

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Повертаючись
до надрукованого

Пікетували
сесію облради
через паї

► СТОР. 4

Сьогодні —
Міжнародний день
миротворців ООН
Україна під прапором ООН

► СТОР. 10

Регіон

Тюльпан,
уран,
молочний
кран і...
Чотири
П'ятихатки

► СТОР. 12—13

№ 97 (5347)

ВІВТОРОК, 29 ТРАВНЯ 2012 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Парламент
сприятиме
співпраці з Росією
у галузі авіабудування

Учора у Воронежі (Російська Федерація) під головуванням Голови Верховної Ради України Володимира Литвина і Голови Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації Сергія Нарішкіна відбулося Десяте засідання Міжпарламентської комісії із співробітництва між Верховною Радою України і Федеральними Зборами Російської Федерації.

У засіданні, як повідомляє прес-служба Верховної Ради України, взяли участь члени Комісії, представники уряду України і Росії, уряду Воронежської області і Воронежської обласної Думи, керівники структур оборонно-промислового комплексу та відповідальні співробітники органів державної влади двох країн, співробітники дипломатичних представництв.

► СТОР. 2

«Щит та імідж держави» нагородили компліментами і орденами

«Прикордонники — це не лише надійний щит і безпека кордонів держави, а й її імідж. Тому бути прикордонником — це висока честь і водночас велика відповідальність». На цьому наголосив Президент України Віктор Янукович під час відвідин прикордонного містечка ДПСУ у Бортничах під Києвом. Учора з нагоди свого професійного свята «зелені кашкетки» продемонстрували главі держави нову техніку. І запевнили: вони готові забезпечити комфортну зустріч гостям і учасникам Євро-2012.

Зокрема, Президентів показали автоматизовані робочі місця, які встановлять в авіаційних пунктах пропуску.

► СТОР. 3

На Закарпатті створюють Міжнародний центр букових пралісів

Урядовим розпорядженням «Про затвердження плану заходів щодо збереження та розвитку української частини природного об'єкта «Букові праліси Карпат» на базі Карпатського біосферного заповідника — на гірському курорті Кваси — розпочинається будівництво міжнародного навчально-дослідного центру букових пралісів та сталого розвитку Карпат.

► СТОР. 11

Стадіони вже увійшли в історію

Фото Олександра КЛИМЕНКА

Українські міста-господарі європейського футбольного чемпіонату та спортивні ариени Євро-2012 увіковічено у поштових марках. Учора одразу в чотирьох містах країни, які, власне, і будуть приймати чемпіонат, пройшла церемонія їх урочистого спецпогашення. Дві зніпки із чотирьох марок із зображенням видів Львова, Донецька, Харкова і Києва та їхніх футбольних стадіонів тепер — у вільному

продажу. Номінальна вартість кожної марки — 4 грн. 80 копійок. За цією ж ціною, принаймні учора, їх продавали у відділеннях «Укрпошти». Охочих придбати цю, до речі, офіційно ліцензовану продукцію УЄФА Євро-2012 виявилося чимало. Філателісти від самого ранку вишикувалися у черги. Поспішали, адже тираж кожної зніпки становить лише 200 тисяч примірників.

► СТОР. 24

ПОДІЇ

Через борг — без води

Черкаси можуть залишитися без водопостачання, якщо міський водоканал не погасить двомільйонний борг перед КП «Черкаси теплокомуненерго». Підприємство обслуговує насоси, що підкачують холодну та гарячу воду на верхні поверхи багатоквартирних будинків, повідомляє прес-служба міськвиконкому з посиланням на директора КП «Черкаси теплокомуненерго» Павла Карася. За його словами, якщо найближчим часом «Черкаси водоканал» не розрахується, то підприємство буде змушене зупинити роботу насосів.

Крім того, більшість бюджетних установ міста та області в 2012 році нагромадили мільйонні борги за спожиті тепло і гарячу воду. Загальна сума заборгованості сягає 9 мільйонів 992 тисяч 493 гривні. Якщо до 1 липня гроші не перерахують, жодна з держустанов не буде підключена до теплопостачання. Керівництво «Черкаси теплокомуненерго» вже попередило обласну та міську владу про вимушені заходи, а також керівників установ-боржників, повідомляє УНІАН.

Свято української книги

Утринадцять з ініціативи Одеської національної наукової бібліотеки імені О. М. Горького відбувся форум «Українська книга на Одещині». Понад 40 видавництв України і країн близького зарубіжжя представили свою продукцію: суспільно-політичну, художню, історичну, наукову літературу, мистецтвознавчі видання. У рамках форуму депутат облради Юрій Маслов подавав Одеській бібліотеці два раритети: «Тридин пісний» (1689 рік видання) і «Євангеліон», виданий 1644 року.

Нині у світі налічується близько шести видань цих рідкісних книг. Також на форумі вшановували київське видавництво «Мистецтво», яке відзначає своє 80-річчя. А під головуванням генерального директора Одеської національної наукової бібліотеки Ольги Ботушанської відбулося засідання круглого столу, присвяченого проблемам видання книг українською мовою, передає наш власкор В'ячеслав ВОРОНКОВ.

КОРОТКО

■ Учора в Миколаєві біля будівлі Центрального районного суду активісти громадської організації «Гард-Н» розпочали безстрокову акцію протесту. Пікетувальники вимагають зробити відкритими для преси та громадськості судові слухання у справі Оксани Макар (УНН).

■ Під час підготовки до Євро-2012 Державна служба зайнятості залучила до відповідних робіт 9 тисяч безробітних, повідомив директор ДСЗ Петро Петрашко (Укрінформ).

■ КП «Тернопільводоканал» забруднило акваторії річки Серет неочищеними стоками об'ємом майже 40 тонн, що призвело до масової загибелі 15 видів риби біля населених пунктів Б. Березовиця, Микулинці, Острів, Лука, Мишковичі (за оцінками іхтіологів, відновлювальний процес триватиме 5—6 років), повідомляє прес-служба СБУ.

■ Рух транспорту на головній вулиці Києва — Хрещатику перекрито до 7 липня у зв'язку з проведенням чемпіонату Європи з футболу (Укрінформ).

МВФ покращив прогноз інфляції в Україні в 2012 році з 7,9% до 7% (УНІАН)

Десяте засідання Міжпарламентської комісії зі співробітництва Верховної Ради України і Федеральних Зборів РФ

(28 травня 2012 року, м. Воронеж)

Вступне слово Голови Верховної Ради України Володимира ЛИТВИНА

**Високошановний
Сергію Євгеновичу!
Шановні колеги!**
Від імені делегації України дякую воронезцям за щирий і теплий прийом.

Прелюдією до україно-російського парламентського форуму стало відвідування заводу, наша із Сергієм Євгеновичем зустріч із воронезцями українського походження в Місцевій національно-культурній автономії українців. Ми познайомилися з дітьми, з молодими, динамічними, діловими й відданими Росії громадянами, яким не менш дорога Україна та їхнє українське коріння. Тому від душі дякуємо місцевим державним інститутам, які щиро й без формалізму підтримують культурно-освітні прагнення й потреби українців Воронежа.

Підкреслю особливий характер і винятковість нашої нинішньої зустрічі.

По-перше, це десяте, ювілейне засідання україно-російської Комісії.

По-друге, Комісія вперше проводиться під головуванням спікерів обох парламентів. Підвищення статусу Комісії — важливе й очевидне свідчення зростаючої довіри й поваги між законодавчими гілками наших держав, пріоритетності україно-російських відносин у системі міжпарламентських зв'язків України та Росії.

По-третє, примітно й місце проведення засідання. Уперше в практиці роботи Міжпарламентської комісії ми вийшли за межі наших столиць. Упевнений, нова «географія» зустрічей дасть змогу змінити якість, формат і коло учасників за рахунок залучення депутатів регіонального й муніципального рівнів, підсилити практичну складову рішень Комісії. Наші зустрічі, так би мовити, сходять з високого міждержавного п'єдесталу, і приходять до людей у регіонах, для яких україно-російські відносини наповнені конкретним, практичним, а не тільки політичним змістом.

Рішення проводити засідання в регіонах, яке ми із Сергієм Євгеновичем спільно прийняли в Києві в лютому цього року, продиктоване самим життям. Сьогодні міжрегіональне співробітництво між Україною та Ро-

сією довело, що це — найбільш плідний і перспективний напрям двосторонньої взаємодії. Про це свідчать численні контакти керівників й ділових кіл регіонів з обох сторін, помітне поглиблення робочих зв'язків між місцевими господарюючими суб'єктами, зростає число міжрегіональних форумів та інших спільних заходів.

Зростає значення й роль міжрегіонального партнерства відзначається й у рамках двостороннього політичного діалогу на вищому рівні. Зокрема, про це йшлося під час недавньої зустрічі президентів України та Росії в Москві 15 травня. У цьому контексті я багучу місію парламентів у глибокому аналізі наявних і потенційних проблем на шляху поглиблення співробітництва між регіонами, а також у створенні максимально сприятливих законодавчих умов для двостороннього механізму взаємодії.

Аналогічне завдання стоїть перед нами й в іншій перспективній галузі співробітництва — кооперації у високотехнологічних сферах. Прагнучи модернізувати національну економіку, зберегти, і в ідеалі розширити сегменти світового ринку, де високотехнологічна продукція наших країн може конкурувати з товарами передових країн, ми просто зобов'язані взаємодіяти й працювати на загальний результат, від якого виграє і Україна, і Росія. Іншого вибору в нас немає. Зайва впевненість у самодостатності може занадто дорого коштувати. Це може призвести до величезних витрат у виробництві й, в умовах стрімкого наукового прогресу, до втрати конкурентоспроможності продукції, заповнити яку буде вкрай складно й практично неможливо.

Це стосується космонавтики, атомної енергетики, нанотехнологій, авіа- та кораблебудування, точної механіки, іншими словами, усіх тих сфер, за якими величезний потенціал і майбутнє промисловості. Головне — не втратити наявні, або, точніше кажучи, можливості, що збереглися на даний момент.

Важливо, що розуміння серйозності цієї проблеми є з обох наших сторін. Свідчення того — присутність тут представ-

ників урядів України та Росії, які курирують високотехнологічний сегмент економік наших країн, відомих фахівців у сфері авіабудування, а також те, що засідання відбувається у Воронежі, одному з найбільших центрів російського авіабудування, де вже реалізується спільний україно-російський проект з виробництва Ан-148. Сподіваюся, що в найближчому майбутньому реалізовуватиметься й один з особливих перспективних спільних проєктів — будівництво літаків Ан-70.

Шановні колеги!

Час потребує від нас прагматизму, більше справ і менше слів. Майже сто років тому тридцятий президент США Кальвін Кулідж промовив фразу, яка стала крилатою в усьому світі: «Справа Америки — робити справи». Упевнений, що настав час взяти на озброєння гасло: «Справа України і Росії разом робити справи». Я вважаю цю формулу до речкою та перспективною для всього комплексу україно-російських відносин, для наших урядів і парламентів, для наших підприємців, і за великим рахунком, для наших народів. В останні роки наші відносини потонули в словах — часто сказаних зопалу, з розрахунку політичної тактики, або у відповідь у словесній дуелі. Глибоко переконаний, що в україно-російських відносинах час припинити «робити слова», і почати «робити справи». На відміну від слів, справи не девальвуються й працюють на людей, працюють на наші країни, працюють на перспективу. Переконаний, що саме в такому руслі триватиме наше ювілейне засідання Комісії, і ми одержимо від високих представників наших урядів і від експертів ділові орієнтири для парламентської складової двостороннього співробітництва у високотехнологічних галузях.

Своєчасною вважав би й серйозну реанімацію робочої групи Міжпарламентської комісії з розвитку співробітництва між Україною та Російською Федерацією у високотехнологічних і наукоємних галузях, у тому числі в сфері авіації та космонавтики. Її створення було передбачено

ще в листопаді 2010 року в Києві Протоколом дев'ятого засідання Комісії. Тісна взаємодія робочої групи з виконавчою владою й зацікавленими підприємствами дала б можливість розв'язати застарілі проблеми, і вдосконалити правові основи співробітництва двох країн у сфері компетенції групи.

Важливим елементом ефективності роботи україно-російської Міжпарламентської комісії вважаю плановість і регулярність проведення її засідань. Сьогодні для цього створено, на мою думку, оптимальні умови. Добре, що ми сьогодні визначимо дату й місце проведення наступного форуму.

Гадаю, що це можна буде зробити у вересні. Це дозволить не тільки задалегідь готуватися до запланованої зустрічі, а й у період між засіданнями розбудовувати механізми взаємодії усередині Комісії. До того ж атмосфера постійності й діловитості, поза сумнівом, позначиться на авторитеті Міжпарламентської комісії зі співробітництва, підтвердить її дієвість як одного з інструментів міждержавного діалогу.

Дорогі колеги!
Перед нами сьогодні стоять досить складні, але цілком реальні та здійсненні завдання. І ми, я переконаний, їх розв'яжемо. Тому дозвольте побажати всім нам успіхів і результативності!
Дякую за увагу.

Парламент сприятиме співпраці з Росією у галузі авіабудування

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Українська частина Комісії була представлена народними депутатами: В'ячеславом Богуслаєвим, Іриною Геращенко, Кирилом Куликовим, Олексієм Логвиненком, Володимиром Макеєнком, Володимиром Скубенком.

У роботі Комісії також взяли участь міністр економічного розвитку і торгівлі України Петро Порошенко, президент — генеральний директор ДП «Антонов» Дмитро Ківа, заступник генерального директора ДП «Антонов» Олег Богданов.

Співголови Комісії і члени делегацій ознайомилися з роботою ЗАТ «Воронезьке авіабудівне об'єд-

За словами керівника українського парламенту, наші країни мають «працювати і знайти для цього добру волю». «Ми або спільно виграємо, або разом програємо», — сказав він. До того ж В. Литвин зазначив, що Україна і Росія «переросли нинішній рівень кооперації», і тому потрібні нові, інноваційні підходи, аби отримати позитивний кумулятивний результат.

«Переконаний, що нинішнє засідання дозволить вийти на практичні рішення, у тому числі, щодо вдосконалення відповідного законодавства», — підсумував він.

Учасники засідання підтримали пропозицію Голови Верховної Ради України

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, Голова Держдуми Федеральних Зборів Російської Федерації Сергій Наришкін.

На передньому плані (зліва направо): Кирило Куликов, Ірина Геращенко, Петро Порошенко, В'ячеслав Богуслаєв.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

нання», зокрема, оглянули новий літак Ан-148, побували у цеху складання літаків Іл-96 та Ан-148.

Під час засідання сторони обмінялися думками щодо шляхів сприяння російсько-українським інтеграційним проєктам у високотехнологічних і наукоємних галузях, зокрема, літакобудуванні та космічній галузі. Йдеться про забезпечення необхідної зако-

про проведення наступного засідання Комісії у вересні ц. р. у Дніпропетровську.

Цього ж дня Голова Верховної Ради України Володимир Литвин і Голова Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації Сергій Наришкін відвідали Місцеву національно-культурну автономію українців у Воронежі.

ДОВІДКОВО

У згаданій загальноосвітній школі з 2006 року діти факультативно вивчають українську мову. За словами директора цього навчального закладу, десять відсотків учнів ідентифікують себе українцями. Також українську мову висловили бажання вивчати діти інших національностей. Школа має кабінет української мови, оформлений в етнічному українському стилі. Вона підтримує навчально-методичні зв'язки зі школами Луганщини, яка межує з Воронезькою областю.

нодавчої підтримки реалізації україно-російської співпраці у галузі авіа-, вертоліто- і двигунобудування.

Виступаючи із заключним словом, В. Литвин наголосив на необхідності перейти до практичної роботи, «провести інвентаризацію, чітко сформулювати завдання і пропозиції щодо їх вирішення на рівні парламентів, урядів і господарюючих суб'єктів».

За словами В. Литвина, «це скріплює не менше, ніж дипломатичні канали». Він висловив вдячність ініціаторам і подвижникам, які підтримують реалізацію національних потреб українців, які мешкають у Воронежі.

Українська сторона висловила готовність передати школі необхідні навчальні програми для вивчення української мови, культури, історії.

Йти до істини, долаючи перешкоди

У суботу Голова Верховної Ради Володимир Литвин відвідав місто Новоград-Волинський Житомирської області. 70 обдарованих дітей міста та 14 сіл району, а також чотири багатодітні родини отримали гранти від Благодійного фонду «Майбутнє Полісся». В. Литвин також вручив цінні подарунки сімом викладачам за високої досягнення на педагогічній ниві. Цінні подарунки отримали й працівники міськрайонної організації Товариства Червоного Хреста. **Про це повідомила прес-служба Верховної Ради.**

Звертаючись до присутніх, керівник парламенту запропонував мо-

лоді «завжди обирати складніший шлях», «йти до істини, долаючи пе-

решкоди, аби здобути перемогу», «пливти проти течії, прагнути вперед і вище».

На думку В. Литвина, складовими формули успіху також є наполеглива праця над формуванням власної особистості, вміння обстоювати свої переконання. «Щоб чогось досягти, потрібні знання, терпіння і час, — підкреслив він. — Наполегливість, волею, копійкою роботою можна досягти своєї мети».

Водночас глава парламенту наголосив на важливості поваги до батьків і рідної мови. «Це — головне і визначальне», — сказав він.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ДО ДНЯ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

«Щит та імідж держави»
нагородили компліментами і орденами

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

— Основна новація, яку ми запроваджуємо для пришвидшення проходження прикордонних формальностей і яка діятиме і після закінчення Єврочемпіонату, — це система попередньої передачі інформації, — розповів перший заступник Голови ДПСУ генерал-полковник Павло Шишолін. — Усі авіакомпанії, які працюють на теренах України, зобов'язані передавати нам інформацію про пасажирів, які перебувають на борту літака. Ці дані надходять до координаційного центру в Борисполі. Здійснюватиметься перевірка громадян за всіма нашими базами даних і потім інформація тиражуватиметься на всі приймаючі аеропорти — у Львів, Донецьк, Харків, а також аеропорт «Київ».

Після такої попередньої перевірки безпосереднє спілкування громадянина з інспектором прикордонної служби відбере не більше кількох секунд. Тим часом у автомобільних пунктах пропуску буде застосовано принцип однієї зупинки — на україно-польському кордоні вантажі та документи перевірятимуть лише раз, на боці РП.

«Ви маєте підвищити безпеку державного кордону», — наголосив

глава держави і нагадав, що саме на охоронців державних рубежів покладено відповідальність за боротьбу з наркотрафіком і незаконною міграцією. Водночас для законних громадян кордон «має залишатися прозорим, а його перетин — зручним і комфортним», — додав Віктор Янукович.

Містечко у Бортничах, де розташований мобільний прикордонний загін та підрозділ забезпечення Держприкордонслужби, нещодавно реконструювали. Президенту показали новий критий навчаль-

но-тренувальний комплекс, два тири, а також гуртожиток для військовослужбовців.

«Я зроблю все, що від мене залежить, для підвищення соціальних стандартів людей у погонах», — пообіцяв глава держави. Він побажав «зеленим кашкетам» успіхів і вручив їм державні нагороди. Зокрема, орден Богдана Хмельницького I ступеня отримав Голова ДПСУ, генерал армії Микола Литвин (на знімку ліворуч).

Ганна ЛУКАНСЬКА.
Фото Володимира ТАРАСОВА (Укрінформ).

Адам МАРТИНЮК:
«Ми у боргу перед вчителями»

На Волині 26—27 липня з робочою поїздкою перебував Перший заступник Голови Верховної Ради України Адам Мартинюк.

У Луцьку мало хто знає, що в 1940 році шойно створений учительський інститут був розташований по вулиці Дубнівській. Сьогодні це один із корпусів навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа-інтернат — правничий ліцей з посиленою фізичною підготовкою». До речі, свого часу Адам Мартинюк закінчив Луцький педагогічний інститут, попередником якого був учительський. Тож символічно, що, прибувши на Волинь, Перший заступник Голови Верховної Ради насамперед відвідав саме цей навчальний заклад і подарував йому комп'ютерний клас. Адам Мартинюк зазначив: «На жаль, держава ще залишається в боргу перед вчителями. Ваша зарплата сьогодні значно

менша, як у середньому по промисловості. Тому одним із своїх завдань вбачаю, щоб у найближчі роки ліквідувати цю несправедливість, підняти престиж праці вчителя загальноосвітнього закладу».

Перебуваючи в Маневицькому районі, він відвідав школу в селі Кукли. У цьому ж селі Адам Мартинюк виконав ще одну приємну місію: вручив 103-м жінкам посвідчення про присвоєння їм високого звання «Мати-героїня». На жаль, одна з них — Катерина Шевчук — не дочекалася заслуженої відзнаки. Тож її нагороду отримала дочка Наталія Паливоди з села Гута-Лісівська, теж мати-героїня.

Під час поїздки Маневицьким районом було й кілька зворушливих

У мешканців Грузятина нагромадилося багато запитань до Адама Мартинюка.

моментів. Дізнавшись, що через село проїжджатиме Перший заступник Голови Верховної Ради, у Прилісному весільна процесія майже годину чекала, аби побачити цю шановану в краї людину. Тож Адам Іванович із задоволенням привітав молодят і вручив їм подарунок. У селі Боровичі він передав матері п'яти дітей гроші на придбання сільської хати, бо сімейні обставини склалися так, що Олена Воробей залишилася без даху на головою. Подарунок дуже доречний, адже незабаром Олені лелека принесе ще й шосту дитину.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.
Фото автора.

Голова Верховної Ради України
Володимир ЛИТВИН
привітав з Днем прикордонника
особовий склад та ветеранів
Державної прикордонної служби
Особовому складу, ветеранам Державної
прикордонної служби України

Радий вітати вас з Днем прикордонника — святом усіх поколінь вартових священних рубежів Батьківщини.

У вашій нелегкій службі, шоденній праці, що потребує високого професіоналізму, неослабної пильності та мужності, органічно поєднуються кращі традиції

минулого і зрослі вимоги сьогодення. За роки незалежності в Україні розроблено і втілено в життя нову модель охорони державного кордону, впроваджено сучасні технології забезпечення діяльності прикордонного відомства на рівні європейських стандартів.

Вимогливим іспитом для вашого вишколу, вміння зустрічати гостей, випробуванням особистих якостей стане напружена вахта у дні Євро-2012. Переконаний, що українські прикордонники з честю пройдуть цей неординарний період в історії своєї служби.

Бажаю й надалі надійно стояти на варті державного кордону, гідно захищати інтереси своєї країни, зразково виконувати службовий і громадянський обов'язок.

Щастя, добра й благополуччя вам і вашим родинам!

Відзначили 100-річчя від
дня народження Михайла Стельмаха

Днями заступник Голови Верховної Ради України Микола Томенко взяв участь в урочистих заходах з нагоди 100-річчя від дня народження українського письменника, драматурга, фольклориста Михайла Стельмаха.

Окрім заступника глави парламенту, в заходах, що проходили в селі Літки Броварського району Київської області (письменник довгий час жив і вчителював у Літках), взяли участь голова Національної спілки письменників України Віктор Баранов, письменник та друг Михайла Стельмаха Микола Сом, художник Валерій Франчук, син Михайла Стельмаха Дмитро та інші.

Учасники урочистостей відвідали Літківську загальноосвітню школу, яка нині носить ім'я письменника, та взяли участь в урочистій лінійці.

Виступаючи перед присутніми, Микола Томенко зазначив, що Михайло Стельмах належить до покоління письменників, які зберегли українську культуру та традицію. «Як не парадоксально це звучить, але саме 1960—1980-ті роки були одними з найскладніших для розвитку української культури. Оскільки тоді доктрина інтернаціоналізму і єдиного радянського народу працювала на максимальне винищення національної культури», — сказав М. Томенко. «І саме письменникам цього періо-

ду завдячуємо тим, що була збережена українська мова, українська культура та українські традиції», — додав він.

Заступник Голови Верховної Ради зазначив, що загальновідомими залишаються твори Михайла Стельмаха, що їх вивчають у шкільній програмі, водночас, варто не забувати і про його велику роботу із збереження народної культури і творчості як фольклориста. Зокрема, Микола Томенко передав у бібліотеку школи книгу «Українські думи», видану 1959 року та упорядковану Михайлом Стельмахом.

Прес-служба
Миколи ТОМЕНКА.

Голова Літківської сільської ради Ольга Сивуха, Микола Томенко, заступник директора Інституту літератури Сергій Гальченко.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

«Програма промислового розвитку України» — як її виконати?

Інтелект українського народу, система освіти дозволяють реалізувати весь наш потенціал

Федерація роботодавців України (ФРУ) ініціювала дуже важливий документ — «Програму промислового розвитку України». Фактично, це план розвитку економіки країни, розрахований на п'ять років. Він допоможе побачити, які галузі дадуть державі найбільші прибутки за рік, два, п'ять, і зробить їх розвиток пріоритетним. Це має закріпити Україну як серйозного гравця на світових ринках.

Дефіцит коштів

Наміри ФРУ серйозні — окрім вітчизняних фахівців, планується запросити науковців з-за кордону, зокрема Кембриджського університету. Робота над Програмою тільки почалася, тому про неї можна сказати небагато, головне — вона визначить пріоритети розвитку вітчизняної промисловості. Тим часом документ має враховувати необхідність виконання стратегічних завдань, зокрема, співпраці освітньої влади та ФРУ в підготовці кваліфікованих робітничих кадрів та фахівців з вищою освітою.

Як народний депутат і член Комітету з питань науки і освіти я повністю підтримую ідею створення такої програми. Більше того, проєкт настільки цікавий, що я направив голові ФРУ Дмитру Фірташу листа з проханням включити мене до складу робочої групи, яка працюватиме над документом.

А поки рішення готується, хочу донести думку професіонала, до якого приєднається абсолютна більшість колег зі сфери освіти. А саме: втілення цієї програми в життя неможливе без якісної підготовки фахівців для промисловості, зокрема кадрів у системі профтехосвіти.

Однак існують проблеми, які перешкоджають підготовці таких фахівців. Наприклад, ми бачимо, що ресурсне та матеріально-технічне забезпечення процесу навчання вочевидь недостатнє. Сьогодні в навчальних майстернях, на дільницях, лабораторіях, полігонах і господарствах використовується обладнання, сільськогосподарська та інша техніка, термін експлуатації яких становить: до 10 років — 4%, від 10 до 20 років — 36%, понад 20 років — 60%. Це колосальне фізичне і моральне старіння устаткування і техніки. Воно не тільки перешкоджає якісній під-

готовці фахівців. В кінцевому підсумку ця проблема негативно позначиться на виконанні програми промислового розвитку країни.

Звичайно, для вирішення цієї проблеми потрібні кошти, яких у держави вічно не вистає. Постає питання: звідки їх взяти? Відповідь очевидна: у високій кваліфікації працівників повинен бути зацікавлений насамперед роботодавець. Але, здається, практика свідчить про інше. Кошти, які зараз у сфері виробництва і бізнесу спрямовує на підготовку кваліфікованих робітників, становлять лише 1–1,5% ВВП країни. Але ж ця цифра має бути втричі більшою.

І поки зберігається статус-кво, все залиша-

ється, як раніше: роботодавець незадоволений професійною підготовкою випускників навчальних закладів, що часто відстає від технологічного рівня виробництва. Це не дивно — в профтехучилища майже не надходять нові верстати, сучасні інструменти і техніка, в окремих випадках немає сировини і матеріалів. Це не дає змоги організувати навчання кадрів, наближене до реального виробництва.

Діяти спільно

На мою думку, вихід із цього становища тільки один: розвиток кооперації навчальних закладів з роботодавцями та іншими соціальними партнерами з реалізації стратегічних завдань, основними з яких є:

— Виконання положень Національної стратегії розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки;

— Безумовна реалізація Державної цільової програми розвитку професійно-технічної освіти на 2011–2015 роки і відповідне її фінансування;

— Розробка та впровадження професійних стандартів і стандартів професійно-технічної освіти нового покоління на

професії, що мають попит на сучасному ринку праці;

— Розробка та підписання Генеральної угоди або меморандуму між Міністерством освіти і науки, молоді та спорту, Міністерством соціальної політики, Федерацією роботодавців України та іншими щодо співпраці з питань підготовки кваліфікованих робітничих кадрів та фахівців з вищою освітою;

— Створення найближчим часом індустрії засобів навчання, забезпечення інформатизації та комп'ютеризації навчальних закладів, видання сучасних підручників і навчальних посібників;

— Внесення змін до Податкового кодексу України щодо пільгового оподаткування навчальних закладів, звільнення від сплати податку на додану вартість, на транспортні засоби, власниками яких є навчальні заклади державної чи комунальної форми власності;

— Удосконалення таких нормативно-правових документів, як Порядок працевлаштування випускників навчальних закладів, Положення про порядок формування державного замовлення на підготовку кадрів;

— Забезпечення ефективної роботи з професійної орієнтації молоді та підвищення престижності робітничих професій.

Зрештою, час усвідомити, що перспективу мають лише країни, що формують якісну освіту і сучасні технології. У нинішніх умовах неодмінно повинен працювати механізм «освіта — наука — виробництво». Інтелект українського народу, система освіти сьогодні на такому рівні, що дозволяють реалізувати весь наш потенціал.

ЦИФРА

Кошти, які зараз у сфері виробництва і бізнесу спрямовує на підготовку кваліфікованих робітників, становлять лише 1–1,5% ВВП країни. Ця цифра має бути втричі більшою.

Сергій БАРАНОВ-МОХОРТ,
народний депутат України,
член парламентського
Комітету з питань науки і освіти.

Пікетували сесію облради через паї

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Минулої п'ятниці сесію Рівненської обласної ради пікетували працівники та пенсіонери ДП «Мирогощанський державний іподром», що у Дубенському районі. Уже не вперше селяни вдаються до подібних акцій, бо, кажуть, не хочуть втратити свої земельні і майнові паї, які заробляли роками.

Пенсіонерка Катерина Романюк (на знімку) із Мирогощі показує свої покручені від важкої праці пальці — 38 років вона пропрацювала дояркою.

— Я все своє життя чесно і тяжко працювала на фермі, не бачила, коли сонце сходить і заходить. Орден Трудової Слави заробила. Була депутатом районної ради. А тепер щоб мені не вділили пай — хіба це справедливо? — обурюється.

Олександр Іванов — теж серед пікетників. Пропрацював у господарстві трактористом близько двадцяти років. Залишив роботу, оскільки потрібно було доглядати за сином-інвалідом першої групи дитинства. Тут також працювала його мама, інтереси якої теж обстоює.

— Ми хочемо, щоб розпаювали наші землі, — каже він. — Адже в інших селах Дубенського району вони давно розпайовані, а ось із нашіми — проблема. Ми бачимо, як сусіди отримують орендну плату за паї, а хто й, якщо має бажання і сили, то й сам обробляє землю. А чим ми гірші? Ми сьогодні приїхали у Рівне, розраховуючи на підтримку депутатів обласної ради у вирішенні цієї проблеми.

До розмови долучається і Василь Савчук (на знімку):

— У цьому господарстві я працював водієм і механіком 38 років. Заробив трохи більше 800 гривень пенсії. Тут працювала вся моя родина — кілька поколінь. Якби вирішити проблему з розпаюванням землі, то й мені вділили б шматок. Порахував, що на трьох

членів сім'ї мали б шість гектарів. Частина могли б самі обробляти, частину здали б в оренду, тож якась підмога до пенсії була б.

— Та ще й душа болить за підприємство, якому віддано стільки років. Раніше воно працювало з прибутками. Хоча ми брали кредити, але їх повертали. Було чим посіяти, закультивувати землю... У нас в господарстві ніхто не починав роботу з дев'ятої, як це зазвичай на інших підприємствах, а з шостої ранку. Наш колишній керівник сам працював зранку і нас привчив до такого ритму. Та й нині традиції не міняються. Але хтось, зважаючи на наш опір запропонованій Мінагрополітики реорганізації, перекриває кишень: блокують рахунки, не дають кредитів... Одне слово, вставляють палки в колеса. Але ми все ще тримаємось на плаву. Ми не безпорадні — самі справимося з труднощами, аби лиш не заважали. І зараз, попри «блокаду», ми посіяли і досіємо, бо незасіяна земля доходу не приносить, — резонно зауважує Василь Савчук.

...Загроза залишитись без нічого для селян з'явилася після розпорядження Кабміну № 2305-р від 1 грудня 2010 року, згідно із яким ДП «Мирогощанський державний іподром», яке має у своєму активі понад три тисячі гектарів родючих сільгоспугідь та понад дві тисячі голів ВРХ, приєднується до державного підприємства «Конярс-

тво України». Колектив обурився з такої реорганізації, бо побачив за цим документом «узаконене рейдерство» під прикриттям розвитку конярства. Адже досі ця галузь у Мирогощі не була основною — на сьогодні в господарстві є трохи більше 30 коней. Загалом, якщо вдатися до історії створення підприємства, то воно утворилося на основі колгоспів, що були на території Мирогощанської і Молодавської сільрад. Тобто ще в радянські часи відбулася реприватизація. Тож тепер селяни судяться, аби повернути свої земельні і майнові паї. А ще — звертаються в різні інстанції, сподіваючись, що їх влада почує і допоможе.

Сюди ж, у Рівне, попри те, що у цю пору на селі клопотів вистає і на роботі, і на власних городах, селян привела байдужість посадовців з Мінагрополітики, які затіяли реорганізацію, а тепер навіть не реагують на колективні листи-звернення колективу й пенсіонерів (а ця проблема торкнулася більше тисячі людей. — Авт.). А якщо й реагують, то відбувають відповідні листи-звернення до відповідних інстанцій. Такої ж думки і керівники області — голова Рівненської ОДА Василь Берташ і голова Рівненської обласної ради Юрій Кічатий, які вийшли поспілкуватися з пікетниками і вважають, що вимоги селян справедливі.

— Ми, як і мирогощанські селяни, глибоко обурені відповіддю Мінагрополітики на Звернення Рівненської облас-

ної ради від 30 березня цього року щодо врахування інтересів трудового колективу ДП «Мирогощанський державний іподром», — каже голова Рівненської обласної ра-

ди Юрій Кічатий (на знімку). — Її було підготовлено працівником міністерства, який очолив комісію з реорганізації згаданого підприємства шляхом перетворення його у філію ДП «Конярство України» без права юридичної особи. Таким чином Олександр Капустинський, обіймаючи посаду головного спеціаліста відділу приватизації державного майна й орендних відносин Департаменту економіки та управління державною власністю Мінагрополітики та одночасно будучи головою комісії з реорганізації ДП «Мирогощанський державний іподром», діяв всупереч приписам статті 12 Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції», оскільки зобов'язаний був вжити всіх заходів щодо недопущення будь-якої можливості виникнення конфлікту інтересів. До того ж відповідь Мінагрополі-

тики трудовому колективу, а також Рівненській обласній раді підписав працівник, який не мав на те відповідних повноважень.

Усе, про що сказав Юрій Кічатий, знайшло своє відображення у новому, повторному, Зверненні Рівненської обласної ради до Кабінету Міністрів України та Генерального прокурора України щодо ситуації, яка склалася навколо ДП «Мирогощанський державний іподром», яке було прийняте на сесії облради 25 травня.

Крім того, депутати просять Генеральну прокуратуру України дати правову оцінку діям посадових осіб Департаменту бухгалтерського обліку, державного майна та господарського забезпечення Мінагрополітики щодо розгляду рішення Рівненської обласної ради від 30.03.2012 №543 «Про звернення Рівненської обласної ради до Кабінету Міністрів України та Міністерства аграрної політики та продовольства України щодо врахування інтересів трудового колективу ДП «Мирогощанський державний іподром». Депутати також звернулися до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України з проханням поінформувати обласну раду про розгляд скарги стосовно судового спору, що стосується інтересів трудового колективу ДП «Мирогощанський державний іподром».

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.
Фото автора.

Чи мають громадяни право на пільгові чи безплатні ліки?

ТОЧКА ЗОРУ

Медицина галузь деградує, а під гаслом реформування фактично закриваються лікарняні заклади, особливо в сільській місцевості. Передача фельдшерсько-акушерських пунктів на утримання районних бюджетів призвела до погіршення ситуації. Бо якщо раніше громада обала хоча б про мінімальне фінансування, то тепер їм перепадає тільки те, що «протече крізь пальці» з районного бюджету. Але нічого не «протікає». Тож у багатьох із них відсутні навіть медикаменти для надання першої допомоги.

Надзвичайно гострою є проблема забезпечення потребуючих людей безкоштовними і пільговими лікарськими засобами. У кожному випадку їх усім миром доводиться «з боєм вибивати» у влади. Зрозуміло, що люди постійно просять захистити їхні інтереси та запитують, чи має право громадянин на пільгові чи безплатні ліки?

Отже, що стосовно цього питання передбачає законодавство? Низкою законів України та Постановою Кабінету Міністрів від 17.08.1998 р. №1303 «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань» передбачено безплатний, або пільговий, відпуск ліків.

До цих категорій належать:

- особи, яким передбачено безплатне відпускання лікарських засобів згідно із Законом «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».
- Це учасники бойових дій та особи, прирівняні до них; інваліди війни та прирівняні до них особи; учасники війни; особи, на яких поширюється дія цього закону; особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною;
- особи, які мають особливі трудові заслуги перед державою відповідно до Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні». Такими особами вважаються Герої Соціалістичної Праці, Герої України та повні кавалери ордена Трудової Слави;
- особи, яким передбачено безплатне відпускання лікарських засобів згідно із Законом «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». (А саме: особи, яких віднесено до першої категорії постраждалих від Чорнобильської катастрофи; неповнолітні діти померлих громадян, віднесених до другої категорії, смерть яких пов'язана з Чорнобильською катастрофою; учасники ліквідації наслідків аварії на

ції протезування клапанів серця, СНІД, ВІЧ-інфекція, післяопераційний гіпотиреоз, у тому числі з приводу раку щитовидної залози, та деякі інші види захворювань.

Крім того, хворі на СНІД та ВІЧ-інфіковані незалежно від основного захворювання мають право на безплатний відпуск лікарських засобів за наявності в них будь-яких інших захворювань.

Лікарські засоби за наявності в особи відповідного захворювання відпускаються безплатно лише в разі амбулаторного лікування основного захворювання, за яким надано пільги.

Законодавством також передбачено пільговий (з оплатою 50 відсотків їхньої вартості) продаж лікарських засобів. Зокрема, під час амбулаторного лікування на умовах пільгового продажу відпускаються лікарські засоби за рецептами лікарів:

1. Інвалідам I та II груп унаслідок трудового каліцтва, професійного або загального захворювання.
2. Інвалідам з дитинства I та II груп.
3. Дітям віком від трьох до шести років.
4. Особам, реабілітованим відповідно до Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні», які стали інвалідами внаслідок репресій або є пенсіонерами. Відповідно до цього закону реабілітованими вважаються особи, які з політичних мотивів були необгрунтовано засуджені судами або піддані репресіям позасудовими органами, в тому числі «двійками», «трійками», особливими нарадами і в будь-якому іншому позасудовому порядку, за вчинення на території України діянь, кваліфікованих як контрреволюційні злочини за кримінальним законодавством України до набрання чинності Законом СРСР «Про кримінальну відповідальність за державні злочини» від 25.12.1958 р.
5. Особам, нагородженим знаком «Почесний донор України» та «Почесний донор СРСР» відповідно

до Закону України «Про донорство крові та її компонентів» від 23.06.1995 р.

Безплатно або на пільгових умовах хворим відпускаються лікарські засоби вітчизняного та іноземного виробництва згідно з переліком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 05.09.1996 р. №1071.

Дітям-інвалідам віком до 18 років лікарські засоби відпускаються за рецептами лікарів незалежно від місця проживання цих дітей, але в межах Автономної Республіки Крим, області, міст Києва та Севастополя.

Витрати, пов'язані з оплатою вартості лікарських засобів, покладено на органи охорони здоров'я за місцем, де ці ліки фактично відпускаються. Однак ці норми законів України і постанов уряду не виконуються.

ПРОБЛЕМА

Депутатам надходить багато звернень громадян стосовно того, що місцеві органи виконавчої влади дали усну вказівку керівництву лікарняних закладів не випускати рецептів на ліки інвалідам, які мають на це право відповідно до законів України.

Мало того, на особистих прийомах громадян керівники органів виконавчої влади цинічно заявляють, що не виписували і виписувати не будуть, бо немає коштів, а щоб купити ліки, йдіть жебракуйте.

Це викликає обурення людей, які мають нещастя бути інвалідами, бо мізерні пенсії, соціальні допомоги не дають їм змоги звести кінці з кінцями.

Особливо гострою є ця проблема для сімей, які мають дітей-інвалідів, для яких щоденне прийняття ліків є умовою життя, а такі ліки за своєю вартістю недоступні для них. Через це багато людей просто помирають. Істотно погіршує ситуацію й закриття лікарняних закладів в сільській місцевості та непомірні ціни на медикаменти. Люди справедливо звертають увагу на те, що такого не дозволяла собі жодна попередня влада.

Відповіді влади про відсутність коштів у бюджетах є безпідставними. Витрати, що спрямовуються на ці

лі, які не є першочерговими в масштабах районів, областей і держави, свідчать про це. Тож у відповідь на слова представників влади про те, що немає грошей на потреби медицини, запитайте, чому вони були за Радянської влади, чому нинішня влада не бажає приймати закони щодо повернення базових галузей народного господарства у власність держави, про введення прогресивної шкали оподаткування, податку на багатство і розкіш, спрямування доходів, отриманих від нещадної експлуатації надр, на користь суспільства, запровадження державної монополії на цю діяльність та торгівлю алкоголем і тютюном тощо.

Радянська влада це забезпечувала тому, що все у країні працювало на інтереси держави і кожного громадянина. Про безплатні ліки у лікарнях ми не думали, бо їх виписували хворим стільки, що, чого гріха таїти, інколи ті думали, куди їх викинути потайки від лікаря. Тепер у лікарнях ви не отримаєте жодної безплатної пігулки. Такі капіталістичні реалії.

Не бажаючи розв'язувати цю проблему,

влада намагатиметься скасувати закони та постанови уряду, котрі дають змогу безплатно відпускати ліки, як це було із соціальними гарантіями дітей війни, чорнобильців та інших категорій громадян. Вона не бажає сьогодні чути про права людей, вона дорікає комуністам за критику. Комуністи не лише критикують і вимагають від влади виконувати закони, а й у міру своїх можливостей намагаються всіляко, в тому числі й матеріально, підтримати медицину.

А вам, громадяни, треба знати, що поки що на папері у вас є право на отримання пільгових чи безплатних ліків. Вам необхідно відстоювати своє право на це будь-якими доступними засобами (скаргами, судами, спротивом) і насамперед змінювати владу на радянську.

Сергій ГОРДІЄНКО,
народний депутат України (фракція КПУ), секретар Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування.

САМОВРЯДУВАННЯ

Калушу бракує коштів на захищені статті

Калуська міська рада просить Президента України дати відповідні доручення для розв'язання «критичної ситуації, що склалася з фінансуванням захищених статей видатків міського бюджету». З доведених Міністерством фінансів України на 2012 рік показників з видатків, зазначають вони у прийнятому на останній сесії зверненні до Віктора Януковича, не вистачає 12,4 млн. грн. на оплату праці (за обов'язковими виплатами) працівників основних галузей бюджетної сфери. А видатки на енергоносії, що споживаються бюджетними установами, та інші захищені статті (видатки на медикаменти, продукти харчування) зовсім не забезпечені розрахунковими показниками, б'ють тригву обранці. Загальна додаткова потреба в коштах за захищеними статтями, за їхніми підрахунками, становить 45,8 млн. грн.

Депутати інформують, що в усіх бюджетних установах казначейською службою заблоковано бюджетні рахунки через наявність простроченої заборгованості щодо енергоносіїв, яку проплатити з міського бюджету «немає реальної можливості». Вони вказують на те, що станом на 01.05.2012 р. не виплачено заробітну плату працівникам бюджетних установ за другу половину квітня в сумі 8,1 млн. грн. та не відшкодовано комунальним службам за надані послуги стосовно енергоносіїв 9,4 млн. грн. Крім цього, з міського бюджету в першому кварталі цього року погашено 5,4 млн. грн. середньострокової позики, отриманої в попередні роки. «З урахуванням вищевизначеного, загальна незабезпеченість коштами делегованих видатків щодо бюджету міста Калуша за перший квартал поточного року становить 22666,1 тис. грн.», — зазначають обранці.

Депутати підкреслюють, що погашення отриманої на виплату заробітної плати короткотермінової позики в розмірі 90 відсотків щоденних надходжень до загального фонду міського бюджету «паралізувало фінансування власних видатків міського бюджету, зокрема, житлово-комунальну галузь та інші місцеві програми». У результаті у трудових колективах «зріють незадоволення та інші негативні явища, внаслідок чого ускладнюється управління соціально-економічним розвитком міста, важче стає підтримувати позитивний імідж владних інституцій». Для виправлення критичної ситуації депутати зверталися до Міністерства фінансів та народних депутатів, однак «жодного позитивного рішення не отримали» і тепер сподіваються на Президента.

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківськ.

ОФІЦІЙНО

У зв'язку з виключенням із списків, вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:

народного депутата України Мельника П.В.:

Гараса Степана Васильовича (номер посвідчення 484/18);

народного депутата України Самойленка Ю.П.:

Мельника Віктора Миколайовича (номер посвідчення 57/32);

народного депутата України Соболева С.В.:

Луценка Сергія Анатолійовича (номер посвідчення 200/16), Прокопала Ігоря Михайловича (номер посвідчення 200/30);

народного депутата України Фельдмана О.Б.:

Лісовенка Дмитра Васильовича (номер посвідчення 218/38), Радецького Олександра Віталійовича (номер посвідчення 218/41).

У зв'язку з втратою вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:

народного депутата України Воропаєва Ю.М.:

Білоусова Андрія Анатолійовича (номер посвідчення 73/06);

народного депутата України Макієнка В.П.:

Білої Ганни Юріївни (номер посвідчення 251/01).

Управління кадрів.

Постанова Верховної Ради України

Про звіт про виконання Закону України

«Про Державний бюджет України на 2011 рік»

Розглянувши звіт Кабінету Міністрів України про виконання Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» та висновки Рахункової палати щодо виконання Державного бюджету України за 2011 рік, Верховна Рада України зазначає таке.

У 2011 році, незважаючи на ряд негативних тенденцій у світовій економіці, забезпечено подальшу стабілізацію економічної ситуації в Україні та досягнуто враховані при затвердженні державного бюджету на 2011 рік основні прогностичні макроекономічні показники економічного і соціального розвитку. Зокрема, реальне зростання валового внутрішнього продукту за звітний рік становило, за попередніми даними, 5,2 відсотка при прогнозі 4,7 відсотка, індекс споживчих цін (грудень 2011 року до грудня 2010 року) при прогнозованому рівні 108,9 відсотка становив 104,6 відсотка.

Виконання Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» здійснювалося в умовах запровадження з 1 січня 2011 року Податкового кодексу України та нової редакції Бюджетного кодексу України.

До зазначеного Закону протягом звітного періоду внесено зміни, у результаті яких суттєво змінено планові показники державного бюджету: зокрема, збільшено доходи на 22,4 млрд гривень і видатки на 20,8 млрд гривень та зменшено дефіцит на 3,5 млрд гривень. Загалом прийнято 22 закони про внесення змін до такого Закону, що є найбільшим показником законодавчих змін порівняно із попередніми бюджетними періодами і свідчить про необхідність підвищення якості та реалістичності планування та затвердження бюджетних показників.

Загалом через зведений бюджет України у 2011 році, за попередніми даними, перерозподілено 30,3 відсотка валового внутрішнього продукту проти 29,1 відсотка у 2010 році.

Доходи Державного бюджету України за 2011 рік становили 314,6 млрд гривень, або 103,5 відсотка затверджених (із змінами) показників. Доходи загального фонду державного бюджету надійшли в обсязі 265,8 млрд гривень, що становило 103,3 відсотка затверджених (із змінами) показників, або більше на 8,5 млрд гривень. Такий стан виконання затверджених показників відбувся в основному за рахунок понадпланового надходження податку на прибуток підприємств (+7,2 млрд гривень), податку на додану вартість із ввезених на територію України товарів (+7 млрд гривень), коштів, що перераховуються Національним банком України (+2,2 млрд гривень), рентної плати за природний газ, що видобувається в Україні (+1,2 млрд гривень). Разом з тим не виконані планові надходження до загального фонду акцизного податку з вироблених в Україні піддакцизованих товарів (-2,6 млрд гривень), вивізного мита (-0,9 млрд гривень), збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію (-0,7 млрд гривень) та деяких інших платежів.

Встановлений Законом обсяг доходів спеціального фонду державного бюджету на 2011 рік виконано на 104,8 відсотка, або більше на 2,2 млрд

гривень переважно за рахунок перевиконання окремими затверджених показників, зокрема щодо: власних надходжень бюджетних установ (+5,9 млрд гривень); акцизного податку з ввезених на митну територію України піддакцизованих товарів (+2 млрд гривень). Водночас за окремими джерелами спеціального фонду затверджені показники не виконані, насамперед щодо: акцизного податку з вироблених в Україні піддакцизованих товарів (-3 млрд гривень); податку на додану вартість, що сплачується до бюджету переробними підприємствами усіх форм власності за реалізовану ними молочну та іншу продукцію переробки тварин (-1,4 млрд гривень); коштів від реалізації надлишкового озброєння, іншого майна Збройних Сил України та інших військових формувань (-1,2 млрд гривень).

При цьому, незважаючи на щорічне значне перевиконання визначених Законом показників власних надходжень бюджетних установ (у 2011 році - на 34,1 відсотка), уточнені розпорядниками коштів державного бюджету плани таких надходжень загалом не виконуються (у 2011 році - на 12,2 відсотка). Це свідчить про недостатність заходів, вжитих розпорядниками коштів державного бюджету для виконання вимоги частини восьмої статті 51 Бюджетного кодексу України щодо обов'язковості внесення змін до планових показників власних надходжень бюджетних установ відповідно до фактичних надходжень та належного упорядкування бюджетних зобов'язань за спеціальним фондом.

Відповідно до звіту Державної казначейської служби України у 2011 році відшкодовано з державного бюджету податку на додану вартість в обсязі 42,8 млрд гривень, що на 3,4 млрд гривень більше затвердженого показника на 2011 рік та перевищує відповідний показник 2010 року на 2,1 млрд гривень.

За даними Державної податкової служби України станом на 1 січня 2012 року податковий борг за податковими зобов'язаннями до зведеного бюджету становив 8,7 млрд гривень, що на 45,6 відсотка менше, ніж на початок 2011 року. При цьому розстрочено та відстрочено податкових зобов'язань до зведеного бюджету на суму 6,3 млрд гривень, відповідно до законодавства списано 22,3 млрд гривень податкового боргу до зведеного бюджету, що майже у 2 рази більше, ніж у 2010 році. Натомість загальний обсяг переплат податків і зборів (обов'язкових платежів) до зведеного бюджету збільшився на 4,4 млрд гривень і становив на 1 січня 2012 року 20,9 млрд гривень.

Втрати доходів бюджету внаслідок податкових пільг за 2011 рік загалом становили 103,1 млрд гривень, або 25,9 відсотка доходів зведеного бюджету, у тому числі за даними Державної податкової служби України - 59,2 млрд гривень (в 1,6 рази більше, ніж за попередній рік) та за даними Державної митної служби України - 43,9 млрд гривень (в 2 рази більше, ніж за попередній рік). Така негативна динаміка втрат доходів бюджету спричинена розширенням бази пільгового оподаткування відповідно до податкового та митного законодавства, а також недостатнім контролем відповідних державних органів щодо об-

ліку податкових пільг та правомірності їх отримання суб'єктами господарювання.

За підсумками виконання державного бюджету за 2011 рік дефіцит становив 23,56 млрд гривень, або, за попередніми даними, 1,8 відсотка валового внутрішнього продукту, у тому числі по загальному фонду - 20,9 млрд гривень та по спеціальному фонду - 2,6 млрд гривень, при затвердженні з змінами граничного обсязі дефіциту - 35,3 млрд гривень.

У звітному періоді вперше за останні роки виконано план надходжень від приватизації державного майна: до державного бюджету надійшло 11,5 млрд гривень при затвердженню показнику 10 млрд гривень.

Державні запозичення у 2011 році здійснені у сумі 80,6 млрд гривень (91,6 відсотка затвердженого показника), з них внутрішні запозичення - 53,4 млрд гривень (118,4 відсотка затвердженого показника).

Додаткове здійснення внутрішніх запозичень відбулося на виконання статей 31, 32 і 33 Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік», згідно з якими проведено випуск облігацій внутрішньої державної позики з метою придбання у державну власність акцій додаткової емісії Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» (12,5 млрд гривень) та банків (публічного акціонерного товариства «Укргазбанк» у сумі 4,3 млрд гривень, публічного акціонерного товариства «Родовід банк» у сумі 3,95 млрд гривень, відкритого акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» у сумі 0,6 млрд гривень), а також оплати послуг радників для проведення заходів з приватизації банків, у капіталізації яких взяла участь держава (15 млн гривень), та передачі коштів Аграрному фонду на умовах кредитування (5 млрд гривень).

Крім того, до спеціального фонду державного бюджету надійшли кредити (позики), що залучаються державою від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій для реалізації інвестиційних програм (проектів), понад визначені Законом обсяги 1,3 млрд гривень, що дозволено частинкою другою статті 27 Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік».

Державний борг на кінець звітного періоду становив 357,3 млрд гривень, або, за попередніми даними, 27,1 відсотка валового внутрішнього продукту і збільшився за рік на 10,4 відсотка, але утримався у межах встановленого Законом України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» граничного обсягу (375,6 млрд гривень) при наявності права його коригувати згідно з вищенаведеними статтями цього Закону.

У 2011 році державні гарантії надано загалом в обсязі 12,8 млрд гривень, що на 2,2 млрд гривень менше затвердженого граничного обсягу. Разом з тим у місячній звітності про виконання державного бюджету у звітному періоді передбачалися окремі гарантійні угоди, які у річному звіті не відображені через ненабрання ними чинності, що потребує удосконалення порядку відображення гарантійних угод з метою наведення достовірного стану гарантійних зобов'язань держави. Станом на 1 січ-

ня 2012 року гарантований державою борг становив 115,8 млрд гривень і зріс за рік на 6,5 відсотка.

Загальний обсяг державного боргу та гарантованого державою боргу на кінець звітного періоду становив 473,1 млрд гривень, або, за попередніми даними, 35,9 відсотка валового внутрішнього продукту проти 39,9 відсотка на кінець 2010 року.

Протягом звітного року залишки коштів державного бюджету збільшилися на 1,6 млрд гривень і на кінець року становили 39 млрд гривень, з них по загальному фонду - 17,7 млрд гривень.

Видатки Державного бюджету України за 2011 рік становили 333,5 млрд гривень, або 97,3 відсотка бюджетних призначень, з них по загальному фонду - 287,3 млрд гривень, або на 8,7 млрд гривень менше бюджетних призначень.

Захищені видатки державного бюджету, за даними звіту Державної казначейської служби України, проведені загалом в обсязі 245,35 млрд гривень, або 99,6 відсотка бюджетних асигнувань, та становили 85,4 відсотка видатків загального фонду державного бюджету. Разом з тим відображені у звіті показники окремих захищених видатків (насамперед, виплата процентів за зобов'язаннями) звужують поняття захищених видатків (насамперед, виплата процентів за зобов'язаннями) звужують поняття захищених видатків, визначених статтею 55 Бюджетного кодексу України (зокрема, щодо обслуговування державного боргу).

За звітний період середньозважені місячні розміри прожиткового мінімуму на одну особу (914 гривень), мінімальної пенсії (767 гривень) збільшилися проти аналогічних показників 2010 року відповідно на 8,4, 8,4 та 8,2 відсотка. При цьому посадовий оклад працівника першого тарифного розряду, виходячи з якого розраховуються посадові оклади (тарифні ставки) на основі Єдиної тарифної сітки, збільшився до 70,1 відсотка мінімальної заробітної плати. Однак питання відновлення диференціації міжгалузевих та міжпосадових співвідношень в оплаті праці у бюджетній сфері залишається актуальним і потребує поетапного вирішення, забезпечивши у перспективі встановлення посадових окладів (тарифних ставок) працівників бюджетних установ на основі мінімальної заробітної плати.

Пенсійному фонду України спрямовано видатки державного бюджету у сумі 58,3 млрд гривень. Разом з тим у 2011 році продовжувалася практика покриття тимчасових касових розривів Пенсійного фонду України за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку. Станом на 1 січня 2012 року заборгованість Пенсійного фонду України за такими коштами становила 37,2 млрд гривень, за рік зросла на 12,1 млрд гривень. Однак відповідно до частини п'ятої статті 43 Бюджетного кодексу України надання вказаних коштів належить здійснювати на умовах їх повернення до кінця поточного бюджетного періоду.

Бюджетна заборгованість розпорядників та одержувачів коштів державного бюджету за загальним фондом за звітний період збільшилася більш ніж у 2 рази та на кінець 2011 року становила: дебіторська заборгованість - 2,5 млрд гривень (з якої прострочена - 0,5

млрд гривень) та кредиторська - 2,2 млрд гривень. При цьому зростання дебіторської заборгованості спричинено суттєвим розширенням протягом останніх років переліку товарів (робіт і послуг), щодо яких можливе здійснення попередньої оплати. Зокрема, лише у 2011 році 18 разів вносилися відповідні зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2006 року № 1404 «Питання попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти», що має наслідком відволікання коштів з бюджетної сфери та погіршення фінансової дисципліни розпорядників і одержувачів бюджетних коштів.

Витрати з резервного фонду державного бюджету у 2011 році при бюджетних призначеннях 1,5 млрд гривень здійснені в обсязі 0,4 млрд гривень, що на 0,7 млрд гривень менше, ніж у 2010 році.

Протягом звітного періоду Комітет Верховної Ради України з питань бюджету відповідно до частин шостої та восьмої статті 23 Бюджетного кодексу України здійснював погодження рішень Кабінету Міністрів України щодо передачі окремих бюджетних призначень та перерозподілу деяких видатків державного бюджету. Загалом надійшло 180 відповідних звернень щодо 76 головних розпорядників коштів державного бюджету, що свідчить про неналежну якість бюджетного планування та послаблює відповідальність головних розпорядників коштів державного бюджету за результативність виконання бюджетних програм. При цьому передача бюджетних призначень і перерозподіл видатків державного бюджету за бюджетною програмою «Державні капітальні видатки, що розподіляються Кабінетом Міністрів України» здійснювалися з постійним внесенням змін щодо головних розпорядників коштів державного бюджету, обсягів і напрямів використання коштів.

За 2011 рік надано кредитів з державного бюджету у сумі 7 млрд гривень (з них за спеціальним фондом - у сумі 6,9 млрд гривень), що на 2,3 млрд гривень більше, ніж за 2010 рік. При цьому за бюджетною програмою «Формування державного інвестиційного фонду Аграрним фондом, а також закупівлі матеріально-технічних ресурсів для потреб сільськогосподарських товаровиробників» надано кредитів в обсязі 2,7 млрд гривень, з яких 2,6 млрд гривень за рахунок коштів від випуску облігацій внутрішньої державної позики відповідно до статті 32 Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік». Проте такі кошти не були повернені до державного бюджету до кінця 2011 року, що не відповідає постанові Кабінету Міністрів України від 19 січня 2011 року № 43 «Про випуск у 2011 році облігацій внутрішньої державної позики для кредитування Аграрного фонду».

Повернення кредитів до державного бюджету у звітному періоді здійснено у сумі 2,3 млрд гривень, або 22,4 відсотка затверджених показників, що менше на 1,1 млрд гривень, ніж у 2010 році. Проблемним залишається стан розрахунків підприємств-позичальників за кредитами, залученими державою або під державні гарантії, обсяг простроченої заборгованості за якими станом на

1 січня 2012 року становив 14,7 млрд гривень. Зазначене свідчить про недовість контролю щодо здійснення розрахунків за кредитами (позиками), наданими з державного бюджету, та недостатність вжиття заходів щодо застосування механізмів погашення відповідної простроченої заборгованості, визначених статтею 17 Бюджетного кодексу України.

Відповідно до частини другої статті 61 Бюджетного кодексу України звіт Кабінету Міністрів України про виконання Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» вперше містить інформацію про досягнення в 2011 році запланованої мети, завдань та результативних показників головними розпорядниками коштів державного бюджету в межах бюджетних програм, що є позитивним кроком в контексті поглиблення застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі. Однак подана інформація не дозволяє проаналізувати якісні зрушення у сферах компетенції головних розпорядників коштів державного бюджету та конкретні результати їх діяльності через представлення переважно кількісних індикаторів виконання бюджетних програм, а не показників ефективності та якості.

За 2011 рік до місцевих бюджетів надійшло в цілому 86,7 млрд гривень доходів (без урахування міжбюджетних трансфертів), що становило 107 відсотків розрахункового показника Міністерства фінансів України. Порівняно з 2010 роком доходи місцевих бюджетів зросли на 6,1 млрд гривень, або на 7,6 відсотка. Надходження податку на доходи фізичних осіб, який є основним джерелом доходів місцевих бюджетів, становили 54,1 млрд гривень, або 103,8 відсотка розрахункового показника і збільшилися порівняно з 2010 роком на 3 млрд гривень. Разом з тим питома вага доходів бюджету розвитку у доходах місцевих бюджетів становила лише 4,4 відсотка.

Видатки місцевих бюджетів (без урахування коштів, що передаються до державного бюджету) за 2011 рік проведені загалом в обсязі 178,3 млрд гривень із зростанням проти 2010 року на 26,2 млрд гривень, або на 17,3 відсотка. Виконання розрахункового обсягу видатків становило 101,9 відсотка, у тому числі за загальним фондом - 94,9 відсотка, за спеціальним фондом - 165,7 відсотка. Як і у попередні роки, переважна частина видатків місцевих бюджетів спрямована на соціально-культурну сферу та соціальний захист (81,7 відсотка), залишаючи вкрай обмеження фінансове забезпечення власних повноважень місцевого самоврядування (насамперед житлово-комунального господарства).

У 2011 році з державного бюджету надано трансфертів місцевим бюджетам у сумі 94,9 млрд гривень, що становить 98,7 відсотка бюджетних призначень, у тому числі за загальним фондом - 89,8 млрд гривень та спеціальним фондом - 5,1 млрд гривень.

Дотацію вирівнювання з державного бюджету місцевим бюджетам перераховано в повному обсязі (43,6 млрд гривень), з місцевих бюджетів до загального фонду державного бюджету передано кошти у сумі 2,5 млрд гривень, або 98,9 відсотка затвердженого показника.

ОФІЦІЙНО

Постанова
Верховної Ради України

Про перейменування
села Просокиряни
Глибоцького району
Чернівецької області

Верховна Рада України **пос-
тановляє:**

Перейменувати село Просо-
киряни Сучевенської сільської
ради Глибоцького району Чер-
нівецької області на село Про-
сикуряни.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
17 травня 2012 року.
№ 4764-VI.

Постанова
Верховної Ради України

Про Основні напрями
бюджетної політики
на 2013 рік

Відповідно до статті 33
Бюджетного кодексу України і
статті 152 Регламенту Верхов-
ної Ради України Верховна Ра-
да України **постановляє:**

1. Схвалити Основні напря-
ми бюджетної політики на
2013 рік.

2. Кабінету Міністрів України
підготувати та подати до Вер-
ховної Ради України проект за-
кону про Державний бюджет
України на 2013 рік з урахуван-
ням Основних напрямів бюд-
жетної політики на 2013 рік.

Голова
Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
22 травня 2012 року.
№ 4824-VI.

З додатком до постанови
можна ознайомитись на сайті
www.golos.com.ua.

Постанова
Верховної Ради України

Про подальшу роботу
над законопроектом
про внесення змін
до Конституції України
(щодо гарантії
недоторканності
для окремих
посадових осіб)

З метою забезпечення реалізації вимог статті 159 Кон-
ституції України та завершення
конституційної процедури роз-
гляду законопроекту про вне-
сення змін до Конституції Ук-
раїни (щодо гарантії недотор-
канності для окремих посадо-
вих осіб) (реєстр. № 3251), у
зв'язку з Висновком Конститу-
ційного Суду України від 1
квітня 2010 року у справі за
зверненням Верховної Ради
України про надання висновку
щодо відповідності цього зако-
нопроекту вимогам статей 157
і 158 Конституції України, від-
повідно до статті 150 Регла-
менту Верховної Ради України
Верховна Рада України **пос-
тановляє:**

1. Встановити строк:
подання пропозицій та по-
правок до законопроекту - до 7
червня 2012 року;

опрацювання комітетами
Верховної Ради України з пи-
тань правової політики, з пи-
тань бюджету, з питань Регла-
менту, депутатської етики та
забезпечення діяльності Вер-
ховної Ради України, з питань
європейської інтеграції пропо-
зицій та поправок до законо-
проекту у період до 22 червня
2012 року.

2. Комітету Верховної Ради
України з питань правової по-
літики до 4 липня 2012 року
організувати надання народ-
ним депутатам України доку-
ментів, передбачених части-
ною третьою статті 150 Регла-
менту Верховної Ради України.

3. Провести розгляд зако-
нопроекту про внесення змін
до Конституції України (щодо
гарантії недоторканності для
окремих посадових осіб) (ре-
єстр. № 3251) на пленарному
засіданні Верховної Ради Ук-
раїни 5 липня 2012 року.

4. Ця Постанова набирає
чинності з дня її прийняття.

Голова
Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
24 травня 2012 року.
№ 4830-VI.

Додаткові дотації на-
дані у сумі 4,5 млрд
гривень, що більше
бюджетних призначень
на 17 відсотків. Таке
перевищення відбулося
лише за додатковою
дотацією на вирівню-
вання фінансової за-
безпеченості місцевих
бюджетів (внаслідок
здійснених Кабінетом
Міністрів України пере-
розподілів бюджетних
призначень) і обумов-
лено необхідністю за-
безпечення бюджетни-
ми ресурсами видатків
місцевих бюджетів на
оплату праці та розра-
хунки за енергоносії,
які на час затвердження
державного бюджету
не були враховані.

Субвенції з держав-
ного бюджету місцевим
бюджетам проведені в
обсязі 46,8 млрд гри-
вень, або 96,2 відсотка
бюджетних призначень,
із них за загальним
фондом - 41,6 млрд
гривень. При цьому за
спеціальним фондом
державного бюджету
субвенція місцевим
бюджетам на будівниц-
тво, реконструкцію, ре-
монт та утримання ву-
лиць і доріг комуналь-
ної власності у насе-
лених пунктах проведена
понад бюджетні асигну-
вання на 3,5 млн гри-
вень, що не відповідає
вимогам статей 48 та
49 Бюджетного кодексу
України і свідчить про
неналежне здійснення
контролю за відповід-
ністю платежів бюджет-
ним асигнуванням.

Крім того, окремі рі-
шення Кабінету Мініс-
трів України щодо роз-
поділу та перерозподілу
обсягів субвенцій та до-
даткових дотацій з дер-
жавного бюджету між
місцевими бюджетами
(зокрема, за субвенція-
ми на соціально-еконо-
мічний розвиток, фінан-
сування заходів соціаль-
но-економічного компен-
сації ризику населення,
яке проживає на терито-
рії зони спостереження)
не були подані на пого-
дження до Комітету Вер-
ховної Ради України з
питань бюджету.

Відповідно до статті
25 Закону України «Про
Державний бюджет Ук-
раїни на 2011 рік» Вер-
ховній Раді України

щокварталу подавалися
звіти про виконання
кошторисів фондів за-
гальнообов'язкового
державного соціально-
го і пенсійного страху-
вання. При цьому такі
звіти не відображали
фактичного стану вико-
нання кошторисів фон-
дів за плановими по-
казниками, а звіти Пен-
сійного фонду України
та Фонду загально-
обов'язкового держав-
ного соціального стра-
хування України на ви-
падок безробіття місти-
ли лише узагальнені
показники.

Враховуючи вище-
зазначене, Верховна
Рада України **пос-
тановляє:**

1. Затвердити звіт
Кабінету Міністрів Ук-
раїни про виконання
Закону України «Про
Державний бюджет Ук-
раїни на 2011 рік»,
взявши до відома, що
державний бюджет ви-
конано за доходами у
сумі 314.616,9 млн гри-
вень, видатками -
333.459,5 млн гривень,
обсягом повернення
кредитів - 2.288,7 млн
гривень та обсягом на-
дання кредитів -
7.003,6 млн гривень, з
дефіцитом у сумі
23.557,5 млн гривень.

2. Кабінету Міністрів
України:

1) проаналізувати
висновки Рахункової
палати щодо виконання
Державного бюджету
України за 2011 рік та
вжити заходів щодо не-
допущення порушень
бюджетного законодав-
ства у поточному і на-
ступних бюджетних пері-
одах;

2) забезпечити дот-
римання головними
розпорядниками коштів
державного бюджету
вимог частини восьмої
статті 51 Бюджетного
кодексу України щодо
обов'язковості уточнен-
ня планових показників
власних надходжень
бюджетних установ від-
повідно до фактичних
надходжень та належ-
ного упорядкування
бюджетних зобов'язань
за спеціальним фондом
державного бюджету;

3) посилити контроль
за правомірністю отри-
мання податкових пільг
суб'єктами господарю-

вання та цільовим вико-
ристанням таких пільг;

4) удосконалити
форму інформації про
втрати доходів бюджету
внаслідок податкових
пільг, яка подається на
виконання частини
третьої статті 60 Бюд-
жетного кодексу Украї-
ни, забезпечивши її
повноту, деталізацію за
формою звіту про суми
податкових пільг (зат-
вердженою постановою
Кабінету Міністрів Ук-
раїни від 27 грудня
2010 року № 1233 «Про
затвердження Порядку
обліку сум податків та
зборів, не сплачених
суб'єктом господарю-
вання до бюджету у
зв'язку з отриманням
податкових пільг») та
співставлення з фор-
мою інформації, визна-
ченою пунктом 3 части-
ни першої статті 38
цього Кодексу;

5) переглянути про-
цедуру підготовки ін-
формації про надані
державні гарантії у
складі звітності про ви-
конання державного
бюджету з метою за-
безпечення відобра-
ження достовірного
стану гарантійних зо-
бов'язань держави на
кожну звітну дату;

6) вжити заходів що-
до посилення відпові-
дальності головних роз-
порядників коштів дер-
жавного бюджету за
якістю планування бюд-
жетних програм, забез-
печивши дотримання
методологічних реко-
мендацій щодо розра-
хунку видатків та надан-
ня кредитів на плановий
період та середньос-
трокову перспективу;

7) посилити кон-
троль за станом здій-
снення платежів відпо-
відно до взятих бюд-
жетних зобов'язань з
метою недопущення
зростання кредитор-
ської і дебіторської
бюджетної заборгован-
ості та погашення
простроченої бюджет-
ної заборгованості;

8) обмежити випадки
передньої оплати то-
варів (робіт і послуг) за
бюджетні кошти шля-
хом внесення змін до
постанов Кабінету Мі-
ністрів України від 9
жовтня 2006 року №
1404 «Питання попе-

у двотижневий термін після утворення
зазначеного організаційного комітету роз-
робити та затвердити план заходів, пов'я-
заних з відзначенням 125-річчя з дня зас-
нування дендрологічного парку «Асканія-
Нова»;

порушити клопотання перед Президен-
том України про нагородження державни-
ми нагородами України працівників ден-
дрологічного парку «Асканія-Нова».

3. Рекомендувати:

Державному комітету телебачення і ра-
діомовлення України організувати висвіт-
лення в засобах масової інформації захо-
дів, що проводяться у зв'язку з від-
значенням 125-річчя з дня заснування
дендрологічного парку «Асканія-Нова»;

Українському державному підприєм-
ству поштового зв'язку «Укрпошта» видати
серію поштових марок, присвячених 125-
річчю з дня заснування дендрологічного
парку «Асканія-Нова».

4. Контроль за виконанням цієї Поста-
нови покласти на Комітет Верховної Ради
України з питань науки і освіти.

5. Ця Постанова набирає чинності з дня
її прийняття.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
15 травня 2012 року.
№ 4696-VI.

Постанова
Верховної Ради України

Про відзначення 75-річчя
з дня народження видатного
українського поета, політв'язня,
Героя України Василя Стуса

6 січня 2013 року виповнюється 75 ро-
ків з дня народження видатного україн-
ського поета, літературознавця, політв'яз-
ня, правозахисника, Героя України Василя
Стуса. Враховуючи величезний внесок Ва-
силя Стуса у справу відродження україн-
ської державності, української літератури,
національної культури, розбудови грома-
дянського суспільства, Верховна Рада Ук-
раїни **постановляє:**

1. У січні 2013 року урочисто відзначи-
ти на державному рівні 75-річчя з дня на-
родження видатного українського поета,
політв'язня, Героя України Василя Стуса.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів Ук-
раїни:

редньої оплати товарів,
робіт і послуг, що заку-
пуються за бюджетні
кошти»;

9) удосконалити
процедуру виконання
бюджету за витратами,
унеможлижуючи здій-
снення платежів понад
встановлені бюджетні
асигнування;

10) забезпечити ком-
плексне вирішення пи-
тання щодо повернення
позик, наданих Пенсій-
ного фонду України за
рахунок коштів єдиного
казначейського рахун-
ку, визначивши меха-
нізм погашення прос-
троченої заборгованос-
ті та недопущення її ут-
ворення у наступних
бюджетних періодах;

11) активізувати ро-
боту з погашення прос-
троченої заборгованос-
ті перед державним
бюджетом за кредита-
ми, залученими держа-
вою або під державні
гарантії, та за кредита-
ми з державного бюд-
жету з обов'язковим
застосуванням механізмів
погашення такої за-
боргованості, визначе-
них статтею 17 Бюд-
жетного кодексу Украї-
ни, і надати інформацію
про вжиті заходи до 1
вересня 2012 року;

12) забезпечити по-
вернення до державно-
го бюджету у 2012 році
наданих для кредиту-
вання Аграрного фонду
у 2011 році коштів у су-
мі 2,6 млрд гривень та
врахувати стан вико-
нання статті 32 Закону
України «Про Держав-
ний бюджет України на
2011 рік» при реалізації
статті 18 Закону Украї-
ни «Про Державний
бюджет України на
2012 рік»;

13) звернути увагу
на необхідність обме-
ження кількості та об-
сягів перерозподілів
витрат державного
бюджету, забезпечив-
ши прийняття відповід-
них рішень виключно за
наявності об'єктивних
підстав і фінансово-
економічної доцільності
здійснення таких пере-
розподілів;

14) здійснити у 2012
році розподіл коштів за
бюджетною програмою
«Державні капітальні
видатки, що розподіля-
ються Кабінетом Мініс-

у місячний термін з дня прийняття цієї
Постанови утворити організаційний комі-
тет з підготовки та проведення заходів
щодо відзначення на державному рівні 75-
річчя з дня народження Василя Стуса;

у місячний термін після утворення заз-
наченого, організаційного комітету розро-
бити та затвердити план заходів щодо від-
значення на державному рівні 75-річчя з
дня народження Василя Стуса, вирішити
питання щодо його фінансового і матері-
ально-технічного забезпечення.

У зазначеному плані заходів передба-
чити:

проведення у січні 2013 року урочистих
зборів представників громадських органі-
зацій України у місті Києві;
видання вибраних творів поета та кни-
ги спогадів про Василя Стуса;
перевидання книги Дмитра Стуса «Ва-
силь Стус: життя як творчість»;

проведення міжнародної науково-прак-
тичної конференції «Василь Стус - поезія
героїчного часу» в місті Києві;

проведення творчих вечорів на основі
«Стусового кола» у містах Києві, Донецьку,
Вінниці та селі Рахнівці Гайсинського ра-
йону Вінницької області;

виділення коштів на впорядкування
скверу, пам'ятника та музею Василя Сту-
са в його рідному селі Рахнівці Гайсин-
ського району Вінницької області;

присвоєння музею Василя Стуса в селі
Рахнівці Гайсинського району Вінницької
області статусу державного;
проведення капітального ремонту
під'їзної дороги до села Рахівка Гайсин-
ського району Вінницької області;

створення музею Василя Стуса та вста-
новлення йому пам'ятника у місті Києві.

3. Рекомендувати Державному комітету
телебачення і радіомовлення України ор-
ганізувати тематичні теле- і радіопередачі,
присвячені життю та діяльності Василя
Стуса, забезпечити висвітлення в засобах
масової інформації заходів, що проводи-
тимуться у зв'язку з відзначенням 75-річчя
з дня його народження.

4. Контроль за виконанням цієї Поста-
нови покласти на Комітет Верховної Ради
України з питань культури і духовності.

5. Ця Постанова набирає чинності з дня
її прийняття.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
15 травня 2012 року.
№ 4697-VI.

Антимонопольний комітет України оштрафував ТОВ «МЕТРО Кеш энд Кері Україна» на 100 тисяч гривень за надання інформації в неповному обсязі на вимогу органу у встановлений їм термін, *повідомляє прес-служба АМКУ*

Україна провела оцінку запасів природного та нетрадиційного газу і запрошує приватних інвесторів до активної співпраці у видобутку вуглеводнів, *заявив міністр енергетики та вугільної промисловості України Юрій БОЙКО*

Після швидкісного потягу... на лікарняне ліжко

Через тиждень після урочистого відкриття оновленого залізничного вокзалу в Донецьку, де представили новий швидкісний потяг Hyundai Rotem, в обласному центрі продовжують обговорювати подію. У центрі уваги — масове отруєння журналістів, яких організатори свята пригостили на модернізованому вокзалі.

На ранок понеділка на лікарняних ліжках перебувало дев'ятеро осіб, із них семеро — в інфекційному відділенні міської лікарні № 1 обласного центру, ще двоє — в міській лікарні Макіївки. Усі потерпілі надійшли із високою температурою (до 40 градусів) та симптомами харчового отруєння. У першого із пацієнтів уже діагностували сальмонельоз, результати бактеріологічних досліджень інших хворих будуть відомі пізніше.

Загалом, за підрахунками колег, кількість журналістів, яким стало зле після кава-брейку на Донецькому залізничному вокзалі, становить близько 20 осіб. Дехто вирішив лікуватися вдома і не звертатися до медиків. Розслідування випадку взяла під контроль обласна прокуратура. У суботу санітарно-епідеміологічна служба на Донецькій залізниці розіслала листи до місцевих

засобів масової інформації, в яких повідомила, що проведення фуршету та його меню не були узгоджені зі службою. Зараз усі продукти, які подавали на стіл, досліджують. Самі ж потерпілі «підозрюють» шашлик із курки, піріжки з печінкою і рибу в клярі. Розслідування та протиепідемічні заходи тривають. Санітарні лікарі закликали всіх журналістів, які їли страви на вокзалі та відчули, що їм недобре, звернутися до лікарні. Санепідстанція та залізнична прокуратура не полінувалися обдзвонити всі редакції та поцікавитися самопочуттям співробітників.

Інцидент із отруєнням журналістів попсував райдужну картину із готовності залізничного вокзалу гідно зустріти гостей Євро-2012. Автор цих рядків також була на відкритті й особливу увагу звернула на буфет у залі підвищеного ком-

форту. Обстановка в ньому справді свідчить про вищий клас: м'які дивани, дорогі штори тощо. Працівниці буфету Ірина Мушинська та Еліна Апасова володіють англійською, хоча і соромляться розмовляти нею. Співробітниця зазначила, що іноземної мови їй навчали в рідному депо станції Ясинувата. Проте меню буфету, яке складалося в тому числі із холодних вергунів та сосисок у тісті, якимось не дуже пасувало до європейського вигляду споруди. Вироби були викладені просто на прилавку, а не лежали на вітрині за склом чи обернуті плівкою, і будь-хто із покупців міг торкнутися піріжків або чхнути на них. Так уявляють собі на залізниці сервіс підвищеного комфорту.

Тим часом колеги, які опинилися на лікарняному ліжку, відчували на собі всі принади безплатної медицини. «За п'ять днів я уже витратив на ліки близько 500 гривень», — поділився враженнями один із потерпілих. — Першого дня видали список гривень на триста, пізніше ще довелося

У вокзальному буфеті страви викладені просто на прилавку.

купувати. Уколи, крапельниці... Побутові умови примітивні: у туалеті крапає вода, унітаз без кришки. На початку пив лише воду, нічого не їв. Але їсти те, що дають у відділенні, неможливо. У п'ятницю навіть хліба не було».

У листопаді цього року «Голос України» вже змальовував умови лікування в інфекційному відділенні міської лікарні № 1, де пацієнту із лихоманкою температуру збивали, обклавши грілками з льодом, — через відсутність ліків. Судячи

із відгуків колег, ситуація мало змінилася. До спалаху кишкових інфекцій наша медицина не готова. Точніше, готова лікувати хворих виключно за їхній рахунок.

Ліна КУЩ.
Фото автора.

Обладнаних пляжів у Криму побільшало

Пляжі загального користування мають бути безплатними та доступними для кримчан і туристів. Про це заявив заступник Голови Ради міністрів Криму Георгій Псарьов на засіданні Комісії з організації пляжного відпочинку в АРК.

«Це стосується всіх пляжів, крім пляжів санаторно-курортних, лікувально-оздоровчих і дитячих установ. Ми врахували всі проблемні питання, які виникали торік, і всі служби підійшли до підготовки курортного сезону дуже відповідально», — зазначив віце-прем'єр.

Як передає Головне управління інформаційної політики Ради міністрів АРК, заступник міністра курортів і туризму Криму Ігор Котляр відзначив: після коригуван-

ня переліку пляжних територій кількість пляжів у Криму збільшилася з 500 у минулому році до 558 у цьому. Нині обстежені 315 з них. Готовність пляжів до прийому відпочи-

вальників перевірятимуть представники міністерств і республіканських комітетів Криму, санітарно-епідеміологічної станції, протизсувного управління, управлінь МВС і Держтехногенбезпеки у Криму та інші відповідальні служби.

Роман ЧЕРЬОМУХІН.
Крим.

3 558 обладнаних пляжів 66 — дитячі, 82 — лікувальні (ними користуються тільки відпочиваювальники по путівках у санаторно-курортних оздоровчих установах), 191 пляж належить до оздоровчих. А 219 пляжів — загального призначення: їх відвідують усі бажаючі. Шість пляжів півострова цьогоріч удостоїлися «блакитного прапора» як вищої оцінки якості прибережних вод і стану акваторій.

ФОТОФАКТ

В Інституті журналістики КНУ ім. Т. Шевченка відбулася традиційна зустріч однокурсників, які у різні роки закінчили цей навчальний заклад.

На знімку: зустріч випускників 1972 року.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

У Тернополі — Батумі

У Тернополі пройшли Дні грузинської культури. Впродовж них жителі міста ознайомилися з фотовиставкою, на якій демонструвалися світлина з краєвидами Батумі — міста-побратима Тернополя. Воно особливо актуальна напередодні літнього сезону, адже дедалі більше тернопольців їде відпочивати на чорноморське узбережжя Грузії, а міська влада Батумі навіть запропонувала тернопільським побратимам виділити там землю для спорудження відпочинкового комплексу. В Українському домі «Перемога» показали також короткометражні комедійні новели, об'єднані неповторним грузинським гумором.

Любов
ЛЕВИЦЬКА.

Випускниця кинулася на рейки

Випускниця однієї зі шкіл Малої Виски, що в Кіровоградській області, вирішила накласти на себе руки і кинулася під потяг. Машиніст устиг загальмувати, однак дівчина отримала сильний удар. Неприємною її забрали в реанімаційне відділення районної лікарні. Стан дівчини вкрай тяжкий, медики кажуть, що шансів вижити дуже мало.

Олег ШВЕРНЕНКО.

Міжнародний день захисту дітей проведуть у... печері

Екскурсію в єдину в Україні «триповерхову» печеру Атлантида подарують вихованцям інтернатів хмельницькі спелеологи. Організатори переконують — похід буде цікавим, юні мандрівники побачать цілі зали кристалів 13 видів із 15, що існують у світі. При цьому гаран-

тують безпеку дітей. У цей же день екскурсантів пригощатимуть святковим обідом та запросять оглянути старовинний Кам'янець-Подільський. А потім юним мандрівникам запропонують намалювати побачене. Малюнки подадуть на благодійному аукціоні, отож автори ще й отримають гонорар. За рік клуб спелеологів обслуговує до чотирьох тисяч туристів. Тут сподіваються, що зможуть привернути їх увагу до проблем дітей-сиріт та знайти для них матеріальну підтримку.

***

ЦИФРА

**4 мільйони
162 тисячі
гривень**

додатково виділені з державного та районного бюджетів Кам'янець-Подільському району Хмельницької області. Їх спрямують на виконання соціальних ініціатив уряду та Президента. Майже 700 тисяч піде на виплату оздоровчих лікарям, понад мільйон — на соціальні служби сім'ї та молоді. Зростуть до розміру мінімальної зарплати і виплати інвалідам з психічними захворюваннями.

Віра
ШПИЛЬОВА.

Трагедія біля села Радісне

Група мелітопольських податківців 26 травня поверталася з відомчих обласних змагань із футболу

і потрапила у страшну дорожньо-транспортну пригоду. Сталася вона на 373-му кілометрі автомагістралі Харків—Сімферополь, поряд із селом Радісним Михайлівського району. У результаті виїзду на зустрічну смугу 63-річного водія автомобіля «Славути» легковик зачепив мікроавтобус, у якому їхали податківці. Мікроавтобус теж виїхав на зустрічну смугу і зіткнувся з КамАЗом. На місті загинули четверо, включаючи 46-річного водія мікроавтобуса і 8-річного сина одного із співробітників податкової інспекції. Пізніше, вже у лікарні, померла ще одна семирічна дитина. Дев'ять пасажирів мікроавтобуса перебувають у лікарні Мелітополя з травмами різного ступеня тяжкості. Водії КамАЗу і ЗАЗу від госпіталізації відмовилися. За фактом загибелі людей порушено кримінальну справу.

Леонід
СОСНИЦЬКИЙ.

Народна артистка зламала ногу. Але дограла виставу

Надзвичайна подія трапилася на сцені Одеського театру юного глядача. Під час вистави московського театру «Школа сучасної п'єси» «Антон Чехов. Чайка» виконавиця головної ролі народна артистка Росії Ірина Алфьорова зламала ногу.

Лікарі «Швидкої допомоги», що прибули за викликом в театр, наклали акторці шину. Ірина Алфьорова відмовилася залишити сцену й дограла виставу в інвалідному кріслі, куди її посадив режисер.

Проведене після вистави медобстеження підтвердило в акторки перелом. Імовірно, їй зроблять операцію. Подальші вистави в Одесі за її участю скасовані.

В'ячеслав
ВОРОНКОВ.

Податківцям на спиртозаводі пропонували... випити

Робітники Гайсинського спиртозаводу днями пікетували приміщення Вінницької облдержадміністрації. Люди вимагали допомогти відновити роботу підприємства, яке зупинили податківці, і виплатити заборговану за час простою плату.

— Завод п'ять років не працював, і нікому до цього не було діла. А як тільки виробництво реанімували, податкові міліціонери наклали арешт на продукцію, — каже виконавчий директор підприємства Віктор Шиндер.

За його словами, Гайсинський завод був єдиним працюючим підприємством, решта зупинили виробництво. У свою чергу, податківці звинувачують адміністрацію заводу у незаконному виготовленні піддакцизних товарів, що призвело до податкової заборгованості на суму більше 300 мільйонів гривень. За цими фактами наприкінці березня порушено кримінальну справу. Як речові докази на заводі затримали цистерну з компонентом моторного палива, вартістю десять мільйонів гри-

вень. Податківці стверджують: така продукція належить до групи піддакцизних товарів. Заводчани, у свою чергу, звинувачують міліціонерів в тому, що вони в документах замінили код компоненту моторного палива на код етилового спирту.

«Якщо це спирт, спробуйте випити його», — пропонували слідчому на заводі. За словами технологів, при виробництві компоненту моторного палива застосовуються отруйні добавки, і це нескладно перевірити. Пікетувальники, з якими зустрівся заступник голови облдержадміністрації Володимир Барецький, вимагали виплатити зарплату і не позбавляти їх роботи. Поки справу розслідують і вирішуватимуть у суді, підприємство не повинно простоювати, апелювали до влади спиртовики. Вони передали звернення з цього приводу до керівника області. Однак поки що затриману продукцію реалізувати не дозволили, а двері у цех залишаються опломбовані.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

ФОТОФАКТ

З нагоди Дня Києва всі охочі таки отримали можливість прогулятися улюбленою багатомісничною вулицею — Андріївським узвозом. Міська влада відкрила прохід для пішоходів. Художники та митці цієї нагоди скористалися і влаштували своєрідний мистецький вернісаж. А офіційно Андріївський відкривають тільки 3 червня.

Фото Юрія ПЕРЕБАЄВА.

ВІСТІ З ЛУГАНЩИНИ

Ліфт без грошей не поїде

Територіальне управління Держгірпромнагляду в Луганській області повідомляє, що після 2020 року ліфтовий парк регіону повністю відпрацює свій нормативний строк. За словами начальника Луганської державної інспекції промислової безпеки та охорони праці в будівництві, котлонагляді і з піднімальних

споруд Сергія Мартінова, кошти на ремонт і модернізацію ліфтового парку області не виділяються. Програми існують, але їх практично не фінансують. «Для того, щоб не виникла критична ситуація, ми вже зараз повинні починати вирішувати питання щодо заміни та модернізації ліфтового господарства», — зазначив він.

Усього в області зареєстровано 4 711 ліфтів, з них близько 3 500 експлуатуються в житлових будинках.

Оперу присвячено молодогвардійцям

У Луганську готують прем'єру опери «Чорний січень», присвячену 70-річчю Краснодонської підпільної молодіжної організації «Молода гвардія».

— Це буде щось на кшталт «Євангеліє страстей». Час дії — останні дні молодогвардійців, місце дії — фашистські катівні, — розповідає автор лібрето опери Володимир Зайцев. — В творі не-

має сюжету й головних героїв у їх традиційному розумінні. Через весь спектакль проходить один наскрізний персонаж — Свідок. Він зачитує архівні документи, щоб глядачі змогли зрозуміти історію «Молодої гвардії».

Про свою нову роботу композитор, заслужений діяч мистецтв України Юрій Дерський каже, що оперою її можна назвати досить умовно, оскільки, крім симфонічної музики, у ній є епізоди, котрі супроводжуються рок-

музикою, інші елементи, не властиві опері. На жаль, через фінансові проблеми немає можливості використувувати під час спектаклів живий симфонічний оркестр. Для цього потрібен солідний бюджет, а творчий колектив працює переважно на ентузіазмі. Прем'єру заплановано на початок вересня, коли почнуться обласні урочистості з нагоди ювілею створення підпільної молодіжної антифашистської організації.

Алла АНТІПОВА.

На Прикарпатті були бої

В Івано-Франківську з нагоди Дня Героїв провели реконструкцію кількох боїв, які велися між бійцями УПА і солдатами НКВС в 1946 році на території Західної України. Події відтворювалися на території парку культури і відпочинку імені Т. Шевченка. У них взяли участь члени товариства пошуку «Пам'ять» (м. Львів) та Клубу військово-історичної реконструкції бою (м. Київ). При цьому глядачів попросили не наляштовуватися агресивно до хлопців у формі НКВС, адже вони лише виконують свої ролі. Організатори боїв зазначили, що боротьба між УПА і НКВС на території Західної України тривала до 1950-х років. Після завершення бою ветерани УПА виконали «сальву» (вшанування всіх загиблих воїнів УПА). В їх честь пролунав салют. Дарина НАЗАРЧУК.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...у селян вкрали школу

Родини дитлахів з села Любимівки на Херсонщині хвилюються: ще три роки тому чиновники Каховського району пообіцяли нову школу і навіть радісно повідомили про надходження грошей з державного бюджету. Втім, жодних ознак будівництва досі нема. Тривогу селян поділяє і обласна прокуратура, чий працівник також вирішив з'ясувати, куди ж поділися гроші. Зроблені ними «відкриття» громаду шокували: з двох мільйонів гривень державної субвенції, які справді були перераховані на район ще в 2008 році у рамках програми «Школа майбутнього», більше 1,8 мільйона сплатили за проектно-технічну документацію. Причому її якість виявилася настільки високою, що вона досі не отримала позитивного висновку архітектурно-будівельної експертизи. Ще понад 120 тисяч гривень нібито витратили на якісь підготовчі роботи.

За фактами зловживання службовим становищем фірмачів притягли до кримінальної відповідальності, але відкриття омріяної школи після цього, на жаль, не наблизиться.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

...два колеса краще, ніж чотири

На один день шанувальники велосипедного спорту в Житомирі відчували себе господарями міста. Цього року на центральній площі зібралося особливо багато учасників — від дітей до пенсіонерів. Потім колона рушила вулицями міста: у «Велодень» — а це свято вже традиційне в Житомирі — машини розступаються перед двоколісним транспортом. У програмі були веселі змагання, конкурси. Один з них — веловодовоз.

ФОТОФАКТ

В Одесі вчетверте відбувся Парад наречених. На участь у параді-2012 надійшло більш як 400 заявок.
Фото Олександра ГІМАНОВА/УНІАН.

Спробуйте провезти на велосипеді склянку з водою, потім вилити її в пластикову пляшку — і так кілька разів. Шанувальники велосипеда переконали, що два колеса — це і здоров'я, і задоволення.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Фото автора.

...майже десять мільйонів гривень одержить Севастополь від Мінрегіонрозвитку

Рішення про виділення коштів на невідкладні природоохоронні заходи ухвалив Кабмін України. У документі передбачено, що п'ять мільйонів підуть на добудування каналізаційних очисних споруд «Південні», і ще майже стільки — на створення системи очисних споруд у Балаклавському районі. Голова Севастопольської міськдержадміністрації Володимир Яцуба повідомив: у рішенні Кабміну є додаткові «бонуси» для Севастополя. А саме: фінансування будівництва нового ЛОР-відділення міської лікарні № 1 і реконструкції автомобільного моста в районі залізничного вокзалу.

Микола
МАГДИЧ.

Севастополь.

В Україні в 2011 році кількість усиновлених дітей зменшилася на 449 — до 4 тисяч 416 проти 4 тисяч 865 у 2010-му, повідомляє Державна служба статистики

СЬОГОДНІ —
МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ МИРОТВОРЦІВ ООН

Зміцнюють імідж країни

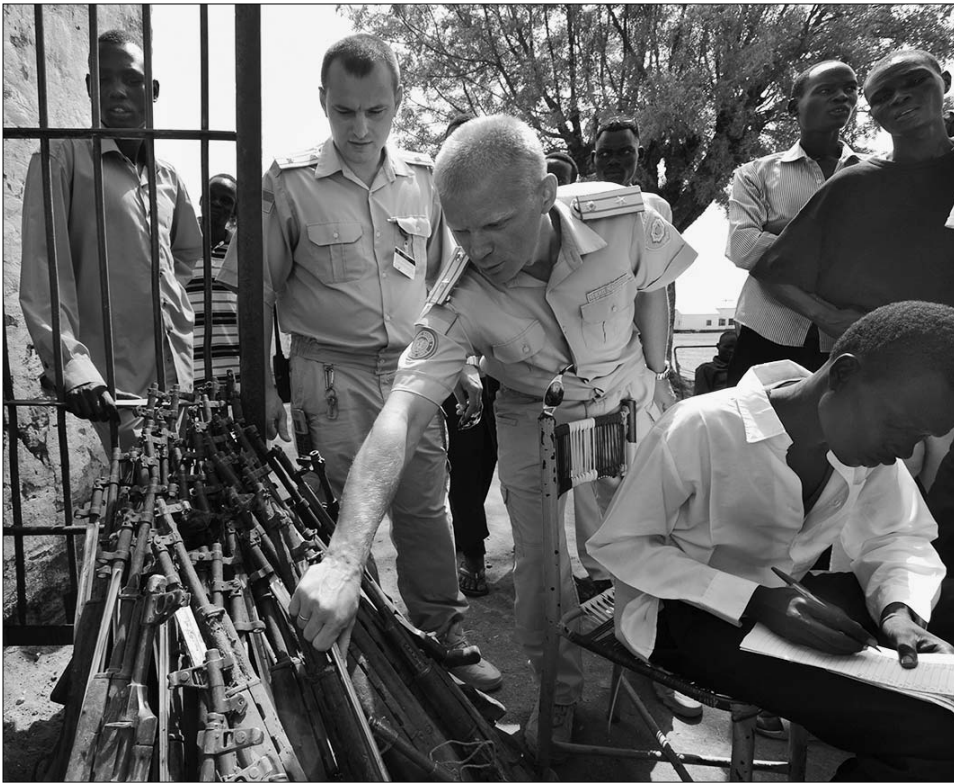
Україна бере участь у миротворчих операціях із 1992 року. В кінці липня 1992-го 240-й окремий спеціальний батальйон у складі 400 військовиків увійшов у охоплене війною легендарне Сараєво. Тому цьогоріч ми ще й відзначаємо 20-ліття участі України у справі миру.

За цей період під прапором Об'єднаних Націй наші військові були учасниками багатьох операцій у колишній Югославії, Лівані, Сьєрра-Леоне, Ліберії, Кот-д'Івуарі, Конго. Крім участі в миротворчих операціях ООН, українці допомагали

встановлювати мир і під прапорами інших міжнародних організацій у Косово, Іраку, Афганістані. Всього з 1992 року близько 37 тисяч військовослужбовців взяли участь у миротворчості, 50 з них загинули. Допомагають у справі миру й міліціонери.

Близько 3 тисяч представників МВС України перебували в оонівських місіях у країнах колишньої Югославії, Судані, Ліберії, Конго, Східному Тиморі, Кот-д'Івуарі. Один міліціонер загинув у Косово.

Нині 75 українських правоохоронців служать за межами України у складі сил ООН. Цивільна авіакомпанія «Українські вертольоти» — також активний учасник миротворчих

Українські міліціонери Сергій Перетятко і Сергій Мазуров (у центрі) служать у місті Малакал. Республіка Південний Судан. Квітень 2012 року.

Український автомобіль підірвався на міні. Республіка Сербська Країна, округ Гліна. Листопад 1994 року.

операцій у Конго, Судані і Південному Судані, Кот-д'Івуарі. Неоціненну допомогу надали українські вертольотчики під час землетрусу на Гаїті. Вклад українців у справу миру високо цінують в Організації Об'єднаних Націй і запрошують у нові місії. Найгарячіше нині в Конго, де з лютого 2012 року несе службу 18-й окремий вертолітний загін під командуванням військового льотчика-снайпера Ігоря Яременка. Участь України в миротворчих операціях ООН — це конкретна справа, яка зміцнює авторитет нашої держави на міжнародній арені.

Олександр КЛИМЕНКО.
Фото автора.

Невдовзі готуватимемо закордонних захисників

Прем'єр-міністр Микола Азаров учора відвідав Спеціальний миротворчий центр Національної академії Внутрішніх справ України. Після міжнародної сертифікації він функціонуватиме як постійно діючий Міжнародний регіональний центр підготовки миротворчого персоналу ООН. «Цей центр ми готуємо до міжнародної сертифікації, тобто до оцінки якості його підготовки з боку спеціалістів ООН. Сподіваюся, що в грудні ця сертифікація пройде успішно, і ми отримаємо

можливість готувати не тільки своїх спеціалістів для участі у миротворчих операціях, а й спеціалістів із-за кордону», — зазначив Микола Азаров. Центр має два навчальні корпуси, сучасно обладнаний стрілецький тир, мультимедійну систему моделювання ситуації, автодром, профільні лабораторії та навчальні полігони, зокрема і вибухотехнічний. Нині в центрі навчається 414 курсантів, із них 53 — жінки. Тут готують інструкторів з миротворчої тематики та міжнародних поліцейських.

Сюрпризи прикольні, довколафутбольні

БАЛАНС ТИЖНЯ

* Президент країни Віктор Янукович під час саміту НАТО в Чикаго запевнив представників нафтогазодобувних компаній «Шеврон», «Шелл» та «Ексон Мобіл» у готовності співпрацювати задля диверсифікації енергоносіїв — про нетрадиційні ресурси.
* Новий Трудовий кодекс недоцільно розглядати до виборів (віце-прем'єр Сергій Тігіпка) — про нестатутні відносини.
* Операційні витрати на Євро-2012 становлять 414,068 мільйона гривень (віце-прем'єр Борис Колесніков) — про нічию не на користь будівельників.

Сланцевий хліб для піарників

Зрештою, готовність до співпраці Україна вже підтвердила, зголосившись підписати угоди про розподіл продукції з «Шелл» та «Шевроном» на Юзівській (Донецька, Харківська області) та Олеській (Львівська область) площах сланцевого газу. Одразу нагадаю, що за хімічним складом він анічим не поступається традиційному — природному газу. Але як продукт переробки горючих сланців, інакше кажучи, як дитя суміші мінеральних та органічних відкладень ранніх геологічних періодів, видобувається нетрадиційно — шляхом горизонтального буріння. Авжеж, приблизно так, як видобувають газ метан на вугільних розрізах. Авжеж, із застосуванням гідророзривів пластів, але на основі дуже

дорогих технологій, які найкраще опанували саме такі компанії, як «Шеврон» і «Шелл». І які, так само, як «Газпром», зацікавлені в енергоресурсах скрізь, де вони є. Уявіть лишень, який потужний інструмент для маніпуляцій надає технологія горизонтального буріння противникам розробок покладів сланцевого газу, котрі видобувають традиційні ресурси, споруджують під них електростанції, прокладають для них газогони, торгують і заробляють на природному газі! Було, лякали тим, що видобуток сланцевого газу закінчується потраплянням метану в поверхневі води, хоч, зрозуміло, це — дурня, бо йдеться про несумісні площини. Проте фільм жаків з краником палаючої води зняли і багатьох перелякали. Коли у Франції або в Болгарії забороняли розробляти поклади сланцево-

го газу, в поті чола працювали піарники, а не експерти. Зараз вони заробляють на хліб у Румунії, у нас, деінде. Причому одні обстоюють освоєння нетрадиційних покладів, другі — активно застерігають від цього. Як на мене ж, для нас ризики в іншому. У популізмі. Деякі заявили щодо початку промислового видобутку сланцевого газу до 2015-го, то 2018 року нагадувати передвиборні. В нехтуванні чинного законодавства. Львівська облрада заперечує виділення Олеської площі для «Шеврону», бо до складу міжвідомчої комісії не увійшли представники місцевого самоврядування. Зрештою, у короткозорості. Нинішні ціни на традиційний, природний газ власного видобутку, який збираються довести на Юзівській площі до 8—10 мільярдів кубометрів на рік, не враховують внеску в розвідку та освоєння родовищ сировини, на що неодмінно вкаже інвестор. Тож уряду знову доведеться піднімати ціну на газ. Але то буде завтра, а сьогодні треба одержати гарантії багатомільярдних інвестицій і ще одну козирну карту на переговорах у Москві щодо ціни на природний газ. Треба ж заробляти на хліб і урядам, і піарникам!

Кодекс-сюрприз

Тепер не про сировинні ресурси, а трудові, про нас із вами. Звітного тижня у деяких містах пройшла хвиля протестів проти нової редакції Трудового кодексу. Прислухався — найбільше претензій стосуються обмежень мирних зібрань, а не порушень конкретних трудових прав. Це зрозуміло, який мітинг без політиків, а потім перелічити кілька сотень статей законопроекту означало б запізнитися на мітинг, а то й взагалі відмовитися від протесту. Спекують на «небажанні читати» і прихильники, і противники нової редакції ТК. І доволі вміло: я і сам ледь не купився на запевнення одного профспілкового лідера в подовженні випробувального терміну до шести місяців. Виявилось, що йшлося не про правило, а про винятки. Тим часом протести небезпідставні. Бо після прочитання нової редакції ТК враження таке, що працевлаштування вирішили захистити... від найманого працівника. За ним навіть передбачається відеоспостереження. Чимало законодавчих пропозицій на практиці виявляються конфліктними, але профспілки фактично усуваються від захисту прав найманих працівників. Їхня роль зводиться до процедури «погоджень рішень» працевла-

ця, що не дуже-то й відрізняється від «поставити до відома» профспілку. А комісії з розв'язання трудових спорів належить голосувати за рішення однос-тайно через появу блокуючого голосу (ст. 427), інакше воно виявиться недійсним. Цікаво, як це в неї вийде, якщо вона має паритетне представництво від працевлаштувача, колективу? Щоправда, на думку віце-прем'єра — міністра соціальної політики Сергія Тігіпки, до виборів з таким законопроектом поспішати нерозумно, але знову ж таки незалежні профспілки йому не вірять. Не так уже й важливо, коли схвалять. Якщо це станеться, то працевлаштування можна вважати гегемоном соціально-трудової революції. А згадав я про це ще й тому, що це було другою темою тижня, яку обговорювали і на високому, і на побутовому рівні.

Без точки неповернення

Головною темою, зрозуміло, була підготовка до Євро-2012. Точніше — ресурси, які витрачені за чотири роки на ремонт і будівництво стадіонів, аеропортів, готелей, доріг. За словами віце-прем'єра-міністра — міністра інфраструктури Бориса Колеснікова, прямі операційні неповоротні витрати на все про все становили 414,068 мільйона гривень. Із ним може пос-

перечатися платник податків, для якого немає точки неповернення. Якщо видатки перевищать приплив капіталу, то йому доведеться покривати мінусове сальдо, яке виникло внаслідок боргового навантаження на держбюджет. Для нього навіть «нічия» — це програш, бо сотнями мільйонів збитків тут не відбутися. За підрахунками аналітиків, за чотири роки країна вклала у цей проект 13,4 мільярда доларів США, збитки сягнуть 6—8 мільярдів доларів США, повідомляє Reuters, посилаючись на українських експертів. Як на мене, навіть мільярдні збитки пригнічували б менше, якби, скажімо, дороги під Каневом до Чернечої гори бодай чимось нагадували столичні траси. Якби вболівальник у інвалідному візку не почувався ізгоєм на найдорожчому НСК «Олімпійський». Якби ми оцінювали свої готелі не за кількістю ліжок-місць, а за вмінням догодити клієнту. І, напевно, якби не видавали суто своє — за європейське. Адже новачі Трудового кодексу деякі пропагандисти списують також на європейські стандарти. Затвердять їх чи ні — ще невідомо. А от по закінченні футбольного чемпіонату доведеться шукати роботу армії будівельників, що працювали тимчасово на об'єктах Євро-2012. Тож навіть якщо у фінансах буде нічия, чимало з них програє.

Віктор ГРИНЕВИЧ.

На Закарпатті створюють Міжнародний центр букових пралісів

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

За кошти Державно-го фонду охорони навколишнього природного середовища України та Федерального міністерства охорони довкілля Німеччини у рамках україно-словацько-німецького проекту «Сталий менеджмент територій, прилеглих до об’єкта Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Букові праліси Карпат» розроблено та затверджено проектно-кошторисну документацію для зведення цього міжнародного центру. Наразі триває тендерна процедура з визначення організації, яка споруджуватиме об’єкт. Для початку будівництва, яке розпочнеться уже в серпні, Мінприроди України виділило необхідні кошти.

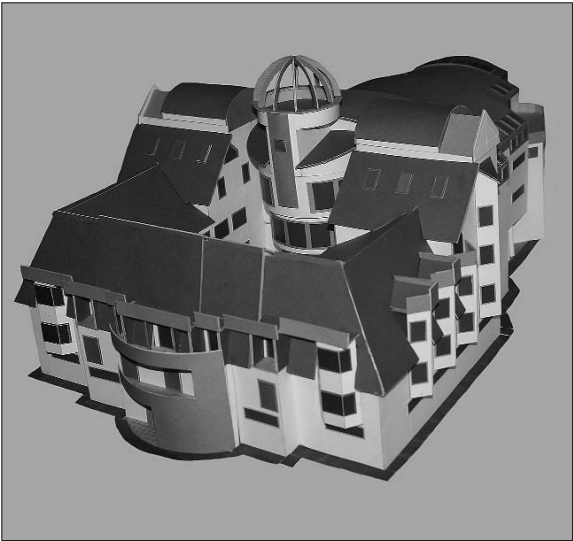
Будівля центру (проєкт — на знімку) пло-

щею близько трьох тисяч квадратних метрів міститиме готель на 50 місць, лабораторно-навчальні приміщення, бібліотеку, конференц-зал на 150 місць, ідальню, виставкові холи площею в 600 кв. м з інтерактивною експозицією букових пралісів тощо.

Основні завдання центру — проводити дослідження букових пралісів та навчальних практик студентів у галузі лісової екології, заповідної справи та сталого розвитку, підвищувати рівень екологічної освіченості управлінських та господарських кадрів, пропагувати альтернативні джерела енергії тощо. На його базі проводитимуться міжнародні конференції, буде реалізовано започатковану в червні минулого року редак-

цією газети «Голос України» і Карпатським біосферним заповідником ідею створення «екологічного Давосу» в центрі Європи.

Варто додати, що міжнародний центр відіграватиме координуючу роль у мережі навчальних центрів, які паралельно створюються в Україні, Словаччині та Німеччині у рамках україно-словацько-німецького об’єкта Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Букові праліси Карпат та давні букові ліси Німеччини». Зокрема, в Німеччині діятиме п’ять таких об’єктів, один — у Словаччині і три — в Україні. Крім згаданого у селі Кваси Рахівського району передбачено створити також інформаційно-туристичний об’єкт з польовим табором у селі Мала Уголь-

ка Тячівського району та еколого-освітній центр в Ужанському національному природному парку в селищі Великий Березний.

Значну підтримку в реалізації проєкту створення міжнародного центру букових пралісів надають урядовий куратор Закарпатської області, міністр надзвичайних ситуацій України Віктор Балога, департамент заповідної справи Мінприроди України та редакція газети «Голос

України». А в розробці програмно-методичних засад діяльності центру активну участь беруть Міжнародна академія охорони природи Федерального міністерства охорони довкілля Німеччини та Німецький університет сталого розвитку (м. Еберсвальде).

Федір ГАМОР, директор Карпатського біосферного заповідника, професор. Закарпатська область.

Велика столиця

Московська міська Дума ухвалила законопроект «Про територіальний поділ Москви», відповідно до якого російська столиця розширює свої кордони аж до Калузької області. Москвою стали 21 населений пункт Московської області, в тому числі міста Троїцьк, Щербинка.

Часто доводиться чути, що Росія — не країна, а цивілізація. Сьогодні те саме можна сказати про Москву. Мегаполіс за останні двадцять років росте, як на дріжджах. Разом із передмістями сьогодні в Москві проживає більше 35 мільйонів жителів, не рахуючи 3—4 мільйони приїжджих «гостей столиці», мігрантів і гастарбайтерів.

Москва — це понад двадцять відсотків населення Росії, чверть працюючого людю країни, 70 відсотків фінансових потоків РФ, п’ята частина економічного потенціалу Росії. Москва — це юрби чиновників, зосередження президентської, законодавчої, виконавчої та судової влади. Все це, на думку експертів, перетворює московський регіон на величезного фінансово-економічного монстра, що живе за рахунок усієї країни.

Такої масштабної концентрації в одному мегаполісі соціально-економічних функцій, банківських капіталів (80% всіх фінансових ресурсів країни) і працюючого населення (п’ята частина якого — мігранти й гастарбайтери) не знає жоден столичний регіон світу.

Територіальне розширення російської столиці — це ініціатива прем’єр-міністра Дмитра Медведєва. Після його авторитетної думки всі законодавчі гілки російської влади прийняли документи, що дозволяють зі столиці робити «гумову Москву».

Критикуючи рішення про розширення території столиці, місцеві демографи, економісти кажуть, що за межами Москви, процвітаючого московського регіону «відкривається справжня соціально-економічна пустеля з

бездоріжжям, злиденністю населення, безгрошів’ям».

Та й у нинішній Москві проблем більш ніж достатньо. Особливо транспортні, екологічні. Але всі експерти дружно стверджують, що головною проблемою московського мегаполіса стане соціалізація нових москвичів, які навряд чи водночас урбанізуються, а навзаєм принесуть свою субкультуру сільську та особливо етнічну, релігійну, які ніяк не відповідають столичній традиції. Адже люди тільки в третьому поколінні можуть «освоїти» спосіб життя та культурне й соціальне середовище мегаполіса Москва.

Боязкі поради фахівців з містобудування, безпеки та соціального керування про потребу перенесення столиці Росії вглиб країни не почуті Кремлем. Москву бажать зробити нано-містом, «сіліконовою долиною», зразком і брендом нової Росії.

Віктор ТИМОШЕНКО. Москва.

«Повії», якими лякали іноземців, виявилися громадськими активістками

Скандальна публікація британського таблоїду «The Sun», який у березні цього року вийшов із фотографією жінок на фоні стадіону та заголовком: «Повії біля «Донбас Арені» — обережно, ризик!» — привернула увагу донецьких правоохоронців. Журналіст видання, який відвідав шахтарську столицю, розповів про те, що поспілкувався з місцевими представницями «сфери сексуальних послуг». Співрозмовниця нібито розповіла, що з нетерпінням очікують на приїзд уболівальників Євро-2012 та збираються непогано підзаробити під час чемпіонату. При цьому, зазначив автор, щонайменше кожна п’ята «жриця кохання» в Донецьку заражена ВІЛ.

Публікація викликала чималий резонанс в Україні. Обличчя жінок, які сфотографувалися на повен зріст на фоні стадіону, були частково закриті. Проте це не завадило співробітникам управління з боротьби з кіберзлочинністю і торгівлею людьми ГУМВС України в Донецькій області встановити осіб, котрі давали інтерв’ю.

«Повії» виявилися активістками громадської організації, яка опікується психосоціальною реабілітацією жінок, що стали жертвами насильства. Донеччанки заявили, що британський кореспондент приписав їм слова, яких вони не говорили. Головною «героїнею» історії стала 42-річна керівниця організації: до неї журналіст звернувся із проханням про інтерв’ю. Громадська активістка не запіозорила нічого поганого і розповіла гостю про діяльність своєї структури, про те, яку саме допомогу вона надає жінкам, у тому числі ВІЛ-інфікованим та представницям так званого комерційного сексу. Крім того, з іноземним кореспондентом спілкувалася 22-річна донька керівниці організації (вона є співзасновником), а також ще три співробітниці об’єднання. Всі вони запевнили міліціонерів, що не видавали себе за повій і не надавали сексуальних послуг, а лише говорили про свою роботу. Зі слів активісток, спілкування було коротким і тривало кілька хвилин. Фотограф, який приїхав разом із кореспондентом, зробив кілька знімків донеччанок на центральній площі Леніна та біля стадіону. За інтерв’ю та фото кожна із

жінок отримала від 300 до 500 доларів.

Ще один «навколофутбольний» скандал у Донецьку пов’язаний із сюжетом, який транслювався у травні на британському телеканалі «Sky Sports News». У репортажі зазначалося, що нібито місто не готує приймати іноземних уболівальників, особливо англійських, на яких нібито очікують фізично підготовлені, агресивні і націоналістично налаштовані «бійці».

З’ясувалося, що журналіст телеканала кілька разів приїздив до Донецька та зустрічався із «ультрас» команди «Шахтар»: нібито для того, щоб показати, як уболівальники готуються підтримати свою команду. Проте змонтований сюжет обурив фанатів: ті заявили, що відзняте відео — провокаційне.

Коло інтересів іноземних журналістів, які останніми місяцями часто приїзять до шахтарської столиці, аби відзняти сюжети до Євро-2012, справді подеколи виглядає дуже однобічним. Епідемія СНІД та туберкульозу, високий рівень злочинності та нетолерантне ставлення до представників інших рас, вбивства бродячих тварин — на таких темах полюбують зосереджувати увагу деякі медіа. Створюється враження, що, попри мільйони витрачені на промоушн України за кордоном, влада виявилася не готовою адекватно відповідати на удари в інформаційній війні та повідомляти іноземним уболівальникам про те, що насправді відбувається в Україні.

Ліна КУЩ.

ПЛАНЕТА

Корабельний форум

Публічне акціонерне товариство «Чорноморський суднобудівний завод» нині бере участь у третьому міжнародному форумі «Морська індустрія Росії», який проходить у Гостинному Дворі в Москві. Миколаївщину на цьому заході також представляють Регіональна промислова палата, ТОВ «Завод «Екватор», ПАТ «Миколаївський машинобудівний завод», Національний університет імені адмірала Макарова. За інформацією прес-служби «ЧСЗ», директор із зовнішньоекономічних зв’язків підприємства Костянтин Костантинов вважає форум однією із головних галузевих подій цього року, що присвячена питанням розвитку суднобудування, модернізації портів, утіленню нових технологій у виробництві морської техніки та суден цивільного значення. «Ми раді можливості познайомитися із багатьма іншими компаніями — партнерів, конкурентів та потенційних замовників. Наш завод не може залишатися осторонь від такої профільної знакової події», — зазначив він.

Олександра МЕНТЕЛЬ. Миколаївська область.

У Литві знову заговорили про відшкодування збитків за радянську окупацію

Литва готує документи для вимог відшкодування за радянську окупацію. Суму збитків Вільнюс оцінює в понад 30 мільярдів доларів. Днями уряд відновив роботу спеціальної комісії, яка займатиметься питанням збитків. Серед її першочергових завдань — підготовка пропозицій для переговорів із Росією та план дій з метою отримання відшкодування. Експерти скептично оцінюють можливість проведення в найближчому майбутньому таких переговорів із Росією. Наразі місцева опозиція наголошує, що наближення виборів сприяло актуалізації цього питання.

Очолить відновлену комісію, створену ще в 1995 році, генеральний директор Центру дослідження геноциду та опору жителів Литви Тереса Біруте Бараускайте, повідомляє радіо «Свабодзе».

Вона зазначила, що комісія у своїй роботі керуватиметься існуючою правовою базою, досвідом інших країн та висновками міжнародних конференцій.

Не розтринькали спадок німецького герцога

Приємним сюрпризом для громадськості Херсонщини стала вітальна телеграма від уряду землі Саксонія та приїзд делегації німецьких науковців і представників етнічної німецької громади України на святкування 125-річчя дендропарку в Національному біосферному заповіднику «Асканія-Нова». Гості урочисто встановили тут пам’ятний камінь із зображенням герцога Ангальт-Кетенського Фердинанда, котрий за часів російського імператора Миколи I і заснував у таврійському степу поселення Асканія-Нова.

Члени товариства краєзнавців з німецького міста Кетена також були приємно здивовані тим, що являє собою дендропарк нині. Він має територію у 167,6 гектара і його колекція за час існування заповідника збільшилася майже вдвісттеро — до двох тисяч екзотичних дерев та рослин. Але при цьому доглядачі колекції дбайливо використовують унікальну систему самотичних зрошувальних «ариків», яка створювалася за часів німецьких поселенців та захищала зелені насадження від частих посух. Зберегла місцева громада і пам’ять про засновника заповідника — барона Фрідріха Фальц-Фейна, продовжувачі династії якого проживають у державі Ліхтенштейн і також підтримують тісні зв’язки з науковим закладом, говорить його директор Віктор Гавриленко.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Фото XINHUA/Укрінформ.

ФОТОФАКТ

Головний приз «Золоту пальмову гілку» 65-го кінофестивалю в Каннах виборола картина австрійського режисера Михаеля Ханеке «Кохання».

На знімку: акторка Еммануель Ріва, режисер Михаель Ханеке та актор Жан-Луї Трентінья з нагородою.

Ще одним прикладом успішної комерційної політики «УкрАгроКому» є будівництво й уведення в експлуатацію овочесховища в селі Новий Стародуб Петрівського району. Комори, в яких підтримуватиметься температура від мінус одного до плюс трьох градусів, мають загальну площу 650 квадратних метрів і розраховані на зберігання 1000 тонн продукції. Ідеться про фрукти та овочі

Тюльпан, уран, молочний кран

33 корови...

У Мюдівці Бобринецького району — ні школи, ні садочка, ні навіть магазину. І давно. Зате осиротілі хати — на кожному кроці. Кілька з них і викупили Михайл Арутюнян із дружиною, Валентиною Іліною, під... хліви для корів. Усього в цих колишніх вітальнях і спальнях, а нині — стійлах, розквартировано двадцять дві досить невибагливі до умов проживання мешканки, серед яких десять корів — дійні.

...І плани на осінь

...А як вам така картина. Жовтень 2012-го. Белебень села Нова Прага. Близько п'яти тисяч корів гуляють без налігача на свіжому повітрі, з яких дві тисячі — дійна череда! Худобу порають 75 працівників. І це не марення. «Будь-який каприз за ваш об'єм — і диво-комплекс готовий», усміхаючись, приказує Анатолій Кузьменко, керівник товариства «УкрАгроКом». Не ймемо віри, тому розпитуємо далі. — Перед тим, як вкладати гроші в цей проект, ми вивчили досвід молочарів Росії, США, Німеч-

ДОВІДКА

Бізнес-проект молочнотоварного комплексу «Петриківське молоко» — 251 мільйон гривень, з яких 70 мільйонів коштіватиме обладнання, 65 — саме будівництво, 55 — поголів'я.
Генеральний проектувальник — ТОВ «Таврія-промбуд», генпідрядник — ТОВ «Херсонська виробничо-будівельна компанія», обладнання з Німеччини та Австралії. Вітчизняне — ТОВ «АТ Техніка» (Дніпропетровськ) та ЗАТ «ОДЕБП» (Світловодськ).

Продовження. Початок у №92, 95 від 22 і 25 травня 2012 року.

чини, — розповідає комерційний директор товариства Павло Фесюк — Високі технології. За одну зміну три фахівці обслуговуватимуть... 1800 голів. Коровок закуповуємо в Канаді та Франції. Чому? Українські породи дають 5—6 тисяч літрів молока на рік, закордонні панянки — 9! От і вся арифметика. Хоча ні. Є ще декілька показових цифр. Плануємо за п'ять-шість років повернути кошти, вкладені у виробництво. І, як бачите, сам комплекс — поряд із нашими полями, отже, лю-

дини, що її вантажать на корабель, — 1300 голів, а вартість фрахту — півтора мільйона гривень. — От і рахуйте, чи варта шкурка вичинки? — запитує ніби себе самого Павло Фесюк. — А у нас, дивіться, все крутиться: сто шістдесят будівельників днюють і ночують на майданчиках, корми заготовляємо, в червні приїде консультант із Франції, щоб провести курс «молодого бійця» з нашими фахівцями...

Цікаво, а привезти б цього француза та в Мюдівку, до Михайла Арутюняна. Ну того, що викупив людські хати і поставив туди двадцять дві корови... Як на це диво відреагував би заморський гість?.. Написали і замислилися: бісів стереотип! Ну чому саме треба обов'язково чекати якогось дядька з-за океану. Може, ліпше було б, щоб під білі рученьки та сюди нашого найаграрнішого пана-міністра Миколу Присяжнюка?.. Нехай би побачив, послухав...

Міністра б сюди!

— Ще років дванадцять тому, — пригадує Михайл, — я купив оцю глиняну хату (розповідає й показує, ніби на екскурсії в краєзнавчому музеї, до того ж це порівняння цілком доречне, бо кожна така хата — маловідома сторінка історії нашого краю. — Авт.) за... п'ятдесят гривень. У ній сьогодні стоять телята. А отам — хороший цегляний будинок, його вторгував за вісімсот п'ятдесят гривень. Там дійні корови. В іншому — череда, ще в одному зробили пташник. Накинув оком ще й хату на околиці, щоб зробити бар при дорозі (до Бобринця й траси Київ—Олександрівка—Миколаїв від Мюдівки — рукою подати), та не наважився. Бо одне — мати справу з худобою, інше — перейти комусь дорогу чи дати привід для заздрощів. Люди ж бо ще є. Залишився двадцять один двір. У мене тільки землі перед хатами, тобто городів, — три гектари. Всю її й засіваю люцерною — на корми.

На зведенні молочно-товарного комплексу «Петриківське молоко» працюють 160 фахівців.

МОВОЮ СТАТИСТИКИ

Загальні обсяги реалізації худоби та птиці на забій у першому кварталі зросли проти відповідного періоду минулого року в 9 районах області. Найбільше (в 11,9 разу) — в господарствах Компаніївського району. Виробництво молока в усіх категоріях господарств зменшилося на 1,8 відсотка і становило 59,8 тисячі тонн, у господарствах населення — на 3,9 відсотка (49,8 тисячі тонн).

Розпитуємо далі Михайла за відпочинок, дозвілля... — Які там курорти, який відпочинок?! — дивується Арутюнян. — Це якби я в Німеччині жив, то, певно, їздив би на шестисотому «мерсі», а так усі мої будні й свята тут — біля корів, трактора, косарки, механічної доілки... У мене тринадцять корів, яких потрібно пасити, тож тринадцять днів і пасу сільську череду, більше половини якої, до речі, утримується в моєму господарстві (всі разом мюдівці тримають 33 корови. — Авт.). А ще часто ламається насос, тож доводиться возити воду взимку санчатами, а влітку тачкою аж із краю села...

— У мене вже руки попухли від відер. Тягаю їх щодня (для всіх корів потрібно на добу близько 400 літрів води. — Авт.), — чи то скаржиться на долю, чи то просто безрадісно констатує факт Валентина Ілінова (на знімку вгорі). — А користі?! Відколи Росія зчинила веремію, закупівельники урізали нас на двадцять копійок. Тобто беруть по дві-дві тридцять за літр. Убийте, не розумію, чому ми з чоловіком віддуваємося перед Москвою... Сьогодні Арутюнян та Ілінова здають сто літрів молока щодня, а влітку, коли не треба підгодовувати телят, — 150—180 літрів. Але прибутків —

зась. Усі виручені гроші йдуть на підтримку господарства. От нині, скажімо, той-таки зламаний насос треба буде відремонтувати або замінити. — Ще в 1988 році я продав квартиру в Кіровограді, — каже Михайл. — Гроші вклав у бізнес. Трохи хазайнував, та не склалося. Захотілося бути самостійним. Торік попросив банківський кредит, щоб розширити ферму. Думав, що забезпечу тих небагатьох людей, котрі залишилися в селі, роботою й заробітком. Не дали. Усе чекаю, коли ж держава повернеться до мене обличчям і скаже: «Ти, Михайл, дай мені стільки-то м'яса, стільки-то молока, і матимеш прибуток, і відчуй, що твоя тяжка праця дає результат»... Та все марно, час іде, а я лишаюся мрійником... — Треба бути реалістами, — казав на одній із нарад голова ОДА Сергій Ларін. — За два роки поновити стабільне сучасне молочне виробництво, коли ані потужностей, ані достатнього стада немає, просто нереально. Я знаю, що коїться з цінами на молоко... Тому ми розробили програму «Молоко Кіровоградщини», головна суть якої — будівництво міні-молкозаводів та створення молочних кооперативів... Ій-Богу, цікавість розбирає: чи бачили цю програму Михайл та Валентина? — Програму, кажете? — хитро мружить око Микола Кріпкий. — Та я у своєму житті стільки всього начитався... Охоче віримо. Бо перед тим, як опинитися тут, у Старій Осоті, пан Микола встиг побувати головою колгоспу, стати прокурором(!), зати на все плюнути і перебратися з міста сюди, в глибинку. — Диво? Ну прокурором, та хто я такий, щоб вершити долю людей? Було всього: і Крим, і Рим і... І молочні труби, — додаємо ми і просимо провести до молкозаводу... — Та ось він, перед вами, наче на долоні, не сьогодні-завтра запрацює, — проказує тепер

Споживання із розрахунку на одну особу на місяць, кг			
	1999 р.	2007 р.	2010 р.
Молоко і молокопродукти:	17,7	15,7	13,9
М'ясо і м'ясопродукти:	4,4	4,0	4,2

Дані Головного управління статистики Кіровоградської області.

ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА

Тарас ГАГАЛЮК, експерт Українського Клубу аграрного бізнесу:
Великі молочнотоварні комплекси — єдино реалістичний шлях до якісної молочної сировини. Це потрібно для вершкового масла і сирів. Тільки-но наші сири стали «невиїзними» до Росії — одразу впали ціни на молоко і молокопродукти. Це перше, а друге — ми зазнали колосальних збитків. Отже, слід більше уваги приділяти якості сировини, а її, так само як і цінову рівновагу, може забезпечити тільки велике молочнотоварне виробництво.
Міні-заводи тут не зарадять. Хоч вони не зайві вже тому, що на ринку мають бути представлені виробники різного калібру. Але тільки такі, які дають, повторюю, продукт високої якості і за доступними цінами.
Чи варто державі на цьому етапі підтримувати дрібного фермера — не питання: треба! Адже до 80 відсотків молока йде з домогосподарств. Але слід розрізняти ефективного фермера від неефективного, загальнополітичні інтереси від економічних потреб розвитку аграрного виробництва.

ДОВІДКА

Міні-молокозавод агрофірми «Ясенівська». Потужність — чотири тонни продукції на добу.

«Ясенівська» отримала серйозну фінансову допомогу від держави — в рамках обласної програми «Молоко Кіровоградщини». На будівництво підприємства й закупівлю обладнання витрачено понад 4 мільйони гривень бюджетних коштів, а загальний кошторис «заводу під ключ» становить 5,6 мільйона гривень.

У технолога Світлани Шуравель подвійна радість: по-перше, є робота, а по-друге, відтепер сім'я матиме свій, майже домашній продукт.

вже керуючий відділку агрофірми «Ясенівська» Микола Кріпкий. — Тільки мене не фотографуйте, я цього страшенно не люблю. Оно є дівчата...

Микола Кріпкий каже, що в Старій Осоті виготовлятимуть пастеризоване молоко, сметану, масло, кефір, сироватку і... сир «Сулугуні». А керівник агрофірми Дмитро Мамалат обіцяє, що ціна на все це буде помірною, адже продукція реалізовуватиметься фактично на місці.

За словами нашого знайомого Миколи Кріпкого, все молоко завозитимуть із ферми «Ясенівської». Вона планує з часом збільшити дійне стадо до тисячі голів. Очевидно, в цьому і є сенс — замкнути виробниче коло на потенціалі одного підприємства й не брати на себе зайві клопоти з іншими. Бо ж пам'ятається, як саме через фінансові непорозуміння між виробниками й постачальниками в області зупинилися потужні молокопереробні (й цукрові) заводи. І тепер нам тільки й лишається, що пишатися своїми морозивом, тістечками й десертами, виготовленими в Кіровограді на «Ласці», та світловодськими сирами.

А ще, дай Боже, кіровоградському теляті та й вовка з'їсти...

Як мукнеться — так і гукнеться

Виробництво молока і м'яса на Кіровоградщині — така собі картина у мініатюрі. Ілюстрація того, на якому світі взагалі перебуває скотарство країни. І навпаки. Бо, по-перше, демографічна криза: сільські дядьки перекочують на цвинтар, їм на зміну охочих доглядати

худобу — катма. І, по-друге, криза жанру: скорочується поголів'я ВРХ. Якщо, за оцінкою Міністерства охорони здоров'я, річні норми споживання однією особою становлять 380 кілограмів молока і 80 кілограмів м'яса, то нам ще пити не перепити, їсти не переїсти...

Зважаючи на це, будівництво великого тваринницького комплексу на кіровоградській землі — це наше молочне все! Пояснимо чому. Торік молока вироблено 11,1 мільйона тонн — на 1,4 відсотка менше від попереднього року, а до 2015-го планується довести його виробництво до понад 15 мільйонів тонн. Для цього ані зусиль сільських дворів, на зразок нашого знайомого стожильного Михайла Арутюняна з його моторною дружиною Валентиною, ані потужностей старих неефективних господарств не вистачить. Звичайно, наше рідне аграрне міністерство могло б хвацько цвяхнути багатом, мовляв, дивіться, у нас минулого року зросла продуктивність худоби. Але ж не цвяхнуло, бо насправді тільки два (!) регіони збільшили виробництво молока проти минулого року. Це Полтавська і Харківська області. Наростити поголів'я вдалося херсонцям, тернополянам, полтавчанам та дніпропетровцям. Деякі області змогли утриматися на молочному плаву, але Кіровоградська пози-

ції здала. Через це новина з канадськими коровами вселяє надію, що молоко таки буде текти у нас не лише по вусах, а й у рот потраплятиме. Підраховано, що облаштування одного скотарського місця на сучасному рівні коштувати-

КОМЕНТАР

Заступник департаменту тваринництва Мінагрополітики Володимир ПІЩОЛКА:

— На мій погляд, дуже багато важить те, що споруджуваний під Кіровоградом молочнотоварний комплекс від процесу виробництва, переробки і доставки продукції на прилавок усуває посередника. Останнім часом, на жаль, він знову підняв голову.

Думається, що якби бодай 10 відсотків від загального обсягу випуску молока і молокопродукції виходило на ринок без ласки посередників, то ми мали б значно більше товарів значно кращої якості і за значно помірнішими цінами, ніж є. Адже, пригадайте, торік ми мали пристойно високі закупівельні ціни на молоко, але, по-перше, це не вплинуло на рівні рентабельності молочних ферм. По-друге, ми одержали серйозні претензії з боку росіян щодо якості наших сирів. Тому треба спиратися на такі комплекси, який ми будемо на Сумщині в Чупахівці. На 1000 голів, із сучасним матеріально-технічним забезпеченням, належною сировинною базою, з думкою про перспективу.

ме щонайменше 77 тисяч гривень. Для утримання великотварного молочного комплексу ще потрібні мільйонні поточні витрати на доїння, первинну обробку молока, приготування кормів, прибирання та утилізацію відходів. Такий масштаб капіталовкладень до снаги

лише зацікавленому потужному інвестору. Але цей інтерес приходить щойно виникає можливість знизити затрати і підвищити рентабельність виробництва. І це аж ніяк не суперечить інтересам дрібного фермерства, підтримку якого держава декларує тільки з екранів телевізорів. Це не прикрість, а знахідка, що нині 80 відсотків молока дає дрібний приватний господарник. У Польщі — всі 90. І до польського молока висувають менше претензій, аніж до нашого. Може, через те, що ставлення до великого бізнесу і середнього неонакаове?

Підтримка державою великотварного виробництва вже дає перші результати, дрібного — ще ні. Часткове відшкодування вартості будівництва таких комплексів, як на Кіровоградщині, торік прискорило здачу в експлуатацію 25 об'єктів скотарства і реконструкції близько 90.

Перестрілися ми з ним коло храму Святого Іллі, зведеного коштом корпорації. Храм — поруч із стадіоном, збудованим також людьми Кузьменка. На свята сюди їдуть православні звідусіль. Дехто з церкви їде на футбол: цікаво поглянути на опікувану «УкрАгроКомом» команду, що вибилася до другої професійної ліги.

Кузьменко — розумний, енергійний і непосидючий. Два дні перед тим ми його шукали під селом Нова Прага, де він розгорнув небачене будівництво молочнотоварного комплексу. Не застали, але побачене на будівництві вразило. Кузьменко береється здебільшого за розв'язання тих проблем, що допікають людям найбільше. Газифіковано тільки половину міст і сіл області — він проводить газ. Кажуть, платить за оренду земельних паїв чи не найбільше та ще й авансує подачу газу до кожного домогосподарства. Скорочується поголів'я великої рогатої худоби — започатковує проект безпрецедентного для області молочнотоварного комплексу під Новою Прагою, де вже стоять залізобетонні каркаси. Анатолій Іванович видивляється медалістів, оплачує їхнє навчання у вишах, а потім забирає до себе в команду... Зрештою, Кузьменко робить те, що сьогодні найпотрібніше, щоб область відновила славу сільськогосподарського регіону.

Вищезгаданий сільгоспвиробник Герасим Калитка вигукував: «Ох, земелько, земелько, Божа ти дочечко!». Умів чоловік душевно висловитися! Але щоб залагодити свої земельні проблеми, Калитці не вистачало якихось злочасних 100 тисяч рублів. Ми питаємо: а скільки не вистачає його нащадкам?

— Дивіться, — каже Анатолій Іванович. — Ми будували в Олександрії комбайновий завод, та й не збудували. Збирали з миру по нитці, а вийшло — діду на телевизор! Біда в тім, що бюджет Олександрії вже менший за районний. Хіба це діло, що питома вага однієї нашої корпорації в районному бюджеті становить близько 50 відсотків....

— А скільки доходів, по-вашому, мусила б область залишати центральному бюджету?

— А скільки панові лишалося? Десятина. Тоді й Олександрія була б із комбайном.

— А ви не спрощуєте?

— Спрощую, звісно. Біда Олександрії в тім, що вона втратила годувальника ще за радянських часів. Я маю на увазі буре вугілля, виробництво якого бездарно дотувалося, а доходи від продажу безглуздо розподілялися. Я пам'ятаю ще, коли воно йшло по 16—20 рублів за тону. Командною та економіка була, але чи була розумною? Навряд. А нині кошати потрібні скрізь — на газ, соціальну сферу, овочесховища, молокозаводи, меліорацію, а бурого вугілля вже немає.

— Треба так розуміти, що замість годувальника тепер... Тут на стадіоні загуло: «Го-о-о-л!».

— Наші забили! — сказав він замість відповіді.

Ось така вона, виплекана у мріях Головківка Анатолія Кузьменка.

Кузьменко робить те, що сьогодні найпотрібніше, щоб область відновила славу сільськогосподарського регіону

Аграрії Луганщини повідомляють, що тривала відсутність опадів, яка супроводжується високими температурами, украй негативно позначається на посівах. Більшість сільгоспвиробників сходяться на думці, що це призведе до зниження врожайності на 20—30 відсотків («АПК-Інформ»)

Податківці розкрили тіньову схему, що працювала на одному з місцевих молокопереробних підприємств Хмельницького. Воно придбало продукцію у фіктивної фірми, яка існує тільки на папері. У результаті оборудки втрати бюджету становлять п'ять мільйонів гривень у вигляді несплати податку на прибуток та податку на додану вартість, *повідомляє наш власкор Ірина КОЗАК*

ПЕРСПЕКТИВА

Захистять агротехнології

В Україні завершується сімба соняшнику. Порівняно з минулим роком площі під ним не скоротяться. За прогнозами «Укроліяпрому», чи не найліквідніша культура займатиме цьогогоріч близько 5 мільйонів гектарів проти 4,7 млн. га торік. Популярність олійного насіння спричинено насамперед тим, що в Україні збудовано чимало переробних потужностей. Через це на культура спостерігається значний попит і велика конкуренція. Соняшник дав аграріям майже чверть чистого доходу від реалізації продукції рослинництва. Саме через таку ліквідність, вважають в «Укроліяпромі», сільгоспвиробники часто ігнорують закляки аграрних чиновників обмежити кількість гектарів під соняшником.

На думку фахівців, виходом може бути визначення науково-обґрунтованих площ посівів. Адже, хоча Україна й посідає четверте місце у світі за кількістю гектарів, відведених під соняшник, але займаємо десь десяте місце за урожайністю цієї культури. Дотримання елементарних агротехнічних заходів дало б змогу збільшити віддачу полів. Отож можна було б збирати такі само врожаї, як і торік (тобто понад 8 мільйонів тонн), навіть у разі, якщо площі буде скорочено на мільйон гектарів.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Віддам в добрі руки... цибулю і картоплю
Площі посівів визначили ціни на ринку, а не плани

ТЕНДЕНЦІЇ

На Хмельниччині підбивають останні цифри посівної. Загалом картина доволі оптимістична. Ще на початок травня господарствами всіх категорій ярі культури було посіяно на площі 386 тисяч гектарів, що перевищило минулорічні цифри. Більше кукурудзи на зерно, ярого ріпаку, сої і навіть картоплі та овочів. Останнє у деякого викликало певне здивування. Адже прогнозувалось, що за теперішніх низьких цін на цей товар зменшаться обсяги посіву. Але ні.

Свіжі овочі витісняють торішні

На останній сільськогосподарський ярмарок, які вже традиційно влаштовують в обласному центрі, Василь, фермер із Красилівського району, привіз цибулю. Просив по гривні за кілограм, але, якщо були покупці, віддавав і дешевше. Хоч як прихвалював свій товар, а цибуля й справді була добра, ледь мішок продав. Після такого ярмаркування почав розпитувати у людей, може, хто знає адресу якого дитячого будинку чи лікарні, куди можна відвезти овочі. Не за гроші. Лише для того, щоб не згнили. Бо ж

так тяжко напружуватися зі своєю родиною, вирощуючи їх. Та й все коштувало грошей — насіння, добриво, пального...

Про таке перевиробництво говорять цілу зиму та весну всі, хто займався овочівництвом. Великий торішній урожай приніс збитки. У льохах дотепер зберігається картопля, цибуля, капуста, яку вже не продати і за копійки. Бо просто на п'яти наступає молода городина. І на неї ціни доволі стрімко падають. Ще тиждень тому кілограм молоді картоплі можна було купити за 16 гривень, тепер уже просять менше десяти. Доки така ціна протримається тиждень, другий, стару картоплю ще можна буде збувати по гривні за кілограм. А

далі і за копійки її не братимуть.

Здавалося б, за таких цін нинішньої весни уже мало хто наважиться на великі площі картоплі та інших овочів. Та цифри говорять про інше. Скажімо, бульби в області посаджено близько 67 тисяч гектарів, і це практично та сама цифра, що була торік, позаторік і ... багато років поспіль. Адже ми не стали менше їсти картоплі. Просто торішній врожай був максимальним. Уже нинішньої осені на такий не сподіваються, а межі картопляних городів традиційно залишаються незмінними. Тим паче що понад 99 відсотків (!) цієї культури вирощують у господарствах населення — тобто на сільських городах та дачних ділянках. А там найшвидше якраз спрацьовує традиція і аж ніяк не планове господарство.

Розмовляючи із фахівцями в галузі рослинництва, не втримуюсь від запитання, можливо, нам і не треба ніяких планів і прогнозів саме у цьому сег-

менті. Зрештою, картопля та й багато інших традиційних овочів залишаються чи не наймасовішим і найдешевшим продуктом харчування. То й для чого говорити про проблему у загальнодержавному масштабі?

Та певні сумніви все-таки є. І вони посилюються, коли пробуєш заглянути на кілька років наперед. «Традиція» віддавати більшу частку городу під картоплю на селі починає змінюватися із віком власників цих городів. Охочих обробляти їх стає дедалі менше. А готових зайнятися цією справою на промисловому рівні практично немає. В області буквально на пальцях однієї руки можна перерахувати ті господарства, котрі висаджують бульбу. Та й ті роблять це не так для валового виробництва, як для вирощування насіння. А, проте, не те що старше покоління, а навіть середнє може пригадати часи, коли практично весь вересень школярі, студенти і навіть представники трудових колективів з дня у

день збирали картоплю на колгоспних полях.

«Мода» на городину була короткотривала

Часи змінюють все. Однак, здається, проблеми вітчизняного городництва, а точніше, усього, що пов'язано не так з вирощуванням, як зі збиранням, зберіганням та продажем залишаються вічними. Торік, здавалось, тема здобула нового звучання, коли пролунала із уст Прем'єр-міністра. Тоді йшлося про те, що в державі всерйоз взялись за створення цілої системи овочесховищ, що дасть можливість забезпечити внутрішній, а, можливо, і не тільки, ринок найякіснішою продукцією. Система глибоким корінням мала проростати на місцях. І якось під гарячу руку і Хмельниччина похвалилась тим, що готова до відродження переробки та збереження овочів. Ну, вийшло, як вийшло: більшість із тих, хто виростив врожай, тепер не

ПРОБЛЕМА

Господарський бунт

У Білозерському районі Херсонщини — справжній селянський бунт. Біля села Ромашкове два десятки фермерів оточили працівників агрофірми «Радгосп «Білозерський», котрі саме збирались стріляти по хмарах з градобійної установки, аби відвернути знищення яблуневого саду. Розлючені селяни погрожували борцям зі стихійним лихом підняти їх на вила, якщо вони насміляться використати свою нехитру техніку. Але й цим не обмежилося. Далі зо дві сотні фермерів та одноосібників із сіл Станіслав, Олександрівка, Широка Балка, Білозерка взяли в облогу приміщення райдержадміністрації, вимагаючи від влади припинити використання градобійних гармат. Учасники подій від обурення не знаходили собі місця: «Градобіи вкрали у нас дощ!».

З дощами, а точніше, з їх відсутністю не тільки в

Білозерському районі Херсонщини, а й по всій Таврії — справжнє лихо. Осінню посуху та безсніжну зиму із лютими морозами, котрі згубили плантації винограду й кісточкових, змінила така сама посушлива весна. За експертним висновком Інституту зрошуваного землеробства НААН України, через відсутність звичних весняних дощів у верхньому шарі ґрунту на полях області вологості немає зовсім, а на глибині 10—20 сантиметрів її запаси у вісім-десять разів менші, ніж потрібно для виживання культурних рослин. Врожай гине на очах, а з ним і надії хліборобів отримати хоч якусь віддачу з вкладених у рілля праці та грошей. По селах наростає озлоблення, яке люди готові вихлюпнути на того, кого «призначають» винуватцем їхніх бід. Сотню-дві років тому за це розправлялись з відьмами та відьмаками, котрі своїм чаклунством начебто відвертали

від полів дощ. А тепер доведені до відчаю селяни готові замість відьм нищити техніку, яка нічим перед ними не завирила. І найдивніше, що місцева влада у цьому їм всіляко потурає!

«Вологу ми не крали»

Агрофірма «Радгосп «Білозерський» у використанні градобійних установок, або мортир, аж ніяк не піонер. Ще за СРСР в Україні працю-

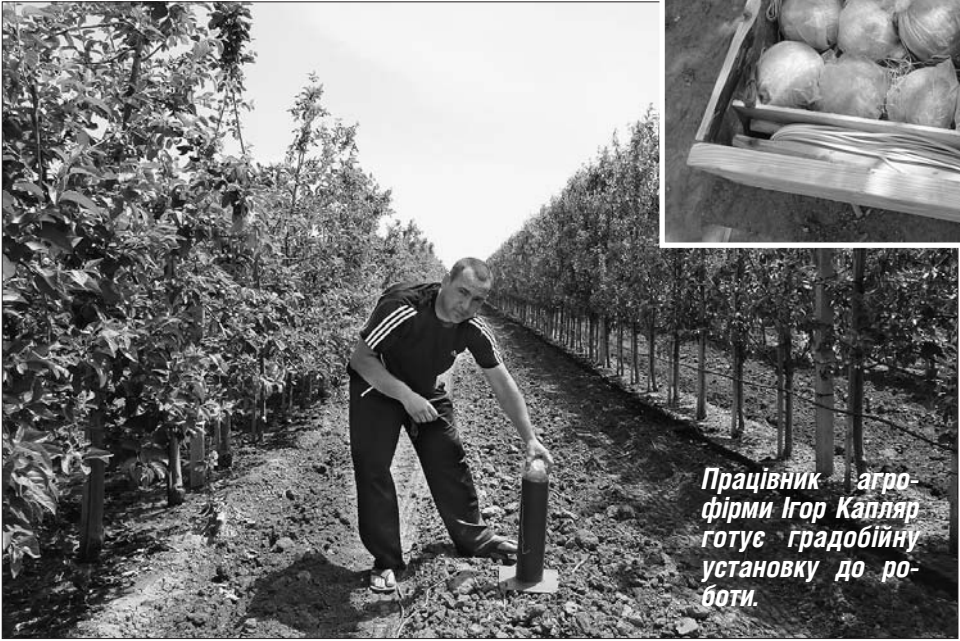
вали три державні воєнізовані служби, котрі обстрілювали хмари ракетами з іонами срібла — вони перешкоджають кристалізації води у шматки льоду, після чого на землю падають не градини, а дощові краплини. В Росії для цього є ракети «Алазань», у Німеччині, Бельгії, Голландії, Італії застосовують техніку власної конструкції. Вона дешевша — один градобійний комплекс коштує близько 8,5 тисячі євро. І садоводи з Білозерського

Градобійна установка з зарядами та документами на неї.

району не витрачалися б на неї, якби не сувора необхідність.

— У нас три тисячі гектарів під садами, виноградними плантаціями та зерновими, і чи не щороку град знищував якусь частину посівів. Особливо дощкульним був його

Працівник агрофірми Ігор Капляр готує градобійну установку до роботи.

«У нас вкрали дощ»

удар у 2007 році, коли він вибив кількасот гектарів саду, завдавши збитків на 21 мільйон гривень. Тоді посадки відновлювали зо три роки. Аби захистити сади та виноградники, довелося укласти угоду із державною Кримською воєнізованою службою з активного впливу на гідрометеорологічні процеси, яка забезпечила нам ефективний захист від випадіння граду, використовуючи для розпилювання іонів срібла так звані метеорологічні люсткугелі виробництва казенного заводу «Імпульс» у місті Шостка. Устаткування та люсткугелі пройшли відповідну реєстрацію та сертифікацію, фахівці, котрі стріляють люсткугелями з 105-мілметрових мортирок, попередньо пройшли курс навчання у Сімферополі, тож все це абсолютно безпечно. Технологія протиградового захисту екологічно чиста, не завдає шкоди довкіллю і не впливає на кількість опадів, — пояснює директор агрофірми «Радгосп «Білозерський», кандидат сільськогосподарських наук Віктор Сілецький. — Закиди на кшталт «викрадете дощ» просто смішні: адже дощова хмара є потужним атмосферним утворенням з десятками тисяч, а то й мільйонами тонн води. Аби її розігнати, потрібна енергія, порівнянна з енергією ядерного вибуху, а не метеорологічні люсткугелі, потужність яких не більша від потужності феєрверку.

У 2007 році град зачепив не тільки Білозерський, а й Каховський район Херсонщини, де кри-

жаний «обвал» з літнього неба знищив сади у двох великих сільгоспдприємствах, спричинивши збитків на 15 мільйонів гривень. У 2010 році град винищив посіви в Горностаївському районі області, а завдану ним шкоду обраховували в 2 мільйони гривень. Тепер Каховський та Горностаївський райони також «прикривають» градобійні мортіри, але ситуації загалом це не змінило: загалом матеріальні втрати від градобією на Херсонщині сягають близько ста мільйонів гривень щороку.

«Кримська воєнізована служба з активного впливу на гідрометеорологічні процеси використовує концепцію, схвалену Всесвітньою метеорологічною організацією, та використовувану у багатьох країнах. Суть її полягає в наступному. Град формується в переохолодженій частині потужної хмари за рахунок замерзання хмарної вологи на ядрах кристалізації. Якщо цих ядер у хмарі мало, то виникає великий град. Якщо ж внести до хмари додаткову велику кількість ядер кристалізації, то наявна у хмарі волога розподілиться на більшу кількість градин. У результаті вийде більше градин, але менших за розміром. Падаючи в теплі шари атмосфери, вони або повністю розтануть, або перетворяться на крупу, безпечну для сільськогосподарських культур».

З виступу начальника служби Миколи Сироти на засіданні Херсонської обласної постійної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Херсонської облдержадміністрації. Аргументи кримчан та працівників агрофірми з

продає, а просто роздає його.

Не сталось серйозних змін ні в площах вирощування, ні в асортименті культур. Знову-таки традиційно в області посажено близько десяти тисяч гектарів моркви, капусти, цибулі, буряків, помідорів та огірків. І знову майже 98 відсотків — на дядьківських городах. Тож не те що вимагати, а навіть сподіватись, що врожай із цих грядок буде представлений на прилавках супермаркетів, а саме там все більше і більше концентруються обсяги реалізованої продукції, навряд чи варто.

Цікавий факт: одна із потужних аграрних компаній, що працює в краї і пару років тому взялась за розвиток овочівництва, почала потроху згортати цей сегмент. Чому? Та все з тієї ж причини,

що не просто великий, а будь-який урожай овочів — це практично нерозв'язана проблема. Бо мова не йде, щоб продати товар за вигідну ціну, просто збути — це вже перемога. То чи погодиться на такі «здобутки» великий аграрний бізнес?

Гречка знову в аутсайдерах

Можна не сумніватись, що він робить ставки на стабільні культури, котрі до того ж можна експортувати. Лідери тут — пшениця та олійні культури. Зате решта змушена переживати щорічні «модні» стрибки.

На полях області дуже чітко відображається це загальнодержавне правило. Посіви пшениці, які здійснюють переважно великі агрохолдинги, займають лі-

дируючі позиції. Область впевнено звітує про щорічне збільшення саме їх. До того ж дедалі частіше починає з'являтися соняшник. Його посіяно близько 40 тисяч гектарів, що на п'ять тисяч більше, ніж торік. Можна було б — сіяли б ще. Однак спрацювали певні заборони: культура, яка вкрай є виснажливою для ґрунтів, не повинна займати 8 — 9 відсотків у загальній структурі посівів.

Поговорюють, правда, що обмеження були введенні не так з великої турботи про чорноземи, як з чисто меркантильних інтересів. Адже вітчизняний олійний ринок вже чітко розподілений, і його учасники не надто зацікавлені в тому, щоб хтось інший вирощував сировину. Автоматично це може призвести до зниження ціни на неї.

А великий бізнес таких прорахунків не допускає. Чого зовсім не скажеш про державну аграрну політику.

У зв'язку з цим як не згадати про славнозвісну гречку. Скільки тривоги було через дефіцит і високі ціни на неї. Скільки зусиль докладено, щоб торік гречані поля зацвіли буйним цвітом... Здавалося б, витрачені зусилля не минули даремно, гречаний конфлікт розв'язано. І що ж? Нинішня посівна знову все повертає на круги свої. Торік в області було посіяно 32 тисячі гектарів. Нинішнього, за доброю традицією йти далі від досягнутого, планували навіть до 36 тисяч. Але поки що вийшло лише 22 тисячі гектарів.

І це зовсім не тому, що лінувались чи просто не впоралися із б — сіяли б ще. Однак запланованими обсягами. Навпаки, Хмельниччина лідирує за посівами цієї культури. Можливо, за пару тижнів вона ще трохи підтягне і цю цифру. Але ж справа зовсім не у показниках. Вони важливі для звітів місцевих органів влади. В господарствах важливе інше — чи окупиться, а головне — продасться майбутній врожай. І саме ці міркування корегують площі посівів. А оскільки гречаний ажіотаж стих, гречосії вирішили не ризикувати. Бо з великим врожаєм — проблеми,

а при дефіциті, дивись, і добру ціну можна взяти. Це не виняток. Приблизно та сама картина спостерігається і на бурякових полях: спочатку намагаємось нарощувати його посіви, потім господарства категорично відмовляються від цієї культури. І лише гострий дефіцит, котрий так чи інакше трапляється на ринку, знову пробуджує інтерес до неї.

Поза сумнівом, ринкові попит та пропозиції повинні визначати стратегію аграрного виробництва. Але це зовсім не означає, що все має відбуватися стихійно. Зрештою, наші смаки і апетити не знають десятиліттями значних коливань. Тому кожної весни і саджають люди на одних і тих же ділянках картоплю, моркву, буряки. Завдання ж управлінців не таке вже й складне: підрахувати, скільки і чого з'їдаємо та скільки можемо продати. А потім все це замовити. Не тільки великому холдингу, а й зовсім маленькому фермерові. І навіть селянину, що трудиться на своєму городі. Чому б ні? Включаємо ж ми його посіви у загальнодержавну статистику. То чому не включити у такі ж загальнодержавні плани? Якби вони були, звісно.

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Змучені посухою хлібороби Таврії шукають винних у примхах погоди й погрожують підняти їх на вила!

селища Дніпровського звучать зрозуміло й переконливо, та біда в тому, що їх і слухати ніхто не хоче. Торік вони вже розповідали про безпечність градобійних установок, запрошували виступити в районі персонально начальника Кримської воєнізованої служби з активного впливу на гідрометеорологічні процеси Миколу Сироту. Та, схоже, що пояснення сприйняли як спробу приховати правду про «дуже шкідливу техніку». І от маємо: тільки-но обурені фермери не дали обстріляти хмару люсткугелями, як біля села Ромашкове знову випав град.

— Зачепило сто гектарів яблуневого саду — град порубав гілки, пошкодив зав'язь. Плоди визріють, але товарний вид вони вже втратили, і продавати їх можна буде хіба що на переробку — в чотири рази дешевше, ніж цілі й неушкоджені. Збитки обраховуємо десятками тисяч гривень, і хто там їх поверне — поширювачі чуток про небезпеку градобійних машин? — обурюється начальник цеху садівництва агрофірми «Радгосп «Білозерський» Олександр Житяков. — Я не розумію, чому вони не виходили з вилами проти недобросовісних ділків, котрі на полях району відкопували та десятками кілометрів здавали на брукт труби зрошувальних систем. Тоді вони повністю покривали дефіцит во-

логи у посушливий рік, а нині і зрошення нема, і дощу, тож легше шукати цапа-відбувайла, ніж зосередити зусилля на відновленні зруйнованих зрошувальних систем.

Ворог не там

Від руйнації систем зрошення Білозерський район Херсонщини і справді зазнав чи не найвідчутніших втрат. З тих 48 тисяч кілометрів трубопроводів, які постачали на поля життєдайну вологу, тут залишилося трохи більш як три тисячі кілометрів. Знищено понад дев'яносто відсотків інфраструктури, і в тутешньому райвідділі міліції кажуть, що з віддалених сіл чи не щотижня надходять нові й нові сигнали про викопування труб. Шукати грошей на їх відновлення та «затягувати» до глибинки інвесторів важко — схоже, місцевим чиновникам набагато легше перекласти вину з хворої голови на здорову. Складається суб'єктивне враження, що вони просто намагаються відвернути увагу громади від нагальних проблем району, діючи за принципом: «Якщо неподобство не можна відвернути, його треба очолити».

Коли селяни прийшли до Білозерської райдержадміністрації з абсурдною вимогою припинити використання градобійних гармат, які начебто «дошкрудуть», держслужбовці прийняли їх як дорогих гостей. Всіх

Пошкоджена градом яблучна зав'язь.

учасників стихійного мітингу тут же запросили до актової зали РДА, причому у президії заходу зручненько вмотивували, що голова райдержадміністрації Валерій Поддубний. Досить одностороннім вийшло й обговорення суперечливої теми. Керівники обласного Гідрометцентру Степану Мельничуку, котрий намагався вкотре пояснити протестантам неможливість вкрасти дощ, швидко «заткнути рота». Зате радісно сприйняли виступ Валерія Поддубного, котрий наголосив, що «використання градобійних установок повинне бути узгоджене з громадою», і дружно прийняли резолюцію про необхідність зупинити стрільби по градових хмарах «до з'я-

сування обставин і вивчення безпечності експлуатації установок» (цитую за офіційним звітом, надрукованим у білозерській райгазеті «Придніпровська зірка». — Авт.). Одне слово, складається враження, що йдеться не про давно апробовану техніку для перетворення градових кристалів на краплини води, а щонайменше про атомну бомбу чи страшну інопланетну зброю, яка випадково потрапила до рук малолітніх шибеників. І до того ж супротивники знищення граду чути своїх опонентів або уперто не бажають, або зовсім не розуміють.

— Коли почалися виступи проти градобійних установок, я надіслав запити про них до Херсонської міжрайонної природоохоронної прокуратури, управління еколо-

гії, міліції. Отримав досить розпливчасті відповіді, з яких незрозуміло до кінця, чи техніка безпечна для довкілля, і чи може вона впливати на випадіння дощу. Чекаємо висновків вибухотехнічної служби УМВС про безпечність зарядів, якими стріляють по хмарах, — повідомив голова Білозерської РДА Валерій Поддубний. — І взагалі, вважаю, що керівники агрофірми «Радгосп «Білозерський» вчинили неправильно, не провівши попереднього громадського обговорення можливості використання градобійних установок, та не узгодивши точки, з яких стріляють.

Але в «Білозерському» також не розуміють, чому влада втручається в їх роботу. Адже підприємство не вимагає землі під шкідливий для довкілля виробничий об'єкт, перед будівництвом якого необхідно організувати громадське обговорення. До того ж і закон його не вимагає. Селяни переконані: вони просто рятують свої сади та виноградні плантації від граду, і роблять це на власній землі. Вимагати від них якихось додаткових обговорень та узгоджень — приблизно те саме, що вимагати окремих дозволів на внесення гною на присадибну ділянку, та ще й звинувачувати її господаря у тому, що гній труїть сусідський колодязь. Хоча наші чиновники і до такого додуматися можуть.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.
Фото автора.

СЕЛО

КОЛОНКА ОГЛЯДАЧА

Накинули оком на «п'яні» гроші

Мінагропрод воліє підгребти під себе алкогольні кошти

З'ясовується, народ наш чаркується таки добряче! В Україні з нинішнього року діє півторавідсотковий збір з продажів усіх алкогольних виробів. Гроші, врешті-решт, беруться з кишені споживачів цієї продукції і осідають у спецфонді держбюджету. Так ось, торік, коли збір був ще одинвідсотковим, до скарбниці було зібрано вісімсот мільйонів гривень. Неважко поррахувати, що українці у 2011-му в цілому, якщо лічити й немовлят, «пропили» близько вісімдесяти мільярдів гривень.

Але нинішнього року до спецфонду збирають півтора відсотка. Тож, плануються, туди надійде не менше мільярда. Про це повідомив у Криму на нараді в Національному інституті винограду і вина «Магарач» перший заступник міністра агропроду М. Безуглий. Розповів він і про користь цього збору, який, як стверджується, йде на розвиток садівництва, виноградарства та хмелярства.

— З одного боку, ми посадили майже 45 тисяч гектарів виноградників, з фонду витратили на посадки і догляд 1,6 мільярда гривень — це доволі чималі кошти. Сільгоспвиробникам відшкодовано за 12 років існування одинвідсоткового збору майже 60 відсотків капіталовкладень, — розповів пан Безуглий.

Хто сперечається, для садівництва й виноградарства такий збір — справа корисна. Я також час від часу дозволяю собі пригубити доброго масандрівського вина, відкоркувати шампанське «Золота балка» чи ужгородський коньяк. Й не проти сплачувати у ціні напою додаткові півтора відсотка, якщо справді це допоможе розширити площі під садами та виноградниками. Але насторожує інше. Щось міністерство надто активно почало підгрибати всю галузь під себе. Не пізніше 5 червня Мінагропрод планує провести з'їзд, на якому збиратимуться створити єдину громадську організацію, яка опікуватиметься проблемами виноробів.

Який «шкурний» інтерес має міністерство і особисто пан Безуглий, котрий стверджує, що під запропонованим монопольним ковпаком раптом усім буде добре — можна лише здогадуватися. Вірогідний подальший сценарій — єдина громадська організація, «своє» керівництво. А далі — за звичкою розподіляти володарюю...

Дійсно, у нашій країні пивних, горілчаних, виноробських громадських організацій чимало. Тут ми недалеко пішли від європейського досвіду.

Приміром, у Франції їх налічується близько двохсот. Але тамтешнє міністерство не робить з цього жодної проблеми. Там допомагають їм розвиватися, розуміючи користь таких структур для галузі та демократичного суспільства. Більше того, до таких структур прислухаються.

Наші ж можновладці взялися об'єднувати необ'єднуване, не розуміючи, що у тих, хто робить коньяки, вино, у імпортерів цієї продукції — різні інтереси. Є «Укрсадвинпром», є асоціація «Виноградарі і винороби», є «Бюро винограду та вина», є «Укрвинпром». То й що в тому поганого?

Або таке питання: «Укрвинпром», який входить до Європейського комітету виробників вина, нині обстоює збереження географічних найменувань на етикетках української продукції. Таких як Мадейра, «Коньяк України», «Шампанське України». Від імені галузі підписано низку міжнародних домовленостей з цього приводу. Яким чином вони виконуватимуться?

Але Мінагропрод вперто гне свою лінію, збирає на з'їзд представників громадських організацій. Тобто намагається причесати під одну гребінку структури, котрі за законами розвитку демократії та громадянського суспільства самі покликані контролювати політику органів виконавчої влади.

Та кожен шляхетний споживач знає, що від змішування шампанського, коньяку та портвейну потім буває тільки не-

Галина КВІТКА.

У парках Тернополя: імені Т. Шевченка, Національного відродження, «Топільче» встановлюють точки вільного безпроводового доступу до мережі Інтернет. Роботи здійснюють комунальні підприємства «Тернопільінтеравіа», «Тернопільміськвітло» і ТОВ «Біттернет», інформує наш власкор Любов ЛЕВИЦЬКА

Уряду України необхідно вжити додаткових заходів для виконання запланованого показника дефіциту бюджету в розмірі 1,8% ВВП, заявив глава місії Міжнародного валютного фонду в Україні Крістофер ДЖАРВІС

Що? Де? Почім?

ПРОГНОЗНІ ЦІННИКИ ЧЕРВНЯ

Поза сумнівом, нас очікує певне пошвавлення споживчого попиту, зумовлене проведенням європейського футбольного чемпіонату. Але воно не стане істотним подразником цінової динаміки. Швидше за все, ми матимемо дефляційний місяць, на що вказують серйозні економічні та політичні чинники.

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ

Дефляція — термін економічний, за ним стоїть загальне зниження цін, яке так подобається не розбещеному доходами споживачеві. А в рік виборів догодити йому прагнуть і чиновники. Але дефляція ілюструє несприятливий період для виробників продукції, які разом із недоотриманими прибутками втрачають стимул працювати продуктивно. Тож пишатися тут нема чим. Підрубана пропозиція вибухає високими цінами. До того ж квітневий інфляційний нуль не корелював вартості грошових ресурсів, що не дає підстав вважати стабільність гривні довготривалою.

БЕНЗИН — середня вартість літра А-95 здешевіє на 10—15 копійок (тут і надалі — тільки про середні ціни), літр дизпального — на 8—10 копійок.

Червнєве здешевлення стане логічним відлунням світових тенденцій на нафтовому ринку у квітні—травні. Світові ціни на нафту марки Brent не досягнуть рівня 105 доларів США за барель, що дало б підставу автоматично підняти акциз згідно з прийнятим у травні законом.

БОРОШНО — кілограм першого сорту здешевіє на 1—3 гривні.

Рекордні перехідні запаси зерна (17,1 млн. т на квітень) перенаситять ринок до кінця нинішнього маркетингового року, створюють неабиякі інфраструктурні проблеми восени. Вже тепер стає очевидною нестача потужностей зі зберігання і переробки гіпотетично можливого цього року врожаю на рівні 50 млн. тонн зернових. Це спонукатиме сільгоспвиробників і торгівлю знижувати ціни.

ХЛІБ — подорожчає на 1—2 відсотки.

Хліб та хлібобулочні вироби (крім соціальних сортів) здешевіють, як це було в травні. Затяжне зниження цін на плодово-овочевий кошик зумовлене різким наступом тепла і сонця. Раннє літо зумовило дозрівання овочів у відкритому ґрунті, що притисло ціни парникової продукції, активізувало достроковий експорт ягід тощо.

М'ЯСО: кілограм свинини подорожчає на 5—8 гривень, яловичини — на 8—10, курятини — на 5—8 гривень.

За скорочення великої рогатої худоби, високої трудомісткості виробничих процесів

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ

На думку президента Асоціацій дієтологів країни Олега Швеця, хліб посідає у рейтингу популярних продуктів третє місце. Поза конкуренцією — картопля і алкоголь. Головний дієтолог визнає потребу в загальних рекомендаціях свого відомства, оскільки де-факто — в країні різних можливостей харчуються неоднаково. Одні — керуючись мізерними статками, інші — шкідливими звичками, ще інші — хибними уявленнями про калорійність і користь. А з другого боку, і якість, і безпека продуктів потребують захисту на законодавчому рівні. Не дивно, що кожен рік від неінфекційних хвороб помирає понад 400 тисяч українців.

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ

Якщо АПК, за прогнозами, цього року принесе 44,9 мільярда гривень доходу державному бюджету, то навзамін гіпотетично одержить 18,1. Швидше за все, йому недорахують із видатків спеціального фонду бюджету за державними програмами — чи то на закладання садів, виноградників і ягідників, чи то на підтримку галузі тваринництва, чи то на закупівлю матеріально-технічних ресурсів. Гарантовано аграрний сектор одержить те, що належить із загального фонду, а це сльози — не більше семи мільярдів гривень.

сів і низької купівельної здатності споживачів очікувати на більш помірну динаміку цін наївно. За бажання виправити ситуацію у тваринництві уряду знадобиться для цього 2—5 років.

МОЛОКО, МОЛОКОПРОДУКТИ — залишаться у цінах травня.

Відновлений у травні, як ми і передбачали, експорт сирів у Російську Федерацію підсилить пропозицію молока на внутрішньому ринку. Але це не покращить якості продукту від приватних господарств і не підніме закупівельних цін, які залишаться на травневому рівні (1,90—2,70 грн. за л).

ЦУКОР — подорожчає на 1—2 відсотки.

Солодкий ринок відображає загальну цінову тенденцію на сільгосппродукти. Споживчі ціни в 6—7 гривень за кілограм у роздробі не влаштовують виробників, які втрачають рентабельність, але тішають господарів, які вже думають про заготівлю варення.

ОЛІЯ — літрова пляшка рафінованого продукту здешевіє на 1—3 гривні.

На ринку сформовані цілком достатні запаси олії, щоби підвищувати рентабельність виробників за рахунок обороту, а не змінюючи ціни.

АЛКОГОЛЬ: коньячні вироби подорожчають на 8—10 відсотків, горілчані — на 5—6 відсотків, сухі марочні вина — на 10—15, пиво — на 15—20 відсотків.

Результат зумовить попит, спричинений початком відпускнуго періоду і стрімким зростанням туристичного потоку на Євро-2012.

ЛІКИ — залишаться у цінах травня.

У структурі споживання фармакологічної продукції виразно переважає імпорт, але це навряд чи істотно вплине на обсяги продажів.

ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ — подорожчають на 3—5 відсотків.

Комунальні тарифи не встигають за зростанням собівартості послуг. Тому варто очікувати їх поміркованого подорожчання, яке не викличе протестних настроїв.

ТРАНСПОРТНІ ПОСЛУГИ — подорожчання на 15—20 відсотків.

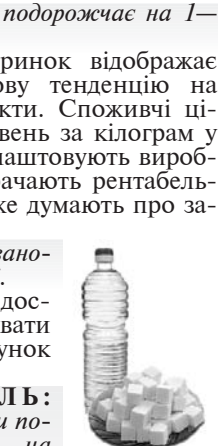
Пасажиропотоки зростуть на всіх видах транспорту, але загальне подорожчання забезпечать залізничні та авіаперевезення між містами, які прийматимуть Євро-2012.

ТУРИСТИЧНІ ПОСЛУГИ — подорожчають на 25—30 відсотків.

Початок курортного сезону і фінальної частини європейського чемпіонату подарує туристам і відпочивальникам умови, наближені до комфортних, і ціни, наближені до ринкових.

ОФІЦІЙНИЙ КУРС — 1,99 гривні за \$.

Боргові урядові зобов'язання і відкладена інфляція дають змогу утримувати стабільність на валютному ринку за нинішніх обсягів золотовалютних резервів на найближчу перспективу.

Віктор ГРИНЕВИЧ.

РЕГІОНАЛЬНИЙ МОНІТОРИНГ

А ракам — догана

На Центральному, Колгоспному та муніципальному ринках Кіровограда найбільше покупців сьогодні збирається біля яток із розсадою. Цей товар сезонний, відтак продавці за ціну не тримаються. Іхня поступливість часом просто вражає: тут тобі чоловік десяток, приміром, «вологіградських» помідорів продав по 5 гривень, а за десять хвилин радо віддає 30 штук за 10, та ще п'ять з «худенькими» стеблами докидає «на похід»...

Порівняно з веселими городниками й садоводами, продавцями полуниць (25 гривень за кіло) і черешень (по 20) реалізатори м'яса — похмурі тролі. За тридцятиградусної спеки свинина і яловичина (60—70 гривень за кілограм вирізки), птиця (кури — по 50—60, гуси — по 80—120, качки — 90—100, індички — 100—200 гривень за штуку), кролі (в середньому 120 гривень за штуку) тощо вже обідньої пори на вигляд не кращі, ніж солонина, що її довгими місяцями возили в корабельних трюмах перед тим, як урізноманітнити «свіжим м'ясом» нехитру моряцьку вечерю. А морепродукти, до речі, завжди нарощуват. Лососеві черевця подешевшали до 35 гривень за кіло й збирають біля прилавків черги покупців. Гідно конкурують із ковбасними, даруйте, лососевими обрізками необрізані вомер, камбала, бички, кальмари... Рідні карасі й товстолобики, в більшості своїй ще живі, ладні померти від образи. Втім, і на них є свій покупець — патріот, готовий змиритися з тим, що впродовж останнього місяця річкова риба несуттєво, але подорожчала, адже наближається сезон заборони на вилов риби. Отже, карась коштує до 20 гривень за кіло, короп — до 25, сом — до 50. І тут намагається вислизнути з рук і прокусити дірку бодай у гаманцеві щука — 30—50. Невибагливим, як до умов існування, так і до собівартості, лишається один товстолобик — 10 гривень за кіло. А попередь всіх, хоч і незграбні та неповороткі за своєю природою, раки — 150 гривень!

У торговців «елітними» овочами та фруктами біля яток найбільше «свіжого повітря». Іхні болгарський перець, гранати, крупний кримський виноград (все по 50 гривень за кілограм) наразі попиту не мають.

Суттєво подешевшали молочні продукти. Домашнє молоко продають по 4 гривні за літр, сир — по 20, бринзу — по 35, масло та вершки — по 40... Перейнялися співчуттям до споживача селянські кури, котрі почали нести яйця не по 12 гривень, як у квітні, а по 8, заспокоїли амбіції бджоли — мед нині не по 40 гривень за кілограм, як восени, а лише — по 20.

Олег ШВЕРНЕНКО.

У Медведівці мед найкращий

Сільські базари починають рано. Ні світ ні зоря до центру старовинної Медведівки, що на Чигиринщині, звідусіль прибуває народ. У навколишніх селах улітку мешкає багато дачників, тож для господарів та господинь є кому збувати свою продукцію. Зокрема, високий попит на молоко та молочні вироби диктує вигідну ціну для власників «лисок» та «квіток». Принаймні для сільського базару. За трілітрову банку молока тут правлять 15 гривень, за кілограм м'якого сиру — 30 гривень, за півлітрову баночку сметани — 16 гривень, за літр рязанки — 14.

Завжди людно у м'ясних рядах. Тут за 45—55 гривень можна купити не лише кілограм свинини, а й готові домашні ковбаси, кров'янку, сальтисон — за добру, ясна річ, ціну. Порівняно дорогі й ранні овочі. Кілограм огірків коштує 12 гривень, молода картопля — 10 гривень.

Однак найбільше чим славиться Медведівка, то це, звісно, медом. Тут можна придбати духмяний мед з білої акації і весняних первоцвітів, з гречки і соняшника, ріпку і конюшини... Трілітрову банку вам віддадуть за 180 гривень. Смакуйте, скажуть, на здоров'я.

Лілія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Помідори за ціною полуниці

Перша полуниця в Дніпропетровській області традиційно досягає в середині червня. Але цього року з'явилася на місяць раніше. Прилавки буяють смачною, спілою, солодкою ягодою по 25 гривень, привезеною з Нікополя (найпівденніше місто області). Дуже велика і гарна вже коштуватиме 30 гривень, але вона не витримає жодного порівняння з турецькою із супермаркету по 32 гривні за кілограм. Як то кажуть, відчуйте різницю! І голівне — аромат!

З'явилася на ринку й черешня. Наливчата, соковита — від 20 до 25 гривень за кілограм, а от смаглява кісточка, обтягнута шкіркою, — за 10 гривень. Продавці кваплять покупців: налітай, купуй, а то раптові дощі й похолодання знищать урожай, — але ціну тримають.

Однак одною черешнею та полуницею ситий не будеш. М'ясо на ринках Дніпропетровська, як і хліб, «зупинилося» у ціні: курячі стегенця коштують у середньому 28 гривень за кілограм, вирізка «тягне» на 60—70, сало — 30—50. Є і молода картопелька за доступними цінами: «горошок» можна купити за 6 гривень, а бульбу побільше — вже за 9—11. Не дешевшають помідори: 23—25 гривень, а огірки — 10 гривень.

Крупи, переважно, коштують, як і раніше. Тільки от вісяні пластівці чомусь піднялися в ціні: від 3 гривень за пачку до 5—7. Молоко теж дороге — до 8 гривень за літр, що в магазині, що на базарі. Кілограм домашнього сиру обходиться в 30—35 гривень, тому справді є делькатесом.

Нарешті після Паски подешевшали яйця: десяток можна купити за ціною від 5 до 6,5 гривні. Якщо пошукати, то можна придбати десяток у роздрібній мережі й по 3 гривні 80 копійок, але нарікайте на себе, якщо жовток виявиться злегка зеленуватим.

Упала й ціна на цукор: від 10 гривень 19 копійок узимку до 6 гривень із копійками за кілограм нині.

Тетяна ВАЛІГУРСЬКА.

Вінниця бореться за престижну нагороду з енергоефективності

Систему тепlopостачання у місті над Південним Бугом вінничани модернізують спільно з фахівцями зі Швейцарії. Родзинкою такого проекту є прагнення міської влади добитися «Європейської енергетичної відзнаки»

ДОБРА СПРАВА

Не тільки гроші дають

У новому проєкті швейцарці виступають не лише в ролі фінансових інвесторів. Передбачено їх особиста участь в окремих видах робіт. Вони також консультуватимуть місцевих енергетиків. Проведуть навчання для працівників комунального підприємства «Вінницятеплоенерго» — для опанування особливостей експлуатації нового обладнання. Керівний склад підприємства отримує поради щодо підвищення якості управлінського рівня. Все це передбачено в договорі між КП «Вінницятеплоенерго» та швейцарською компанією «First Climate», партнером вінничан у цьому проєкті.

Заплановані роботи почали виконувати в останній декаді березня ц. р. Саме в цей час до Вінниці прибули представники згаданої компанії. Обидві сторони впевнені, що новий проєкт буде так само успішним, як і попередній. На вулицях міста гості з приємною усмішкою проводжають до болю знайомі для них трамвайні вагони. Не приховують задоволення від того, що їхній транспорт, як кажуть, залишається на колесах і продовжує служити людям.

Співпраця з партнерами з альпійської країни відбувається на підставі меморандуму між урядами нашої держави, Швейцарської Конфедерації і владою міста над Південним Бугом. Крім того, вінничани самотужки налагодили стосунки з швейцарцями — торік укладено угоду між Вінницею й Цюрихом про співпрацю в економічній, соціальній та культурній галузях. До речі, саме з Цюриха місто отримало більше ста швейцарських трамваїв. Починали з трамваїв, а стали побратимами. Проєкт поєднав українське й швейцарське міста.

Після завершення проєкту «Швейцарські трамваї — для Вінниці» у місті приступили до реалізації ще однієї спільної справи. Йдеться про модернізацію у двох мікрорайонах системи тепlopостачання. У статтях українських і швейцарських партнерів з'явилася нова грань.

Нові котельні й теплові пункти

— Основна мета нового проєкту — поліпшення інфраструктури міста та його енергоефективності, в тому числі системи централізованого тепlopоста-

Реконструкція теплотмережі із заміною на попередньо ізольовані труби по вулиці Островського (м. Вінниця).

чання, — каже міський голова Вінниці Володимир Гройсман. — Другий бік медалі — зменшення викидів в атмосферу парникових газів та підвищення рівня професійної кваліфікації фахівців КП «Вінницяміськтеплоенерго».

Систему тепlopостачання оновлюють у двох мікрорайонах міста. Обидва віддалені від центральної частини. Заміняють понад десять кілометрів труб для подачі тепла. Їх ізолюють у такий спосіб, як це роблять європейці. Теплопроводи — одна з найслабших ланок. Через їх зношеність втрати енергії настільки очевидні, що про них, здається, знає кожен з мешканців — від малого до старого. Місця втрат особливо виразно нагадували про себе минулої холодної зими. Як казали люди, гріли небо за наші гроші. На вулиці Карла Маркса встановлять 49 індивідуальних теплових пунктів. Котельне господарство обладнають системою, що забезпечує автоматичний контроль за споживанням газу, електрики, води. Водночас така система «видаватиме» на екран параметри процесу експлуатації котельні, вироблення тепла і його подачу в систему.

У другому мікрорайоні — Тяжилів — припинять експлуатацію двох малоефективних застарілих котельень. Споживачів під'єднають до потужнішої котельні. Її енергоефективність підвищать за рахунок встановлення нових котлів. Три з них працюватимуть на природному газі, а два — на альтернативних джерелах палива. На вулиці Баженова, де знаходиться котельня, також з'являться індивідуальні теплові пункти. Загалом у двох мікрорайонах їх установлять більше ста.

Не за нагороду, а за визнання

Якщо проєкт завершиться вдало, міська влада Вінниці зможе претендувати на визнання статусу «Енергоефективного міста».

Про це повідомив представник компанії «First Climate» Александр Люхінгер. Вінниця першим серед міст України висловила бажання отримати європейську відзнаку і вже почала готуватися до цього, — каже Александр Люхінгер. — Це означає, що влада хоче зробити все

Для здобуття європейської відзнаки з енергоефективності потрібно виконати низку вимог. «Вони обов'язкові для будь-якого міста, де мають намір отримати «Європейську енергетичну відзнаку», — продовжує швейцарський фахівець. — Робити винятки ніхто не має права. Всі мають грати за однаковими правилами. Вимоги у плані енергозбереження доволі суворі».

Співрозмовник уточнив, що консультанти надаватимуть вінничанам допомогу. Суть зрозуміла для всіх — втілю-

спільнотою», — додає швейцарець.

Інформація до роздумів

Восени 2011-го у Вінниці почали реалізацію ще одного проєкту — «Енергоефективний будинок». Меморандум щодо його фінансової підтримки міська влада уклала з Міжнародною фінансовою корпорацією. МФК виступає гарантом отримання кредитів на здійснення заходів з енергозбереження — заміни теплотмережі, встановлення теплових лічильників та металопластикових вікон у під'їздах житлових будинків, ремонту входних дверей тощо. Передбачено надати допомогу об'єднанням співвласників багатоквартирних будинків стосовно модернізації енергоефективності помешкань вінничан.

Нині у місті здійснюють «скасування» житлових будинків на визначення втрат тепла. Роблять це за допомогою приладу, що має назву тепловізор. Його отримали у подарунок від МФК. Фахівці енергосервісної компанії «Еско-центр», виконавці цих робіт, за результатами таких аудитів вносять пропозиції щодо реалізації необхідних заходів з енергозбереження у кожному окремо взятому будинку.

Віктор СКРИПНИК.

Фото надане прес-службою Вінницького міськвиконкому.

ДОВІДКОВО

Термін реалізації спільного україно-швейцарського проєкту «Енергоефективне місто» — до кінця 2014 року. Фінансування передбачено з трьох джерел: 16 мільйонів швейцарських франків (це приблизно 176 мільйонів гривень) інвестують швейцарці, 22 мільйони гривень — кошти міського бюджету, приблизно стільки само становитиме частка КП «Вінницятеплокомуненерго». Загалом для оновлення теплотмережі комунальних закладів міста (без урахування житлового фонду) потрібно не менше 1,8 мільярда гривень, уточнили у Вінницькій міськраді.

так, щоб у галузі енергоефективності наблизити Вінницю до європейських міст. Наприклад, у Швейцарії вже сто міст отримали таку нагороду — «Європейська енергетична відзнака».

— Найперше ми боремося не за винагороду, а за визнання нашої міської голови Вінниці Володимира Гройсмана. — Тому й узяли такі високі зобов'язання. Треба на практиці добитися того, що роблять у себе вдома європейці. Треба думати, що робимо це для себе і для тих, хто завтра житиме у нашому місті. Щоб вони почувалися комфортніше, ніж нині. Вдячні швейцарським партнерам за допомогу і підтримку у наших намірах.

ти на практиці найновіші європейські розробки в галузі енергоефективності. Переконавшись у їх наявності, експерти підтримають пропозицію про визнання Вінниці енергоефективним містом. «Відрадно вже те, що міська влада так високо підняла планку, що місто претендує на визнання зусиль з енергозбереження європейською

21.05.2012 року Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) у справі 5011-46/5142-2012 Товариство з обмеженою відповідальністю "СКС-РИТМ" (01015, м. Київ, вул. Цитадельна, буд. 6/8, код ЄДРПОУ 37448988, р/р 2600400110977 в ПАТ КБ "Фінансова ініціатива", МФО 380054) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Кандаурову А.П. (ліцензія АВ №347168 від 22.08.2007р., 02183, м. Київ, вул. Кибальчича, 5А, кв. 40). Претензії кредиторів приймаються протягом місяця.

ОГОЛОШЕННЯ

ПАТ "Дніпровський машинобудівний завод" оголошує про проведення аукціону з продажу наступного майна: Лот 1 - Частина будівлі корпусу № 1, літ. В-1 з прибудовами, тамбурами, підвалами, ганками та надземною пішохідною галереєю, загальною площею 30714,3 м. кв. розташовані за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Будівельників, 34. Початкова вартість лоту складає 29502000,00 грн., у т.ч. ПДВ. Аукціон відбудеться 22.06.2012р. на ТБ "Альянс" за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Б. Хмельницького, 16 об 11.00. Заявки приймаються за місцезнаходженням біржі. З майном можна ознайомитися з понеділка по п'ятницю, з 9.00 до 15.00 за місцем його знаходження. Для подання заявки учасник повинен сплатити реєстр. внесок у розмірі 17.00 грн., а також гарантійний внесок - 10% від початкової вартості лоту на р/р ТБ "Альянс" (код ЄДРПОУ 30010264, р/р 26508000110684 в Укресімбанку, МФО 305675). Кінцевий строк приймання заявок 18.06.2012р. до 16.00. Контактні телефони організатора аукціону: (056) 7215920

Господарський суд Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) Постановою від 26 квітня 2012 р. в провадженні справи № 5016/682/2012(18/15) про банкрутство Приватного підприємства "Гріфон Сервіс Трейд" (ідентифікаційний код 36813066, м. Миколаїв, провул. Південний, 30/2, офіс 1) визнав боржника банкрутом та ввів ліквідаційну процедуру в порядку ст.51 ЗУ "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом".

Ліквідатор - Безабчук Алла Володимирівна (Адреса: 54056, м. Миколаїв, а/с 14, тел. 067 510 11 29). Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Волинської області (м.Луцьк, пр.Волі,54а) ухвалою від 21.05.2012р. по справі №5004/515/12 порушив провадження у справі про банкрутство ТзОВ "АЛЮГЛАС" (Волинська область, м.Ново-волинськ, вул.Шахтарська, 28а, код ЄДРПОУ 32062031 р/р 2600401224018, в ЦФ ПАТ Кредобанк, м.Луцьк МФО:325365);

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Григор'єва В.В. (м.Луцьк-10, провулок 1-й Степовий, 5-а), ліцензія АВ №592959 від 27.10.2011р.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Ліквідатор ВАТ "Васильківський шкірзавод" Швачка Сергій Васильович оголошує про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу майна ВАТ "Васильківський шкірзавод" (08600, Київська обл., м. Васильків, вул. Володимирська, 74, код ЄДРПОУ 0030786).

З питань умов продажу та детального переліку майна звертатись за тел. (095) 846 85 45.

Заявки на придбання майна направляти протягом 5-ти днів з моменту опублікування оголошення на адресу ліквідатора ВАТ "Васильківський шкірзавод": 02002, м. Київ, а/с 296.

Господарський суд Харківської обл. постановою від 22.05.2012 р. по справі № 5023/2029/12 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру фізичної особи-підприємця Стадника Ігоря Євгеновича (ІН 2554210798; адреса: 61004, м. Харків, вул. Жовтневої Революції, буд. 57/59А, кв. 25) та призначив ліквідатором арбітражного керуючого Оніщенко Костянтина Сергійовича (ліц. АВ № 498994 від 17.11.2009 р.). Письмові заяви кредиторів з вимогами до боржника, приймаються ліквідатором в строк 60 днів від публікації оголошення за адресою: Харківська обл., с. Васищево, вул. Орешкова, буд.150.

«Мене просто «взули»,

ПРОБЛЕМА

— *обурюється Олександр Бандуренко (на знімку) — чорнобильець, який так і не одержав обіцяної добавки до пенсії. На жаль, публічно протестувати на майдані колишньому шахтарю не під силу: він має близько 30 серйозних діагнозів і пересувається на візку. Хто почує «ліквідатора»?*

«За паперами я — мільйонер»

На вівтар Чорнобиля людей кидали «пачками»: для приборкання мирного атома з усього СРСР зібрали близько 650 тисяч осіб. У 2011 році в Україні, за даними Держжомстату, проживали понад два мільйони постраждалих від аварії. Парадокс, але справжні ліквідатори трагедії мешкають у катастрофічно важких умовах.

Олександр Бандуренко з 14 по 28 червня 1986 року в складі зведеного загону Мінвуглепрому брав участь у проходженні обхідної виробки під четвертим енергоблоком: рив тунель для встановлення бетонних плит під реактором. Від кожного дня залишилося по дві хвороби «на згадку». Загалом у мого співрозмовника — близько 30 діагнозів, він інвалід I групи, пересувається у візку.

Його права оберігає Закон «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». У статті 54 «Пенсія і заробіток» зазначено, що для нарахування пенсій заробіток людей за 1986—1987 роки брався без обмеження. Але в 1997-му тодішній уряд Прем'єр-міністра Павла Лазаренка встановив ліміт у три тисячі карбованців. «Пенсії «рубанули» заднім числом, бо моя зарплата була вища, а інвалідність оформлено з 1988 року», — пригадує Бандуренко.

Можна було скористатися й іншим положенням «чорнобильського» закону, згідно з яким для інвалідів I, II і III груп пенсії не можуть бути нижчі за 10, 8 або 6 розмірів мінімальної пенсії відповідно. Такі виплати люди стали відсуджувати вже в нульових, зі зростанням мінімальної пенсії.

У листопаді минулого року, після бурхливих протестів чорнобильців, Кабмін затвердив постанову №1210 «Про підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». Тож як змінилося матеріальне становище нашого співрозмовника? Якщо рахувати за «двоповерховою» формулою з міністерського документа, пенсія Бандуренка повинна становити 15,5 тисяч гривень, без додаткової пенсії за шкоду, завдану здоров'ю. Чорнобильець у захваті: «Відповідно до постанови, я — мільйонер. Моя пенсія — 16 тисяч. Щоправда, платять мені вісім!». Колишній шахтар намагався дізнатися, що ж написано в його пенсійній справі, телефонував до районного відділення Пенсійного фонду, але йому відмовили в пред'явленні документа.

Візок — за свої гроші, а з медикаментів безплатно — тільки наркотики

Вважається, що на пенсію діє обмеження у 10 мінімальних прожиткових мінімумів, відпо-

відно до Закону «Про пенсійне забезпечення». Сьогодні це ті самі вісім тисяч гривень. У затвердженому Верховною Радою законі ліміт на пенсії встановлюється, в тому числі «згідно із законом про соціаліст чорнобильців. При цьому кошти на пільговиків цієї категорії надходять із засі-

ків держбюджету, а не з Пенсійного фонду.

Тож чому в законі про пенсії згадуються «чорнобильські статті»? Ця суперечність хвилює «ліквідатора». «Ніхто нічого не пояснює. Чинникам простіше одержати догану, ніж відповісти на запит», — переконаний шахтар. Неофіційну зацікавленість Олександра в держструктурах задовольняють риторичним: «Ти з глузду з'їхав? Навіщо така пенсія велика?». Шахтар з іронією розмірковує: «Усі чомусь рахують дохід, але ніхто не рахує видатки. Я візок купив сам, він «недорого» коштує, лише 12 тисяч гривень. Та акумулятори — ще 5 тисяч. Із медикаментів мені безплатно дають тільки наркотики, і то нерегулярно». Чимало ліквідаторів отримують набагато менше, ніж Бандуренко: «Таких, як я, — один на тисячу».

У 2009 році Олександрові в суді перерахували «чорнобильський» заробіток: тепер це 4 650 гривень, усі виплати повинні розраховуватися по «межі» в 3 тисячі гривень. Але в Пенсійному фонді відмовилися приймати довідку, а запропонували судитися ще раз: мовляв, нехай Феміда зобов'яже взяти документ і нарахувати пенсію правильно. Нині справу

Бандуренка розглядає Вищий адміністративний суд. За плечима — районний позов, а на обласному рівні фонд зробив «хід конем»: мовляв, шахтар не має права на підвищення виплат через обмеження в заробітку. Рішення районного суду скасували, першу причину відмови «забули».

«Відповідно до паперів — одне, на практиці — інше. Взагалі немає додаткової пенсії, гарантованої законом. Мене просто «взули». У нас держава півслів і півзаходів», — такого висновку дійшов ліквідатор аварії.

розповідає шахтар. Розпоряджалося коштами на купівлю квартир МНС, тому Олександр телефонував туди дізнатися, як просувається справа. У службі казали: грошей немає.

Минув 2011 рік, і Бандуренко прочитав у ЗМІ, що луганським інвалідам-чорнобильцям квартири вже купили. У МНС пояснили: гроші прийшли, але лист із наказом застряг в облдержадміністрації. «Після мого «шереху» лист швидко «побіг», — з посмішкою згадує чорнобильець. Але квартири він

які, коли не був на ЧАЕС, дуже складно вимоктати звідкись, — зі знанням справи розповідає Олександр Бандуренко, — потім цей список «послабили», різко пропало поняття дозового навантаження — гранично припустимої дози опромінення. Будь-яка людина, що побувала в зоні, зобов'язана була стати інвалідом — й повалили масово!»

Олександр малює схему «інвалідизації» країни: «Чинники проводили військові збори — інспекції в зону з переміщення військових частин і автоматично ставали чорнобильцями. Хоча які на ЧАЕС військові частини, ніхто не знає». Натомість кількість пільговиків зростала в арифметичній прогресії.

«Незабаром прийняли закон, за яким особи, котрі брали участь у ліквідації аварії в зоні ЧАЕС, призвані через військкомат, є інвалідами війни. І «автоматом» з'явилися чорнобильці та інваліди війни одночасно». Тепер такі «гібриди» експлуатують два закони, одержуючи «чорнобильську» пенсію і безплатні комунальні послуги як військові інваліди. А Конституція дозволяє користуватися нормами тільки одного закону на вибір.

Шахтаря дивує не так обхід конституційних норм, як «військовий» статус сам по собі: «Хіба в Чорнобилі була війна? Нас ніхто не бомбив. В атаку ми не ходили».

Зведений загін Мінвуглепрому — єдиний нагороджений урядом одразу після аварії. Олександр одержав медаль «За доблесну працю». Через роки біля «каменюки» (так Бандуренко називає меморіал Чорнобильської слави в Донецьку) збираються герої з «іконостасами». «Коли запитуєш у них, в якому році були в Чорнобилі, навіть не можуть точно відповісти: в 1989-му, 1990-му?» — обурюється ліквідатор аварії.

Не доступні справедливості і свобода пересування

«У 2012-му річниця Чорнобиля пройшла дуже плідно. Героїв нагородили, згадали мертвих. Мертві в нас — на першому місці», — ділиться спостереженнями Бандуренко.

Тепер знову пішли сірі будні. З усіх пільг — 50 відсотків на оплату «комуналки» та безплатний проїзд. Переадресовую читачам запитання Олександра: «Ви багато бачили калік на візках у нашому громадському транспорті?». Навіть безплатний трамвайдол Олександр одержує, бо «видно, комусь сподобався». Тож ціни на ліки хвилюють шахтаря значно більше за самі діагнози.

«Путівки мені звичай пропонують у грудні. Що я робитиму взимку «на відпочинку»? Я і вдома чудово сиджу», — розповідає про своє оздоровлення шахтар.

Для чорнобильців у бюджеті передбачено «додаткові видатки на харчування у зв'язку з радіаційною поразкою». Раніше працювали спеціальні магазини, де пільговикам безплатно видавали продукти з особли-

вого списку, розробленого Міністерством охорони здоров'я. Сьогодні, щоб поїсти, виділяють тільки 340 гривень компенсації, хоча вартість пайка — приблизно 1,5 тисячі гривень: крім основних продуктів, Олександрові, інваліду I групи, належить, наприклад, лососева ікра та крабові консерви. А в статті 20 «чорнобильського» закону, де описані пільги інвалідам Чорнобиля, зазначено: «...компенсується 50 відсотків вартості продуктів харчування за медичними нормами, встановленими Міністерством охорони здоров'я».

Якось Олександр вирішив прогулятися центральною донецькою вулицею, захотілося подивитися місто. «Машин не обганяв, але дружина штовхала в потоці» — довелося їхати проїжджою частиною, бо ніде не було заїздів, а бордюри виявилися занадто високі для візка. «Дружина доштовхала до площі Леніна, потім не витримала: її двічі мало не збили. Я прокляв той день, коли захотів побачити місто», — ділиться враженнями від прогулянки візочник.

Активний чорнобильець вирішив зробити крок назустріч світу: позаторік на власні кошти зробив під'їзд до зупинки у своєму районі. Перед цим візочника ледь не збили дорогою з лікарні. Спочатку Бандуренко попросив можновладців «організувати» заїзд: «Мені кілька місяців «клепали» мізки, потім я купив бетон і найняв людей, які зробили підйом до тротуару. Будував і для себе, і для людей: молодих мам, літніх. Приїхали телевізійники, був страшний скандал». Пізніше самобуд прикрили асфальтом. Компенсації за свої витрати Олександр не одержав: «Влада зробила вигляд, що такого взагалі не було».

Дотягтися до справедливості в Україні інвалідові складно. «Взяти Адміністративний суд Донецької області: перед входом зроблено пандус, а всередині — сходи до самої стелі. І тебе ніхто тягти не буде — твої проблеми, — Олександр малює в повітрі величезні шаблі. — Три магазини в районі — три місяця, куди можу потрапити. Усе робиться для галочки. А, крім пандусів, потрібні підйомники», — вважає Бандуренко.

І тільки сім'я піднімає співрозмовника над усіма труднощами побуту: «Онук — віддушину, зміст мого життя. Живеш одним днем і чекаєш «подлянку».

Післямова.

Такі наші герої

«Кілька років тому, в річницю катастрофи, потрібно було проїхати поруч із «каменюкою». Намагався пробратися крізь юрбу по прямій, до мене підлетіли: «Ти куди преш? Тут герої йти будуть!». Олександр від'їхав подивитися на «героїв»: справжні ліквідатори стояли осторонь, а навколо пам'ятника кружляли «ряжені». «Ті, хто був героєм, давно вже померли», — сумно зітхає звичайний шахтар Олександр. А ті, хто залишився, — одурманені, обдурені, знесилені. Адже наркотики ще дають безплатно...

Марія
ПРОКОПЕНКО.
Донецьк.
Фото автора.

Житло пообіцяли, але не дали

Але Бандуренко тримають у тонусі квартирні баталії. 20 жовтня 2010 року Президент України Віктор Янукович видав указ у зв'язку з 25-річчям Чорнобильської катастрофи. В документі прописано: «Передбачити під час доопрацювання проекту закону про Державний бюджет України на 2011 рік кошти на... будівництво (придбання) житла для відповідних категорій громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи й потребують поліпшення житлових умов, насамперед... інвалідів I групи, інвалідність яких пов'язана із Чорнобильською катастрофою». У Донецькій області до цієї категорії потрапляють 8 осіб, серед них і Олександр Бандуренко.

Минуло більше року, в місті здавали будинки, але від чорнобильця відмахувалися: мовляв, тобі не належить, ти за указом Президента пройде. У вересні 2011 року ліквідаторові зателефонував з Петровського райвиконкому обласного центру: терміново потрібні дані, прийшов запит із Києва, за указом Президента надано квартиру. «Все одразу підготували, відправили, а після цього — тиша», —

не одержав: документ стосувався загальної черги.

Раптом у Міністерстві з надзвичайних ситуацій приголомшили новиною: чинність указу Президента спливає 31 грудня 2011 року, і квартиру шахтар уже не отримає. «Мене зсунули із загальної черги, а за указом Президента нічого не видали. Як можна вірити комусь у цій державі?» — філософствує інвалід у своїй двокімнатній квартирі, де мешкає із дружиною та родинною донькою — вп'ятьох.

«А ти пам'ятаєш війну за ЧАЕС?»

Бандуренко зі сміхом згадує, як його намагалися відвезти на станцію вдруге: «Приїхав у 1988 році інвалідом II групи, а вдома лежав стос повісток у Чорнобиль. Знав чоловіка, якого в 1987-му забрали вдруге. У 1988-му він помер».

Когось забирали двічі, а хтось не бачив навіть дроту навколо зони відчуження, зате тепер користується всіма «радіоактивними» привілеями. Наприкінці 1990-х спростилася схема одержання пільгового статусу. «До 1995 року, щоб стати інвалідом Чорнобиля, потрібно було багато підтверджень. Існував перелік захворювань,

«Влада зробила вигляд, що такого взагалі не було»

Прикарпаття у ролі пасербиці?

З ПЕРШИХ УСТ

Туризм — це та галузь, куди сьогодні націлені стрілки компасу Івано-Франківської області. Саме з розвитком цієї галузі прикарпатці здебільшого пов'язують свої сподівання на заможне життя. Але чи достатньо лише природних принад краю, аби сподіватися на паломництво туристів? Що може відлякувати гостей від мандрівок у цей благодатний край? Про це та інші проблеми розвитку туризму в регіоні йдеться в цьому матеріалі.

Мільйон на промоцію

— Жодна область не виділяє стільки коштів на промоцію туризму, як Івано-Франківська, — запевняє голова обласної ради Олександр Сич. За його словами, ця сума становить понад мільйон гривень на рік. «Це наче й небагато. Але, зауважте, що це вклад не у розвиток інфраструктури туризму, а у його промоцію — на буклети, рекламу, довідники тощо, — підкреслює Олександр Максимович. — Ми всіляко прагнемо зацікавити інвесторів, показати їм, що у нас все відкрито і прозоро, створено сприятливий клімат».

Та лише зусиль регіону для промоції регіону замало. У цьому має бути зацікавлена не лише область, а й держава. А, власне, з боку держави, вважає голова, Прикарпаття відчуває дискримінаційний підхід.

— Я не хочу говорити про різні політичні нюанси в країні, — каже Олександр Максимович. — Але ось при підготовці до Євро-2012 робиться така річ. Як відомо, раніше діяв транспортний збір, частини відрахувань з якого йшли у місцеві бюджети і за рахунок цього ремонтували дороги. Потім транспортний збір скасували. Його закладено у вартість пального. Механізму розподілу коштів немає. Вони йдуть догори, до Києва. А там, кому дати, а кому ні, залежить від того, хто як попросить. Коли дороги ремонтуються лише в тих областях, де буде Євро, — це справедливо чи ні? Обласна рада зверта-

уже минув, а місто й досі не отримало з державного бюджету жодної копійки, хоча Кабмін і прийняв відповідне рішення. Як це розуміти? Що це, як не дискримінаційний підхід?

Олександр Сич каже, що міг би навести ще чимало таких прикладів.

— Та ж таки повинь, — зазначає він. — Хіба це наша вина, що така біда трапилася на наших теренах у 2008-му і 2010 роках? Півтора мільярда на сьогодні — це ті борги, які дер-

просимо грошей в Азарова. Це примітивний підхід до розуміння державного управління. Адже Азаров — це не просто чоловік, а Прем'єр-міністр. І якщо він справді не на словах, а на ділі хоче будувати цивілізовану державу, то має заховати свої персональні амбіції далеко в кишеню. Як відомо, в дискусіях народжується істина. І якщо хтось має одне бачення суспільно-політичних процесів, а в нас воно інше — це не дає права дискримінувати Галичину, зокрема Івано-Франківську область, невиділенням коштів. Тому за нинішнього стану доріг і руйнувань після поведінки важко говорити про туристичну привабливість Прикарпаття, вважає очільник краю.

Карпати — це та

землях розташовано людські господарки.

Торік відбулося спільне засідання трьох екологічних комісій — Івано-Франківської, Тернопільської та Львівської обласних рад з питань впорядкування та використання рекреаційного потенціалу Дністровського каньйону. «Ми сіли і реально подискутували: а що треба робити? — розповідає голова. — Бо, умовно кажучи, якщо ми зі свого боку намагатимемося робити якісь під'їзні шляхи, зупиночки, стоянки, то паралельно з боку Тернополя це так само треба робити. Якщо ми говоримо про впорядкування меж земель Дністровського регіонального ландшафтного парку, то на це треба всім виділяти гроші. Скажімо, у нашій області торік на це спрямовано десь 250 тис. грн. Йдеться про впорядкування кожного

кора не скрізь однако-ва. Якщо якусь технологію успішно застосовують десь в Америці, то це не означає, що вона підходить і для передгір'я Карпат. Коли ми це все прораховуємо і бачимо, що є дуже багато якихось нестиків, починаємо вимагати в Мінекології: дайте нам детальнішу розкладку, які можуть бути ризики, які застосовуватимуться технології, буде конкуренція за розробку цих родовищ, чи ви хочете віддати їх в одні руки, бо це теж має велике значення. І ось у Києві «знайшли вихід». Замість того, щоб дати нам адекватну відповідь, щоб провести громадські слухання, чую, що приймають рішення і зараховують поклади сланцевого газу до категорії тих корисних копалин, винятковий дозвіл на розробку і видобуток яких дає Верховна Рада, не питаючи дозволу місцеві громади. А це стосується площі, яка захоплює всю область, всю Галичину. Тобто замість того, щоб опрацювати з нами ці питання й уникнути ризиків, гарантувати населенню краю безпеку, вирішили: опираєтесь — обійдемося без вас. Хіба це правильний підхід? А ми говоримо про розвиток місцевого самоврядування, про туристично-рекреаційний потенціал краю. Який рекреаційний потенціал, якщо завтра почнуть ці розробки, почнуть закачувати разом з водою хімікати, робити ці гідророзриви і навіть є ризики, що може бути отруєно питтєву воду на відповідних горизонтах?

Почому гірське повітря?

Прикарпатцям часто закидають, що вони дотаційні. Мовляв, ми вас дотуємо, а ви ще не хочете погодитися з нашою точкою зору. Голова облради має на це свої аргументи.

— Даруйте, — каже він, — а хто може порахувати, скільки коштує, скажімо, кубічний метр свіжого карпатського повітря? У яких одиницях можна виміряти такі місцевості, як, скажімо, село Татарів Яремчанської міської ради, де, як дослідили учені, уже сам факт перебування (без лікування!) гальмує процеси заворювання на туберкульоз? В яких одиницях все це викласти? Хто може порахувати ті мільйони людей, що проходять через Карпати і статистично фіксуються—не фіксуються? Тож, як на мене, це дуже примітивні підходи до розбудови держави і державного управління. Бо справжній державник ніколи не скаже: я дав тобі стільки, а ти мені — стільки. Справжній державник рахуватиме, як можна найефективніше використати потенціал того чи іншого регіону.

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківськ.
Фото з архіву автора.

«Завітайте в Прикарпаття, завітайте, люди добрі, завжди будуть раді вам...»

населеного пункту. Адже, перебуваючи в межах регіонального Дністровського ландшафтного парку, люди, по суті, не мають права нічого робити, адже тут — заповідний фонд».

Не погоджуєтесь — обійдемося без громади

У Дністровському каньйоні виникла й інша проблема — тут хочуть видобувати сланцевий газ.

— Нам в імперативному порядку з Мінекології кажуть: дайте дозвіл на вивчення потенціалу родовища сланцевого газу, бо в нас воно одне з найпотужніших, — розповідає Олександр Максимович. — Ми запрошуємо спеціалістів, щоб вивчити цю проблему. Адже, з одного боку, це — дуже приваблива перспектива для енергетичної безпеки держави, а з другого — непередбачені наслідки, бо технологія видобутку передбачає гідророзриви пластів, закачування води, хімікалій тощо. Природно, що ми хочемо знати, чи не призведе це до, скажімо, якихось тектонічних зрушень. Бо земна

родзинка, яка може давати набагато більший ефект не лише для місцевого населення, яке може на туризмі заробляти, з нього жити, користати, мати більшу зарплату, а й для всієї держави, переконаний Олександр Сич. «Ми не повинні розвивати тут промисловість, — вважає він. — Ми повинні розвивати тут туризм, рекреацію, відпочинок. У цьому має бути зацікавлена насамперед держава, а не тільки ми».

Туризм — це не лише Карпати

Багато хто туризм в краї асоціює з Карпатами, бо вони найбільш розкручені. Але голова облради звертає увагу й на іншу туристичну родзинку краю — Дністровський каньйон. «Треба там бути, спуститися на плоту по Дністровському каньйону, щоб побачити і відчувати, яка це краса», — захоплюється він. В області нині хочуть розвинути і цей напрямок.

Ще на початку 90-х років обласна рада прийняла рішення про заснування регіонального ландшафтного парку «Дністровський каньйон». Не обійшлося й без помилок. Було зазначено, що межа парку проходить на відстані 6 — 8 км від берега Дністра. Оце довільне «6—8 км» тепер спричинило проблеми, адже на цих

жава так і не спрямувала на ліквідацію наслідків стихії. Скажіть, будь ласка, для чого було вкладати кошти в берегоукріплення, мости, естакади, якщо їх небудували і вони сьогодні руйнуються? Умовно кажучи, вклали в берегоукріплення 75 млн. грн., а 25 млн. не знайшли. І тепер вода змиває ці 75 млн. Це що — господарський підхід?

ТОЧКА ЗОРУ

В області треба визначитися, як бути з горами, вважає Олександр Сич: залишати їх для туристів у дикому вигляді чи впускати сюди цивілізацію?

«Мені довелося якось бути в австрійських Альпах, — згадує голова. — Там піднімаєшся на вершину і навіть десь нецікаво — скрізь тропи, кладочки, поручні, наче прогулюєшся у місті. Як на мене, наші гори цікаві власне тим, що вони дикі, нецивілізовані, неупорядковані. Якщо ми хочемо це зберегти і цим приваблювати туристів, то як тоді бути з міні-ГЕС, які почали повально будувати у Карпатах?»

ється до Кабміну і пояснює, що багато людей з-за кордону, особливо з діаспори, які приїдуть, скажімо, до Львова на Євро-2012, безперечно, захочуть відвідати свої батьківські обійстя, в тому числі і на Прикарпатті. Тож поремонтуйте принаймні дороги зі Львова до Івано-Франківська. Ні, не можна. Або ж взяти 350-річчя Івано-Франківська. Ювілей

Грошей не дають через політичні заяви?

Голова облради вважає, що в такому ставленні до області замішана політика. — Часто нам кажуть: ви хочете приймати голосні політичні заяви і водночас просите гроші в Азарова, — розповідає він. — Вибачте, але ми не

АКТУАЛЬНО

Не тільки світу, що у вікні

На жаль, інвалідам, особливо незрячим, дуже важко зорієнтуватися у містах, які зовсім не пристосовані, щоб людям з такими проблемами тут було затишно. Немає, скажімо, звукових світлофорів, не оголошують назви зупинок у громадському транспорті... Тому багато хто з незрячих не наважується залишати свої домівки.

Заповнити цю прогалину в житті людей з вадами зору та незрячим взявся рік тому Рівненський обласний центр зайнятості, спільно з Учбово-виробничим підприємством Українського товариства сліпих, організувавши оплачувані громадські роботи для обслуговування інвалідів з вадами зору. Таку ідею «підкинула» голова обласної організації Всеукраїнської профспілки працездатних інвалідів Тетяна Войтович.

— Якось на семінарі у Києві я почула, що у Харкові функціонує служба з надання допомоги людям з обмеженими фізичними можливостями. Виникла ідея створити щось подібне у Рівному. Я написала замітку в газету «Хто допоможе інвалідам?», а працівники центру зайнятості відгукнулися на неї. Так почалася наша співпраця. Той внесок, який вони зробили у це починання, — колосальний, він заслуговує похвали, — вважає Тетяна Федорівна.

Організувавши супровід людям із вадами зору, працівники центру зайнятості фактично дали їм можливість відвідувати лікарні, заклади соціальної сфери, робити покупки в магазинах тощо. Супровідника можуть отримати не лише інваліди, які мешкають у Рівному, а й ті, хто приїздить сюди у справах. Для цього варто лише зателефонувати до створеної диспетчерської служби і незрячому допоможуть дістатися до потрібного місця. — На послугу із супроводу збільшується попит: якщо торік її було надано 1,7 тисячі разів, то за чотири місяці нинішнього року — 1193, — розповідає заступник директора Рівненського обласного центру зайнятості Тетяна Новорок. — Тож її спробуємо організувати ще й у Дубно, Костополі, Сарнах, а у Рівному залучатимемо шостого працівника (досі їх було п'ять).

— Більше того, послугу розвиватимемо, — продовжує Тетяна Новорок. — Так, до розпорядження міського голови Рівного «Про організацію та проведення на території міста Рівне оплачуваних громадських робіт у 2012 році» 4 травня внесено зміни, якими передбачено нові види оплачуваних громадських робіт: «супровід дітей та молоді з особливими потребами», а також «проведення занять освітнього та реабілітаційного характеру для дітей та молоді з особливими потребами». А між Рівненським міським центром зайнятості та Громадською організацією «Спілка інвалідів з дитинства «Передзвін» укладено договір на проведення оплачуваних громадських робіт щодо супроводу та догляду дітей-інвалідів.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

Одразу декілька наших читачів похилого віку з Чернігівської та Волинської областей звернулися до редакції з проханням розказати про безплатні соціальні послуги.

Фахівці Департаменту у справах людей похилого віку та соціальних послуг Міністерства соціальної політики України відповідають:

— Основні організаційні та правові засади надання соціальних послуг особам, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги, визначені Законом України «Про соціальні послуги» (набув чинності 1 січня 2004 року). Законом визначено, що право на безоплатне соціальне обслуговування (отримання соціальних послуг) в державних та комунальних установах мають громадяни, які не здатні до самообслуговування у зв'язку з похилим віком, хворобою, інвалідністю і не мають рідних, які повинні забезпечити їм догляд і допомогу, — тобто одиноки громадяни.

Відповідно до ст. 5 цього закону соціальне обслуговування здійснюється:

- за місцем проживання особи (вдома);
- у стаціонарних інтернатних установах та закладах;
- у реабілітаційних установах та закладах;
- в установах та закладах денного, тимчасового або постійного перебування;
- у територіальних центрах соціального обслуговування;

● в інших закладах соціальної підтримки (догляду).

— Чи можуть надавати соціальні послуги знайомі, сусіди?

— Окрім вищенаведених установ та закладів непрацездатним громадянам похилого віку, інвалідам, незалежно від їх сімейного стану, соціальні послуги можуть надавати фізичні особи (згідно з Порядком призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2004 № 558). При цьому непрацюючим фізичним особам, які постійно надають соціальні послуги громадянам похилого віку, інвалідам, дітям-інвалідам, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують постійної сторонньої допомоги (крім осіб, що обслуговуються соціальними службами), призначається щомісячна компенсаційна виплата. Вона виплачується органом праці та соціального захисту населення за місцем проживання особи, якій надаються соцпослуги, — з дня подання документів.

Непрацююча фізична особа, яка надає соцпослуги, має подати:

- заяву про згоду надавати соцпослуги;
- паспорт або інший документ, що посвідчує особу;

● висновок лікарсько-консультаційної комісії про те, що стан здоров'я дозволяє постійно надавати соцпослуги;

● копію трудової книжки та довідку органу державної податкової служби про те, що особа не займається підприємницькою діяльністю, про відсутність даних про доходи особи.

Особа, яка потребує надання соцпослуг, має подати:

- заяву про необхідність соцпослуг;
- паспорт або інший документ, що посвідчує особу;
- копію довідки медико-соціальної експертної комісії про групу інвалідності (надає інвалід);
- висновок лікарсько-консультаційної комісії про необхідність постійного стороннього догляду та нездатність особи до самообслуговування.

— Чим допомагають у територіальних центрах?

— Розроблено Перелік соціальних послуг, умови та порядок надання їх структурними підрозділами територіального центру соціального обслуговування (затверджено постановою Кабінету Міністрів від 29.12.2009 № 1417). Відповідно до нього територіальний центр через свої структурні підрозділи, в тому числі через стаціонарне відділення, безоплатно обслуговує громадян похилого віку, інвалідів, хворих (з числа осіб працездатного віку на період до встановлення їм групи інвалідності, але не більш

як чотири місяці), які не здатні до самообслуговування і не мають рідних.

У стаціонарному відділенні територіального центру одинокі громадяни перебувають на повному державному утриманні, одержують необхідні їм соціальні послуги. Відповідно до встановлених норм вони безплатно забезпечуються:

- житлом, одягом, взуттям, постільною білизною, м'яким і твердим інвентарем і столовим посудом;
- раціональним чотириразовим харчуванням, у тому числі з урахуванням віку і стану здоров'я, у межах натуральних норм харчування, передбачених для мешканців інтернатних установ;
- цілодобовим медичним обслуговуванням;
- слуховими апаратами, окулярами, протезно-

ортопедичними виробами, засобами пересування (крім моторизованих), медикаментами відповідно до медичного висновку;

● комунально-побутовим обслуговуванням (опалення, освітлення, радіофікація, тепло- та водопостачання тощо).

У разі погіршення стану здоров'я, яке потребує надання кваліфікованої медичної допомоги, лікування мешканців стаціонарного відділення здійснюють лікувально-профілактичні установи, наближені до місця розташування стаціонарного відділення.

— Чи має право інвалід 1 групи, який перебуває в стаціонарному відділенні територіального центру соціального обслуговування, на безплатне лікування та протезування зубів?

— Відповідно до Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» за умови наявності відповідного медичного висновку інваліди, які мешкають в стаціонарному відділенні територіального центру, мають право на безплатне або на пільгових умовах забезпечення протезами зубів.

— А якщо рідні є, та вони далеко?

— Особи похилого віку, інваліди, хворі, які хоча й не здатні до самообслуговування, однак мають рідних, які повинні забезпечити їм догляд і допомогу, можуть перебувати в стаціонарному відділенні на умовах оплати, розмір якої встановлюється згідно з тарифами на платні соціальні послуги.

Фотоетюд Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Глухий кут реєстрації

ДОМАШНІЙ АДВОКАТ

Моя дружина за заповітом отримала від брата будинок і присадибну ділянку, де ми й проживаємо. Оскільки син має отримати паспорт, намагалися зареєструвати його у цьому будинку, проте нам відмовляють у зв'язку з тим, що власником в реєстрі все ще значиться померлий брат моєї дружини. А паспорт не дають, оскільки син ніде не зареєстрований. Щоб змінити власника, сказали, необхідно заплатити, а грошей у нас ледве вистачає на проживання. Порадьте, як діяти у такій ситуації?

Василь ХАЛО.

Грузьке Сумської області.

Цивільне законодавство встановлює два способи прийняття спадщини:

1) подання нотаріусу за місцем відкриття спадщини відповідної заяви;

2) фактичний вступ на володіння спадковим майном та правами особи, якщо спадкоємець постійно проживав разом із спадкодавцем на час відкриття спадщини.

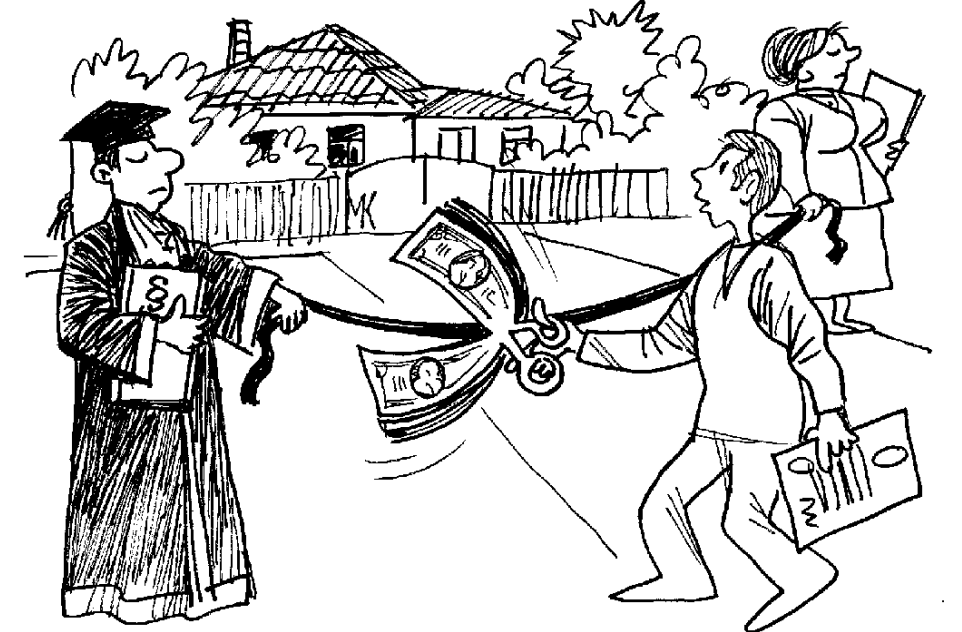
Для подачі заяви на отримання спадщини у спадкоємців є півроку після смерті спадкодавця. Після завершення цього строку для оформлення спадщини спадкоємці отримують свідоцтво про право на спадщину.

Виходячи із вашої ситуації, можна зробити висновок, що свідоцтво про право на спадщину оформлено не було. Саме тому власником будинку і земельної ділянки в реєстрі досі значиться померлий брат вашої дружини. Через це ви не можете зареєструвати у ньому свого сина, оскільки для реєстрації особи у будинку необхідно отримати на це письмову згоду від його власника.

Окрім зазначених проблем може виникнути ще одна. У разі якщо строки пропущені, а спадкоємці не прийняли

прийняття спадщини та заповітом. Якщо ви на час відкриття спадщини постійно проживали разом із спадкодавцем, то вважається, що ви автоматично прийняли спадщину, а тому для отримання свідоцтва права на спадщину вам необхідно звернутися до нотаріуса із відповідною заявою та заповітом, звісно, якщо суд з поважних причин не поновить строки прийняття спадщини.

За оформлення свідоцтва необхідно буде сплатити держмити, окрім цього потрібно сплатити ще й податок з доходу фізичних осіб в розмірі 5%

про прийняття спадщини, вважається, що вони відмовилися від неї.

Якщо судом будуть поновлені строки на прийняття спадщини, то необхідно буде звернутися до нотаріуса за останнім місцем проживання померлого із заявою на

від вартості отриманої спадщини, оскільки брати і сестри відносяться до другої групи спорідненості. Проте сплату податку нотаріус перевіряти не буде, оскільки цим займається податкова, він лише направляє до них звіт із зазначенням, що

довідку із ЖЕКу про те, що ваш син дійсно проживає за вказаною адресою, або ж тимчасово зареєструвати його у родичів чи друзів.

Артур АЛІЄВ,
юрисконсульт
«Голосу України».
Мал. Миколи КАПУСТИ.

ВИ ЗВЕРТАЛИСЯ

За доставку вугілля доведеться платити

До редакції надійшло колективне звернення з с.мт Щетово (Луганська область) за підписом Володимира Марева, а також інших працюючих пенсіонерів та колишніх працівників ВП «Шахта «Комсомольська» ДП «Антрацит». Вони обурювалися через те, що з них вимагають сплату за підвезення належного ним побутового палива.

За роз'ясненнями редакція звернулася у Міністерство енергетики та вугільної промисловості України. Начальник Управління трудової та соціальної політики Департаменту промислової безпеки, охорони праці, цивільного та фізичного захисту, трудової та соціальної політики Тетяна ЛЕВЧУК відповіла:

«Управління трудової та соціальної політики розглянуло звернення, що надійшло з редакції газети Верховної Ради України «Голос України», і повідомляє, що відповідно до пункту 12.10 Тарифної угоди доставка палива інвалідам праці, батькам або вдовам загиблих на підприємствах вугільної промисловості здійснюється безплатно, якщо вони не працюють.

Категорії осіб, яким забезпечується безоплатна доставка вугілля, установлюються колективними договорами на Підприємствах. Тож, з метою надання обґрунтованої відповіді, Міненерговугілля звернулося до генерального директора ДП «Антрацит» з проханням надати роз'яснення по суті порушеного питання.

Відповідно до пункту 12.1.11 колективного договору ДП «Антрацит» сплата за підвезення палива здійснюється вуглеотримувачами згідно з єдиними тарифами, розробленими ДП «Антрацит» та його відокремленими підрозді-

лами, узгодженими з профспілковою організацією, та утримується через каси підрозділів.

Безоплатна доставка побутового палива здійснюється таким категоріям осіб:

- повним кавалерам відзнаки «Шахтарська слава» та «Шахтарська доблесть»;
- почесним та заслуженим шахтарям України та СРСР, Героям Радянського Союзу або Соціалістичної праці, Героям України, повним кавалерам орденів Слави або Трудової Слави, нагородженим орденами України за трудовий вклад в галузі;
- учасникам бойових дій;
- інвалідам праці 1 та 2 груп;
- вдовам працівників, які загинули (померли) на виробництві;
- інвалідам дитинства після смерті батьків, у разі, якщо вони користувалися цим правом.

За наявною інформацією, В. Марев не відносився до зазначених категорій осіб. ВП «Автобаза» ДП «Антрацит» були здійснені та затверджені заміри відстані від вугільної площадки до місця підвезення побутового палива отримувачам. Згідно з розрахунками, відстань до помешкання В. Марева дорівнює 10 км. Вартість за підвезення побутового палива становитиме 198 грн. 77 копійок».

Пілотний проект: на зльоті реформи малюкам стало зле

«У нас хочуть забрати дитячу поліклініку №1», — такі оголошення ініціативна група батьків маленьких пацієнтів розвісила у Святошинському районі столиці. За цим закладом фактично обслуговують 37 тисяч дітей з Академмістечка, Святошино, Нивок, Біличів та Новобіличів.

Обурені батьки минулого тижня прийшли до поліклініки, щоб висловити протест щодо її закриття (на знімку).

— Нас хочуть розподілити по «дорослих» поліклініках, абсолютно не підготувавши їх до прийому дітей, — обурюється учасниця акції Оксана, мати шестирічного хлопчика і трирічної дівчинки. — Там немає ані пеленальних столиків, ані спеціально обладнаних лабораторій. До того ж діти різного віку будуть змушені сидіти у величезних чергах разом з хворими дорослими. Натомість в кожній дитячій поліклініці завжди були визначені окремі дні для прийому немовлят.

— Дитині до року потрібно проходити профілактичний огляд щомісяця і зробити пару десятків щеплень. З малечю страшно і в дитячу поліклініку піти,

раптом підхопить якийсь вірус. Навіть самі педіатри радять зайвий раз туди не заходити. Що вже казати про дорослу, адже в дорослих взагалі не прийнято викликати терапевта додому! — каже інша учасниця акції, тримаючи маленьку донечку на руках. — У тексті закону ця реформа так і називається: «пілотний проект». Тобто ставлять експерименти на найслабших — на дітях. При цьому ніхто не питає думки ані батьків, ані лікарів.

Аби скоротити час очікування під кабінетом, батькам обіцяють приймати двох дітей одночасно, — і дарма, що це суперечить усім можливим гігієнічним нормам. Наступним кроком планують дільничних перекваліфікувати у «сімейних лікарів» протягом трьох-шести місяців.

ЦИТАТА

Віце-прем'єр-міністр України — міністр охорони здоров'я Раїса Богатирьова в недавньому своєму виступі зазначила, що інститут сімейних лікарів, який сьогодні запроваджується в медицині, люди сприймають дуже позитивно. «Такий напрямок наближає медика до його пацієнтів, дає можливість краще розуміти хворого й знати, що йому можна запропонувати, а головне — працює на профілактику захворювань», — переконана чиновниця. (Джерело: УНН).

— Чому мене ніхто не запитує, чи хочу я стати сімейним лікарем? Тепер я повинен бути трошки офтальмологом, хірургом, гінекологом. Вчився на педіатра, вже сім років працюю за цією спеціальністю, — говорить медик поліклініки №1. — Неможливо за три місяці з педіатра зробити майстра на всі руки. Але є наказ, і вибору у нас немає, якщо не хочемо втратити роботу.

Суть нововведень, що називають реформою галузі, — в тому, що в медичних закладах сімейного типу проводитимуть лише первинну діагностику. До всіх

вузьких спеціалістів — ортопеда, хірурга, окуліста тощо — потрібно отримувати направлення. Найгірше те, що в країні наразі практично немає «сімейних» лікарів: педіатри або терапевти проходять лише «курси», і це в кращому випадку. Більшість батьків просто ставлять перед фактом: тепер ваш дільничний терапевт з дорослої поліклініки лікуватиме і ваше немовля.

Самі люди у білих халатах неохоче дають коментарі, побоюючись скорочення. Тим часом батьки у відчай. Вони вважають, що така реформа покликана при-

МЕДИЦИНА

ДО РЕЧІ

На фінансування медицини у 2012 році виділено 5,2 млрд. гривень (скорочено на 2 млрд. порівняно з 2011-м).

ховати перехід до платної медицини. Запровадження сімейних лікарів вважається пілотним проектом. Сама по собі ідея непогана, але її виконання...

Проте складається враження, що всі ноу-хау у медицині проводяться не заради пацієнтів та без урахування інтересів лікарів, а задля економії бюджетних коштів.

Р. С. Тим часом у Головному управлінні охорони здоров'я Київської міської державної адміністрації спростовують інформацію про закриття з 1 червня дитячої поліклініки №1 Святошинського району, повідомляє УНІАН.

А коли верстася номер, батьки з ініціативної групи повідомили «Голос України», що отримали листи від МОЗ та Святошинської райдержадміністрації Києва, де чиновники повідомляють, що цю дитячу поліклініку не закриватимуть.

Проте небайдужі батьки, які відстояли для власних малюків цей профільний дитячий медичний заклад у своєму районі, й надалі стежитимуть за реформаторськими ініціативами Міністерства охорони здоров'я та вимагатимуть пояснень від його керівництва.

Оксана МАЦУНИЧ. Фото надане ініціативною групою батьків.

РЕГІОНАЛЬНИЙ САНБЮЛЕТЕНЬ

Потрібні не сама кров, а препарати з неї

Житомирський обласний центр крові отримав сучасне обладнання, яке дає змогу підвищити якість і безпеку лікування людей, котрі мають потребу у тромбоконцентраатах. Ідеться передусім про пацієнтів із онкогематологічними захворюваннями. Новий сепаратор працює в автоматичному режимі, відбираючи через систему фільтрів з донорської крові те, що потрібно для приготування препаратів. Обладнання дає змогу за сеанс від одного донора отримати три-чотири лікувальні дози тромбоцитів. Це дозволяє мінімізувати ризик виникнення побічних реакцій при переливанні хворим цього компонента від кількох донорів при заготівлі тромбоцитів неавтоматичним методом.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Продемонстрували здоровий спосіб життя

Минулої суботи на ужгородському стадіоні «Авангард» стартувала XII обласна спартакіада медиків Закарпаття. Понад дві тисячі лікарів і медсестер з усіх районів змагалися з волейболу, тенісу, легкої атлетики, міні-футболу тощо. — Приємно, що це спортивне свято для нашого краю стало традиційним і з кожним роком стає дедалі популярнішим. У спартакіаді беруть участь 44 команди, які тут представляють медичні заклади, — каже начальник профільного управління Роман Шніцер. А початком спартакіади став футбольний матч між командою облдержадміністрації на чолі з її головою Олександром Ледидою та збірною дружиною медиків. Напружений поєдинок завершився на користь ОДА, голкіперу якої вдалося аж у другому таймі забити переможний м'яч. «Медики продемонстрували чудовий приклад здорового способу життя. На кого, як не на медичних працівників, маємо рівнятися, піклуючись про своє здоров'я», — наголосив голова облдержадміністрації Олександр Ледіда.

Василь НИТКА.

Ужгород.

Віртуальна допомога

У Києві презентували концепцію інформатизації міських лікарень «Київська медицина майбутнього». Концепцією передбачене запровадження «е-медицини». Зокрема, планується створити телекомунікаційну інфраструктуру, запровадити електронну медичну картку та електронну реєстрацію хворих. Також одним із етапів проекту є запровадження електронних рецептів та уніфікованої електронної системи розрахунків. А на останньому етапі запровадженню сайту на on-line сервіс. За словами радника голови КМДА Дмитра Турчака, впровадження електронної медкартки забезпечить для пацієнтів зручний доступ до медичної інформації та інформації щодо стану здоров'я через Інтернет, а для персоналу медичних закладів дозволить підвищити якість ведення медичної документації.

У Полтаві прийнято програму протидії наркоманії

Облрада затвердила програму протидії поширенню наркоманії, боротьби з незаконним оборотом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів у регіоні на 2012—2015 роки. Зокрема, нею передбачено організацію постійно діючої системи дієвої первинної профілактики серед дітей, учнівської і студентської молоді, проведення роз'яснювальної роботи і пропаганду здорового способу життя тощо. Очікується, що у процесі реалізації програми, на яку передбачено майже десять мільйонів гривень, на 15—20% поліпшиться якість виявлення хворих на наркоманію...

Ведуча рубрики «Медицина» Ольга ВАУЛІНА.

Що прописав головний лікар?

МОЗ ПОПЕРЕДЖАЄ

У системі охорони здоров'я України проходять переорієнтацію на профілактику захворювань. Про це віце-прем'єр-міністр України — міністр охорони здоров'я України Раїса БОГАТИРЬОВА (на знімку) заявила, виступаючи на 65-й сесії Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я в Женеві, повідомляє пресслужба МОЗ. Вона відзначила, що лівова частина передчасної смертності в нашій країні пов'язана з недугами серцево-судинної системи, онкологією та травмами.

Головний лікар України згадала, що у своєму спічі на засіданні високого рівня Генеральної Асамблеї ООН з профілактики неінфекційних захворювань і боротьби з ними наш Президент Віктор Янукович оголосив напрямки широкомасштабних реформ у сфері вітчизняної охорони здоров'я України, основний акцент в яких робиться на модернізацію системи первинної медико-санітарної допомоги та профілактиці неінфекційних захворювань. За словами міністра, у результаті цих дій поліпшиться доступність населення до медичних послуг і підвищиться рівень профі-

лактики та раннього виявлення неінфекційних хвороб.

Нагадаємо, раніше віце-прем'єр оголосила: медреформа почалася вже по всій Україні, а не тільки у пілотних регіонах. Мовляв, «лікарі самі відчують необхідність перетворень» та й пацієнти їх підтримують. Ініціатори реформ сподіваються на підтримку суспільства.

На жаль, реально такої підтримки вони поки що не мають. У пілотних регіонах, де проходить апробація управлінського ноу-хау в сфері медицини (а це Київ, Вінницька, Дніпропетровська та Донецька області), люди протестують проти оптимізації медзакладів. МОЗ же продовжує свою реформу, не помічаючи невдоволення тих, заради кого її проводить.

Чернігівський «Фрезеніус» 1 червня не закриють

Днями у Чернігові хворі на ниркову недостатність вимагали від облдержадміністрації вирішити проблему з фінансуванням Центру гемодіалізу провідної світової компанії «Фрезеніус Медикал Кер».

Центр відкрито 2010 року. Він здатен обслуговувати майже 250 пацієнтів з хронічною хворобою нирок V стадії, що практично більше удвічі, ніж є хворих в області. Однак уже другий рік приватний медичний заклад фінансує процедуру очищення крові за власний кошт. Це при тому, що держава виділяє майже по 100 тисяч гривень у рік на лікування гемодіалітика. Один сеанс очищення коштує 900-960 гривень. А його хво-

рому на ниркову недостатність для нормально-го життя необхідно проводити через день.

У травні пацієнти чернігівського «Фрезеніус» отримали листи-повідомлення про відмову з 1 червня надавати послуги з гемодіалізу. Адже німецькі інвестори, будуючи медичний заклад, розраховували на бюджетне фінансування дорогого лікування хворих. Наслідок протестної акції — підписання меморандуму між Чернігівською облдержадміністрацією та ТОВ «Фрезеніус Медикал Кер Україна». Отже, німецька клініка продовжить свою роботу у Чернігові.

— Справа в тому, що усіма нормативними актами, які діють нині

на території України, заборонено використовувати державні кошти для оплати послуг приватного підприємства у разі наявності аналогічних структур державної або комунальної власності. А в області гемодіаліз здійснюють і в Чернігівській обласній лікарні, і в двох її центрах — у Ніжині та Прилуках. Ми враховуємо той момент, що пацієнти «Фразеніуса» задоволені якісним наданням цієї послуги. Тому й йдемо їм назустріч. Однак рішення про таке бюджетне фінансування приймається не на рівні області, а на рівні держави, — коментує ситуацію голова облдержадміністрації Володимир Хоменко.

Сергій ПAVЛЕНКО.

Чернігів.

На знімку: процедура очищення крові в медичному центрі «Фрезеніус».

Фото автора.

Неможливо за три місяці з педіатра зробити майстра на всі руки

Зі столітнім ювілеєм привітали родичі та керівники місцевої влади найстарішу жительку Гребінківського району Полтавщини Раїсу Биковець із села Тополеве. Надійшла й телеграма з найкращими побажаннями від Президента України Віктора Януковича, *інформує наш власкор Віталій Скобельський*

З нагоди 20-річчя предстоятельського служіння Блаженнішого митрополита Київського і всієї України Володимира (Сабодана) учора в Києві відбулася міжнародна науково-практична конференція «Українська православна церква на межі тисячоліть» (УНІАН)

Хокан ХЕНРІКССОН: «У жилах багатьох шведів тече українська кров...»

Понад 1000 козаків під час Північної війни перебували в полоні

Нещодавно Україну відвідав історик-архівіст Архівного центру міста Еребру (Швеція) Хокан Хенрікссон (на знімку). Він знайшов у шведських архівах невідомі листи, документи Пилипа Орлика, що нині опубліковані. Головна тема його пошуків — полонені під час Північної війни українські козаки. Їхні історії досі ніхто не вивчав. Тож дослідження має велику цінність, бо проливає світло на маловідому сторінку історії України. Перебуваючи в Чернігові, дослідник згодився дати інтерв'ю для «Голосу України».

Шведські успіхи

— **Пане Хокане, як ви вийшли на «українську» тему?**

— Я взагалі дослідник гірничої справи. Колись Швеція була однією з провідних країн із добування заліза. Уже тоді у нас було налагоджено чіткий облік звітності. Завдяки цій бюрократичній процедурі маємо безліч архівних документів різної тематики. Ось саме в одному звіті за 1720 рік я й натрапив на список військовополонених. Із 75 їхніх прізвищ 60 мали явне українське походження. Це й зацікавило: як вони потрапили до нас? І я почав вивчати історію Північної війни.

На початку 1700-х років у короля Карла XII було три вороги — Данія, Росія, Польща, що атакували Швецію. Шведом вдалося виграти перші битви. Хоча козаки брали участь із першого року в Північній війні, вони не встигли дійти до району бойових дій під Нарвою. Тому на початку війни й уникнули втрат, полону.

— **А коли шведи взяли перших українців у полон?**

— У квітні 1706 року багато російського війська було оточено в Гродно. Петро I наказав перекинути частину козаків у тил шведам. 13 березня 1706 року стався дуже серйозний бій між шведами і козаками Стародубського полку, які зайняли Несвіж. Козаків було до тисячі, їх очолював полковник Михайло Миклашевський. Шведів налічувалося 446 душ. Основне зіткнення відбулося рано-вранці на центральній площі міста. Атакуючі несподівано перебралися через фортечні стіни і зав'язали бій. Козаки були розсіяні. Частина з них сховалася в будинках, а решта — за стінами монастиря. У шведських документах усе ретельно зафіксовано: загинули — 24 і поранені — 43 шведи. А козаків полягло 800, 174 — в полоні.

— **Чому такі жертви?**

— Шведи напали дуже рано. Для козаків це стало несподіванкою. Шведська тактика у цьому й полягала — робити неочікувані напади. Козаки розбіглися по будинках. Але шведи їх підпалили. Врятувалися лише ті, хто сховався в монастирі. Вони й потрапили в полон. Тоді шведи захопили два пра-

пори. Прапор Стародубського полку й досі зберігається у Військовому музеї Стокгольма.

— **Коли шведи захопили наступну партію козаків?**

— Наприкінці березня 1706 року Переяславський полк під орудою полковника Івана Мировича зайняв Ляховичі. Там дуже міцна фортеця, яку важко взяти. Шведські війська під командування Кройца оточили її, але не наважувалися на штурм. Мирович послав вистуна до гетьмана Мазепи з проханням виручити оточений полк. Гетьман зібрав великий (майже 5000) загін українсько-російського війська і послав на поміч обложеною. Командували загonom миргородський полковник Данило Апостол і думний дворянин Семен Неплюєв. Уранці поблизу Клецка відбулася сутичка. На її початку козаки стояли на мосту, що вів до міста-фортеці. Там вони хотіли сховатися. Але завадили обози на дорозі. Довелося кинути в болотисте місце, де козаки й російські стрільці ставали легкою здобиччю атакуючих. Неплюєв усю вину за поразку перекладає на Мазепу та Апостола, мовляв, гетьман надав невірну інформацію про ворога. Та Мазепа не помилявся в обрахунках щодо сил противника. Облогу Ляховичів вели 400 шведів, трохи більш як тисяча їх пішли в атаку. Загинули майже 3000 козаків та росіян, 70

потрапили в полон. Шведи втратили лише 15 душ.

— **Чому знову такі великі втрати?**

— Гадаю, у шведів була краща організація бойових порядків. Та й бойовий досвід більший.

Погане знамення

— **Переяславський полк у цих реаліях вирішив здатися?**

— Ні, спочатку переяславці думали, що шведи програли битву. Але

бранці не мали теплого одягу, були обшарпані. Тож з місць надходили прохання якось профінансувати витрати з купівлі взуття, одягу прибульцям. В одному містечку одразу після прибуття померли 20 козаків. Старшини теж були в поганому стані. Їх доставили до Гьотеборга. І невдовзі після цього, 2 грудня 1706 року, тут помирає переяславський полковник Іван Мирович.

Невільниче життя

— **Як годували полонених?**

— Як для рядових козаків цілком нормально. На прожиття вони отримували щодня по три срібні монети (орі). За одну з них можна було купити 1,3 літра пива. Загалом на ці гроші можна було більш-менш непогано жити.

А ось старшинам було гірше, бо вони вважалися багатими людьми, які не потребують допомоги. Хоча в них насправді нічого, крім одягу, не було. Це змушувало старшин думати про втечу. Вони для цього були у сприятливіших умовах. Адже їх утримували поблизу кордону з Норвегією, що тоді входила до складу Данії. У 1707 році чотирьом сотникам — Логвину Рокитному, Денису Деркачу, Лук'яну Шульзі, Сергію Колибоченку — вдалося втекти. Вони дісталися Копенгагена, де зустрілися з російським представником Ізмайловим. Він дав їм відповідні листи, і старшини змогли повернутися додому.

— **А рядові козаки тікали зі Швеції?**

— Було таке. Я знайшов опис одного із втікачів. Це Ярема Іванко (мабуть, Іваненко. — Авт.), що втік до Норвегії. У нього були білий жакет, червоні штани. А

головне — брита голова з оселедцем. Тобто за шість років у полоні чоловік не змінив своїх звичок. Однак таких щасливчиків, яким вдалося вирватися з полону, все-таки було мало. Селяни ловили втікачів.

— **Їх сильно карали?**

— На кілька днів саджали в тюрму. Та й усе. А коли бранець втікав удруге, тоді карали биттям палицями.

— **Що робили полонені?**

— Їх здебільшого використовували на фортифікаційних земляних роботах.

— **Де жили?**

— Їх розселяли по домівках місцевих людей. Вони могли вільно пересуватися, бути в пивничах тощо. Відомо, що козак Стародубського полку Степан Андрієнко, якого шведи звали Андерсоном, жив у родині священика на острові Тошю і мав добрі з ним стосунки. Козак одружився, мав дитину. В одному документі зазначається, що він із війська Мазепи.

— **Одне слово, деяким козакам пощастило вижити.**

— Але не всім. На деяких островах, де їх поселили, мало було харчів. Невільники голодували і помирали від недоїдання. У 1710—1711 роках під час епідемії чуми в деяких шведських містах вимерло до половини населення. Від пошесті загинуло багато й козаків.

— **Козаки змінювали віру?**

— Для них це справді було великою проблемою. Адже вони — православні, а шведи — лютерани. Шведська влада вважала, що полонені мусять ходити у шведські духовні заклади на службу. Маємо документи, що козаки противилися цьому. На Великдень один із них не вистояв службу, бо перед цим добряче хильнув у пивничці. Його змусило під час святкової церемонії.

— **Полонені в містечках вільно пересувалися. Як у них складалася стосунки з жінками?**

— Козаки за кілька років перебування в полоні поступово вивчили шведську мову. А це їм полегшило спілкування з мешканцями. Зрозуміло, виникали й романи. Так, у 1709 році зафіксовано першу позашлюбну дитину від козака. У 1711 році зареєстровано перший шлюб між українцем і шведкою. Щоправда, тут був один клопіт. Для одруження з місцевою дівчиною бранець мусив стати лютеранином. Перехід в іншу віру не завжди сприймався однозначно. Козаки залякували таких, до них часто жорстко ставилися. А ще козак, який по-

кохав шведку, мав довести, що він не був у шлюбі в Україні. Шведські архіви зберігають документи, де військовополонені козаки підтверджують, що такий-то їхній побратим справді не має на батьківщині дружини і дітей. У 1716 році Карл XII заборонив полоненим одружуватися. Але тоді вже 10 козаків завели у Швеції родини. До речі, одружився зі шведкою козак з відомим в Україні прізвиськом — Андрій Ющенко. Заборона Карла XII діяла до 1718 року. Потім нова королева скасувала це рішення. Й утворилося ще понад 10 сімей.

— **Чому після переходу Мазепи на бік Карла XII полонених козаків не відпустили?**

— Такий був принцип у шведів. Адже козаки потрапили в полон як супротивники. Це промовисто підтверджує справа охочекомонного полковника Петра Прийми, який у 1710 році звертався до короля з проханням відпустити його додому, бо Мазепа був на боці шведів. Та це залишилося без відповіді. Коли відпустили поляків, полковник знову спробував визволитися — писав до урядовців, що теж поляк. Не подіяло. Лише у 1714 році полковника обміняли на шведів. Він у Петербурзі отримав компенсацію за свої поневіряння в 10 рублів.

— **Після поразки 1709 року понад 20 тисяч шведів потрапили в полон до росіян. Чи були спроби провести обмін військовополоненими?**

— Переговори проводили, але завершилися вони нічим. Відбувалися лише незначні обміни хворих, яких не можна було використати на роботах.

— **Коли ж козаки повернулися додому?**

— Аж після підписання мирного договору між Швецією та Росією в 1721 році. Тоді 140 козаків було доставлено з російськими в Ревель. А далі йшли додому пішки. Деяким козакам уже тоді було по 80 років. Уявіть, як вони добиралися до України. У 1722 році шведи повернули ще вісьмох козаків. Одружені не мали права брати із собою дружин, дітей. Тому вони, як правило, залишалися у Швеції. Отже, в жилах багатьох шведів тече й українська кров...

— **Ви вже завершили своє дослідження?**

— Поки що ні. Маю багато архівних документів, які треба проаналізувати, дослідити. Тоді всі свої напрацювання й викладу у великій студії.

**Розмовляв
Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернівці.**

Фото автора.

Повідомлення про зміну умов послуги «Ді-джингл» для абонентів телекомунікаційної мережі «Київстар»

Цим ПрАТ «Київстар» (далі - Компанія) інформує, що з 06.06.2012 року змінюються тарифи на користування послугою рухомого (мобільного) зв’язку «Ді-джингл» (далі – Послуга), а саме:

- Для контрактних абонентів абонентна плата за користування Послугою становить 4,50 (чотири гривні 50 копійок) грн на місяць;
- Для абонентів передплатеного зв’язку абонентна плата за користування Послугою становить 0,15 (п'ятнадцять копійок) грн на день.
- Для абонентів телекомунікаційної мережі «Київстар» вводяться нові тарифи за мелодії в межах користування Послугою, згідно таблиці №1:

Використання мелодії щоденно		Подарунок строком на 7 днів		Подарунок строком на 30 днів	
№ п/п	Вартість замовлення мелодії в межах користування послугою «Ді-Джингл», грн	№ п/п	Вартість замовлення мелодії в межах користування послугою «Ді-Джингл», грн	№ п/п	Вартість замовлення мелодії в межах користування послугою «Ді-Джингл», грн
1.	0,00	1.	0,00	1.	0,00
2.	0,05	2.	0,35	2.	1,50
3.	0,10	3.	0,70	3.	3,00
4.	0,15	4.	1,05	4.	4,50
5.	0,20	5.	1,40	5.	6,00
6.	0,25	6.	1,75	6.	7,50
7.	0,30	7.	2,10	7.	9,00
8.	0,35	8.	2,45	8.	10,50
9.	0,40	9.	2,80	9.	12,00
10.	0,45	10.	3,15	10.	13,50
11.	0,50	11.	3,50	11.	15,00

Тарифи наведені у гривнях, із урахуванням ПДВ. Додатково зі споживачів утримується збір до Пенсійного фонду в розмірі 7,5% з вартості послуг, без урахування ПДВ.

Більш детальну інформацію абоненти можуть отримати за номером інформаційної IVR-системи 466 (для дзвінків з телефонних номерів мережі «Київстар» - не тарифікується), (044) 466 24 66 (для дзвінків із телефонних номерів мереж фіксованого зв’язку чи номерів мереж інших операторів мобільного зв’язку - згідно з діючими тарифами), та на інтернет-сайтах: www.kyivstar.ua та www.djuice.ua

ПрАТ «Київстар» Адреса: просп. Червонозоряний, 51, м. Київ, 03110.

Повідомлення про зміну тарифів на послугу передавання текстових повідомлень на телефонні номери абонентів мереж іноземних операторів телекомунікацій

Цим ПрАТ «Київстар» інформує, що з 06.06.2012 року буде змінено тариф на послугу передавання текстових повідомлень на телефонні номери абонентів мереж іноземних операторів телекомунікацій в усіх тарифних планах мережі рухомого (мобільного) зв’язку «Київстар» окрім тарифних планів «Курортний», «Я на морі» та «Привіт весь світ»

Послуга	Вартість
Відправка одного міжнародного SMS	1,50 грн

Тарифи наведені в гривнях із урахуванням ПДВ. Додатково утримується збір до Пенсійного фонду в розмірі 7,5% із вартості послуги без урахування ПДВ.

Більш детальну інформацію можна отримати за телефонним номером 466 (для дзвінків з номерів мережі «Київстар» - не тарифікується), (044) 466 24 66 (дзвінки з телефонних номерів мереж фіксованого зв’язку чи номерів мереж інших операторів рухомого (мобільного) зв’язку - згідно з діючими тарифами), та на Інтернет-сайті: www.kyivstar.ua

ПрАТ «Київстар» Адреса: просп. Червонозоряний, 51, м. Київ, 03110

Повідомлення про зміну тарифів на послугу передавання текстових повідомлень і мультимедійних повідомлень для абонентів передплатеного зв’язку Київстар, що обслуговуються на умовах тарифного плану «Класичний»

Цим ПрАТ «Київстар» інформує, що з 08.06.2012 року буде змінено тариф на послугу передавання текстових повідомлень і передавання мультимедійних повідомлень на телефонні номери абонентів мереж українських операторів телекомунікацій для абонентів передплатеного зв’язку Київстар, що обслуговуються на умовах тарифного плану «Класичний»:

Послуга	Вартість
Передавання одного SMS	0,50 грн
Передавання одного MMS	1,00 грн

Тарифи наведені в гривнях із урахуванням ПДВ. Додатково утримується збір до Пенсійного фонду в розмірі 7,5% із вартості послуги без урахування ПДВ.

Більш детальну інформацію можна отримати за телефонним номером 466 (для дзвінків з номерів мережі «Київстар» - не тарифікується), (044) 466 24 66 (дзвінки з телефонних номерів мереж фіксованого зв’язку чи номерів мереж інших операторів рухомого (мобільного) зв’язку - згідно з діючими тарифами), та на Інтернет-сайті: www.kyivstar.ua

ПрАТ «Київстар» Адреса: просп. Червонозоряний, 51, м. Київ, 03110

ОГОЛОШЕННЯ

Повідомлення про зміну умов послуги «Ді-джингл» для абонентів телекомунікаційної мережі «Beeline»

Цим ПрАТ «УКРАЇНСЬКІ РАДІОСИСТЕМИ» (далі - Компанія) інформує, що з 06.06.2012 року змінюються тарифи на користування послугою рухомого (мобільного) зв’язку «Ді-джингл» (далі – Послуга), а саме:

- Для контрактних абонентів абонентна плата за користування Послугою становить 4,50 (чотири гривні 50 копійок) грн на місяць;
- Для абонентів передплатеного зв’язку абонентна плата за користування Послугою становить 0,15 (п'ятнадцять копійок) грн на день.
- Для абонентів телекомунікаційної мережі Beeline вводяться нові тарифи за мелодії в межах користування Послугою, згідно таблиці №1:

Використання мелодії щоденно		Подарунок строком на 7 днів		Подарунок строком на 30 днів	
№ п/п	Вартість замовлення мелодії в межах користування послугою «Ді-Джингл», грн	№ п/п	Вартість замовлення мелодії в межах користування послугою «Ді-Джингл», грн	№ п/п	Вартість замовлення мелодії в межах користування послугою «Ді-Джингл», грн
1.	0,00	1.	0,00	1.	0,00
2.	0,05	2.	0,35	2.	1,50
3.	0,10	3.	0,70	3.	3,00
4.	0,15	4.	1,05	4.	4,50
5.	0,20	5.	1,40	5.	6,00
6.	0,25	6.	1,75	6.	7,50
7.	0,30	7.	2,10	7.	9,00
8.	0,35	8.	2,45	8.	10,50
9.	0,40	9.	2,80	9.	12,00
10.	0,45	10.	3,15	10.	13,50
11.	0,50	11.	3,50	11.	15,00

Тарифи наведені у гривнях, із урахуванням ПДВ. Додатково зі споживачів утримується збір до Пенсійного фонду в розмірі 7,5% з вартості послуг, без урахування ПДВ.

Більш детальну інформацію абоненти можуть отримати за номером інформаційної IVR-системи 466 (для дзвінків з телефонних номерів мережі Beeline - не тарифікується), (044) 466 24 66 (для дзвінків із телефонних номерів мереж фіксованого зв’язку чи номерів мереж інших операторів мобільного зв’язку - згідно з діючими тарифами), та на інтернет-сайтах: www.kyivstar.ua та www.djuice.ua

ПрАТ «УКРАЇНСЬКІ РАДІОСИСТЕМИ» Адреса: вул. В. Хвойки, 15/15/6, м. Київ, 04080.

Господарський суд Рівненської області (м. Рівне, вул. Набережна, 26-а) постановою від 29.03.2012р. по справі № 5019/409/12 визнав банкрутом `Товариство з обмеженою відповідальністю науково-виробнича фірма "Рівнебудсервіс"´ (33028, м. Рівне, вул. Шкільна, буд. 11, кв. 14, ІК `21090483´). Ліквідатором призначено Уштика Віктора Степановича (адреса: 33016, м. Рівне, вул. Романа Шухевича, 10/55, і.н. 3145713094). Ліцензія Державного департаменту з питань банкрутства АВ №566926 від 13.09.2011р. Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дати опублікування цього оголошення.

Ухвалою господарського суду Луганської області (91016, м. Луганськ, пл. Героїв БВВ, 3А) від 06 квітня 2012 року порушено справу про банкрутство № 206/5014/852/2012 відносно Товариства з обмеженою відповідальністю "Науково-виробниче підприємство "Востокстрой", код ЄДРПОУ 32060254, адреса: 93106, Луганська обл., м. Лисичанськ, вул. Свердлова, буд. 164 "А", п/р 2600818505 в АТ "Райффайзен Банк Аваль", м. Луганськ, МФО 304007.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Кравченко Валерію Петрівну, ліцензія серії АГ № 580384, ліцензія від 17.08.2011 р., яка мешкає за адресою: м. Луганськ, вул. Чернігівська, буд.6, ІПН 3090307642.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Ухвалою господарського суду міста Києва від 29 березня 2012 року порушено справу № 5011-28/3876-2012 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Рюрик Інвестмент 1" (01030, м. Київ, вул. І. Франка, 5-Б, код ЄДРПОУ 34794843, р/р 26007145421900 в АТ "УкрСибБанк").

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Струця Миколу Петровича (ліцензія АГ №594851 від 19.04.11 р., Іден. Номер 3066108778).

Письмові заяви з вимогами до боржника, а також документи, що їх підтверджують, та заяви про бажання взяти участь у санації боржника, приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування цього оголошення.

Копії зазначених заяв та доданих до них документів надіслати боржнику та розпоряднику майна (04070, м. Київ, вул. Ігорівська, буд. 1/8).

Повідомлення про зміну умов користування акційними коштами, що нараховуються споживачам послуги фіксованого зв’язку «Домашній Інтернет»

Цим ПрАТ «Київстар» (далі – Компанія) інформує, що з 06.06.2012 року змінюються умови користування акційними коштами, які нараховуються споживачам послуги фіксованого зв’язку «Домашній Інтернет» (далі – Послуга), а саме:

- Абонент може використовувати акційні кошти для замовлення послуг рухомого (мобільного) зв’язку, що надаються Компанією, шляхом переведення таких акційних коштів на особовий рахунок передплатеного зв’язку Київстар, DJUICE або рахунок абонента Київстар контрактної форми обслуговування, фізичним особам;
- Максимальний розмір бонусного рахунку користувача Послуги, на який нараховуються акційні кошти, встановлюється в розмірі 3000 (три тисячі) грн;
- Сума максимального щомісячного переказу акційних коштів для одного Абонента на особові рахунки передплатеного зв’язку Київстар, DJUICE або рахунок абонента Київстар контрактної форми обслуговування встановлюється у розмірі 200 грн.;

Більш детальну інформацію абоненти зможуть отримати за телефонами 460(дзвінки з телефонних номерів мережі «Київстар» не тарифікуються), 0800 300 460 (дзвінки з телефонних номерів мереж фіксованого зв’язку чи номерів мереж інших операторів рухомого (мобільного) зв’язку - згідно з діючими тарифами) та на Інтернет-сайті: www.kyivstar.ua

ПрАТ «Київстар» Адреса: просп. Червонозоряний, 51, м. Київ, 03110

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, опади, місцями грози. Вітер східний, південно-західний, 3—8 м/с. Уночі буде 9—14 тепла, на заході — 6—11 градусів, у південних областях і Криму — 11—16 тепла. Удень — плюс 19—25 градусів.

У НОМЕР

Турнірна хроніка

Плавання. Дебрецен (Угорщина). Чемпіонат Європи. Українець **Сергій Фролов** став третім на дистанції 800 м вільним стилем — **7.52,81**. «Золото» виграв Кіс Герго (Угорщина) — 7.49,46, «срібло» — Грегоріло Пальорінеллі (Італія) — 7.52,23.

На 50-метрівці вільним стилем бронзову нагороду отримав наш **Андрій Говоров** — **22,18**. Чемпіон — Фредерік Буске (Франція) — 21,80, срібний призер — Штефан Ніс-транд (Швеція) — 22,04.

Спортивна гімнастика. Монпельє (Франція). Чемпіонат Європи. Український атлет **Ігор Радівілов** виграв срібну медаль в опорному стрибку — 16,066. Чемпіоном став румун Коці — 16,116.

Баскетбол. Чемпіонат країни. Суперліга. Плей-оф. Серія за третє місце. «Ферро-ЗНТУ» (Запоріжжя) — «Будівельник» (Київ). 98:88 (24:18, 24:33, 19:18, 32:19). Рахунок у серії став 3:1, і **бронзові медалі дісталися баскетболістам Запоріжжя**.

Футбол. Першість країни. Перша ліга. 33-й тур. «Крим-теплиця» (Молодіжне) — «Буковина» (Чернівці). 0:1. «Геліос» (Харків) — «Одеса». 1:1. «Енергетик» (Бурштин) — «Динамо-2» (Київ). 0:3. «Сталь» (Алчевськ) — «Нива» (Вінниця). 0:0. «Олімпік» (Донецьк) — «Миколаїв». 0:0. «Нафтовик» (Охтирка) — «Зірка» (Кіровоград). 5:1. «Арсенал» (Біла Церква) — «Говерла-Закарпаття» (Ужгород). 0:0. «Титан» (Армянськ) — «Львів». 2:0.

«Говерла-Закарпаття» — 81 очко, «Севастополь» — 75, «Металург» (Запоріжжя) — 73, «Арсенал» — 62, «Крим-теплиця» — 60, «Буковина» — 56, «Динамо-2» — 50, «Геліос» — 48, «Сталь» — 47, «Нафтовик» — 44, «Зірка» — 41, «Олімпік» — 40, «Титан» — 32, «Нива» — 29, «Одеса», «Миколаїв» — по 28, «Енергетик» — 19, «Львів» — 18.

Стадіони вже увійшли в історію

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У столиці перемогли я спецагенти марок відбулася в централь- ному Київському відді- ленні поштового зв'язку № 1. Гендиректор «Укр- пошти» Оксана Плотні- кова цей день назвала великим святом:

— Завдовго до сьо- годнішнього дня мені часто телефонували філателісти і питали: «Невже не буде випу- щено марок до Євро?» Тоді я пообіцяла, що буде створено цілий блок. І ми це зробили. Цими марками Украї- на показує не тільки красу своїх міст, а й демонструє світу свою гостинність.

А от Микола Малю- га, заступник началь- ника головного управ- ління КМДА з питань підготовки та прове- дення Євро-2012, під- митив: завдяки цим маркам футбольний чемпіонат, ще не роз- почавшись, вже увій- шов в історію. І поки чиновники гасили спе- ціально створеним штемпелем «першого дня» нововипущені марки, прості філате- лісти прискіпливо роз- глядали ці нові «експо- нати». Киянинові Ан- дрію Леонтійовичу, фі- лателісту зі стажем (колекцію збирає ще з 1965 року), марки спо- добалися. Гарні, каже, а головне, що цього разу ще й по кишені: «Зараз їх хоча б по но- міналу продають, а не так, як було одного ра- зу: марка коштувала 65 гривень, а за неї по 360 грн. правили...»

Віктор ДЕЙНЕКА.

Фіналісти готуються

Футбол. Окремі учасники фінального турніру Євро-2012 дня- ми провели контрольні поєдинки: **Росія** — Уругвай. 1:1. **Хорватія** — Естонія. 3:1 (м'яч у ворота естонців забив

ЦЬОГО ДНЯ, 29 ТРАВНЯ

■ **1738.** У Петербурзі видано царський указ про за- борону козакам і селянам Слобідської України пе- реходити в Гетьманщину та Росію. ■ **1916.** Засно- вано Чернігівський державний педагогічний інститут ім. Т. Г. Шевченка. ■ **1917.** Військовий міністр Тим- часового уряду Олександр Керенський заборонив проведення II Всеукраїнського військового з'їзду. ■ **1964.** У Києві відкрито для відвідувачів Академіч- ний ботанічний сад НАН України ім. Гришка. ■ **1972.** Перший візит глави США Річарда Ніксона до Української РСР. ■ **1988.** У Лондоні з нагоди 1000-річчя хрещення Русі коштами української діас- пори відкрито пам'ятник св. Володимиру.

Ірландія — Боснія. 1:0. **Португалія** — Македо- нія. 0:0. **Іспанія** — Сер- бія. 2:0. **Нідерланди** — Боснія. 1:2. **Чехія** — Із- раїль. 2:1. **Греція** — Словенія. 1:1. **Норвегія** — Англія. 0:1. **Франція** — Ісландія. 3:2.

Фото з сайту УЄФА.

Наших перевірили на допінг

Минулої суботи в розташуванні збірної України, котра перебу- ває в Австрії, побувала група допінг-контролю УЄФА. Обов'язкові проби було взято у всіх без винятку гравців національної команди.

До речі, наша збір- на — не виняток. По- дібну процедуру про- ходять усі команди- учасниці Євро-2012. При цьому допінг- офіцери ніколи не по- відомляють заздалегідь про свій приїзд.

У родинному колі

Футбол. Минулої су- боти на сто- личному ста- діоні імені Валерія Ло- бановського відбулося яскраве свя- то. Відзначалося 85- річчя київського «Ди- намо». На честь цієї знаменної події дина- мівські зірки 80-х ро- ків запросили на това- риський поєдинок непримиренних супер- ників — футболістів московського «Спарта- ка». Хоча те покоління гравців об'єднує міцна дружба, бо разом вони у складі збірної СРСР здобували славні зви- тяги.

Перед зустріччю ве- теранів стадіон палко підтримував вихован- ців випускних класів академії знаменитих клубів (футболісти 1995 року народжен- ня). Відбулося про- тистояння двох шкіл- антиподів. Цього разу київський заклад пе- реконливо довів пере- вагу над московським. Підопічні тренера Олексія Дроценка виграли — 4:1! У на- ших забивали: Ярем- чук, Процишин, По- легенько, Чорний, у гостей — Ослонов- ський.

А тепер про матч ве- теранів.

Найкращий бомбардир чем- піонату світу 1994 року Олег Саленко забив спартаківцям три м'ячі.

«Динамо» (Київ) — «Спартак» (Москва). 6:6. Голи: Саленко, 34, 39, 57, Михайличенко, 41, Буряк, 53, Заваров, 55 — Шмаров, 9, 38, 50, Хідіятуллин, 25, Куж- лев, 48, Аджоев, 52.

«Динамо»: Чанов (Михайлов, 31), Безсо- нов (Процюк, 19), Балтача, Горілий (Чер-ников, 19), Шматоваленко, Рац, Буряк, Михайличенко, Зава- ров (Саленко, 19), Ев- тушенко (Яремчук, 23), Пвейба.

«Спартак»: Дасаєв (Сметанін, 6), Букієв- ський, Позняков, Хіді- ятуллин, Романцев (Морозов, 2), Шавло, Кужлев, Черенков (Аджоев, 12), Родіонов (Атаулін, 57), Шмаров (Гаврилов, 50), Гради- ленко.

Дозволялися зворотні заміни.

Приїхали до Києва навіть ті, хто з різних причин не зміг вийти на поле, — вони взяли участь у святкуванні. Скажімо, володар «Зо- лотого м'яча—86» Ігор Беланов, нинішній наставник «Волині» Анатолій Дем'яненко. А «стріляюча бутса» Олег Протасов, навіть травмувавшись у не- давньому матчі ветера- нів в складі пірейсько- го «Олімпіакоса», кот- рий свого часу привів до перемоги в чемпіо- наті Греції, прилетів додому, щоб привітати рідний клуб з визнач- ною датою, обійняти друзів — динамівців і спартаківців.

Фото з сайту dynamo.kiev.ua.

Пригоди «Чорної перлини» і «Жабеня» в подарунок

Вітрильний спорт. Ак- ваторія Київського во- досховища. 24—27 трав- ня. Шостий сезон міжна- родної WindMaster Regat- ta. Інформаційну підтрим-

ку змаганням надає «Го- лос України».

Підсумкові результати. «Зірковий». 1. Василь Гу- реев (Київ)/Віталій Куш- нір (Одеса). 2. Іван Чахла- тий/Ілля Базурін (Севас- тополь). 3. Денис Хащи- на/Дмитро Мечетін (Дніпропетровська об- ласть). **Крейсерсько-пере- гонові яхти. Дивізіон А.** 1. «Odin» (стерновий —

Андрій Зайченко, Запо- різька область). 2. R&B (Ігор Юшко, Київ). 3. «Оріон IV» (Ігор Гордієн- ко, Київ). **Дивізіон В.** 1. MG (Сергій Міщенко, Київська область). 2. «Гамма II» (Олег Несін, Київ, ця яхта виступала з логотипом «Голосу Украї- ни» на борту). 3. «Еол» (Євген Рудоміно, Київ). «Спортобти». 1. «Океан» (Максим Зінченко, Київ). 2. «Melges24» (Юрій Юдо- вицький, Київ). 3. «Scorpio» (Остап Яковен- ко, Київ). «Оптиміст». 1. Катерина Гуменко (Одеса, команда «Трансбункер»). «Кадет». 1. Ігор Львов/Ва- дим Літвак (Київ, школа Палацу дітей та юнацтва).

Першого змагального дня на Київському морі панувала ще та погода. Пориви північно-східного вітру сягали 10—15 м/с, розганяючи при цьому хвилю до півтора метра. — Звичайно, буває й гірше, — зауважив дирек- тор регати, учасник нав- колосвітніх перегонів Whitbread, Юрій Семе- нюк, — але для декого і

така обстановка виявила- ся критичною. З сильним вітром особливо зрозумі- ло, хто на що здатен...

Початок того дня при- ніс головну несподіванку — з дистанції зійшов фа- ворит дивізіону кейсер- сько-перегонових яхт — «R&B». Він прекрасно стартував, захопив лідер- ство, але сильний порив вітру на повному курсі розірвав ахтерштаг. І шогла зламалася.

Однак мужній екіпаж, усвідомлюючи, що вибув з боротьби за головний приз, протягом ночі по- ставив нову шоглу і вран- ці знову вийшов на старт. І виграв перегони другого дня, діставши за це спеціальну захочу- вальну відзнаку. А в вза- галі «R&B» посіла під- сумкове друге місце.

26 травня постійний партнер WindMaster Re- gatta страхова компанія «ІНГО» за традицією на- городила цінними приза- ми п'ять наймолодших учасників регати, і один із дитячих вітрильних закладів дістав у подару-

Сергій Пічугін і юна яхтсменка Марія Ладоня біля новенького «Оптиміста».

нок новеньку яхту класу «Оптиміст». Щасливий жереб випав школі київ- ського Палацу дітей та юнацтва. Квиток з іме- нем Марії Ладоні витяг- нув вихованець столичної школи Палацу дітей та юнацтва, а нині видатний яхтсмен — багаторазовий чемпіон світу і Європи, учасник Олімпійських

ігор, Сергій Пічугін. Він і назву для яхти придумав миттєво — «Жабеня».

Пристрасті на Київ- ському морі вщухли. Але у вересні тут очікується чергове пожвавлення — яхтсмени зберуться на другу частину шостого се- зону WindMaster Regatta.

Фото Віктора БРАНИЦЬКОГО.

Над номером працювали: Іван ІЛЛЯШ, Олександр СУСЛЕНКО, Олена СКРИПКА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Літсування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2012 рік

Для фізичних осіб: 40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота); 08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).

Для підприємств і організацій: 60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:

ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 24739

Макет, верстка — редакція газети «Голос України»

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72; телефон — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефон — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

